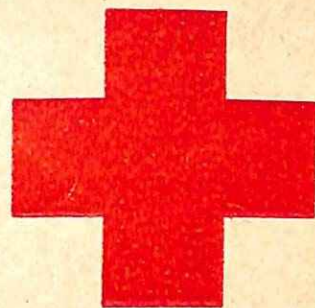
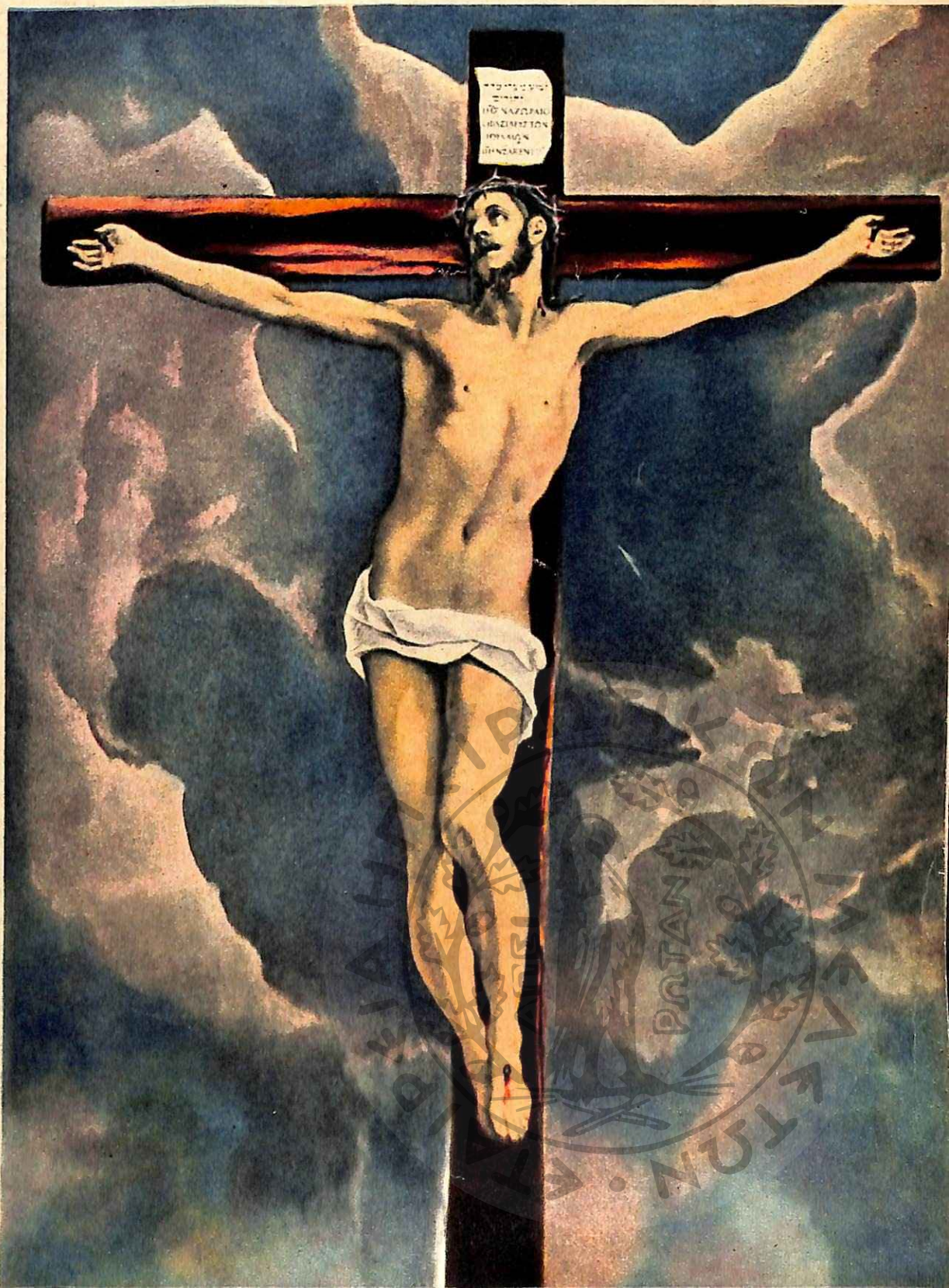

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1969

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟΝ

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι: ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Δέν εἶν' ἐ-δῶ ἡ Πα-τρί-δα μας μα' φθά-νει πρέ-ρα ῶς πρέ-
 ρα, πού ζοῦνοί σκλάβοι ἁ-δελφοί στο' σκλαβω μέ-νο ἄ-γε -
 ρα. Δέν εἶν' ἐ-δῶ ἡ Πα-τρί-δα μας, εἶ-ναι κα-κρυά καί γύ-
 ρα, ὡς τή με-γά-λη ἐκ-κλη-σιὰ μέ τή κλεισμέ-νη
 θύ-ρα. Δέν εἶν' ἐ-δῶ ἡ Πα-
 τρί-δα μας μα' φθά-νει πρέ- - μα' φθά-νει
 πρέ-ρα ῶς πρέ- ρα πού τό σπα-θί
 μας κι' ὁ Σταυ-ρός θά λάμπουνε μιά μέ- ρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 24ον • ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1969 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν 1092, ἄρθρον 6 : Διευθύνσεις Περιοδικῶν : ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΑΝΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλοῦμεν θερμῶς: α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὑφελθῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν τὴν, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Σ. ΜΕΛΑΣ: Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου.....	2
Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ: Ὁ οἰκεῖος ξένος.....	3
Ε. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Ἡ ἀνάληψις τοῦ Μεσολογγίου.....	4
Η. ΒΕΝΕΖΙΗ: Οἱ Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι.....	5
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα.....	5
Α. Κ.: Ἀπὸ τὴν Ἑξοδὸ τοῦ Μεσολογγίου.....	6
ΠΑΛΑΙΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ: Ἡ ἰδέα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυ- ροῦ εἰς τὸ Βυζάντιον.....	7
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἡ 50ετηρὶς τοῦ Συνδέσμου Ε.Ε.Σ.....	8
Π. ΠΑΠΑΡΙΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ποίημα.....	9
Ν. ΣΦΥΡΟΕΡΑΣ: Ποίημα.....	9
Σ. Π.: Ἑμμετρὸς συμβουλές.....	9
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Πασχαλινὸς διάλογος.....	10
Π. ΦΛΩΡΟΥ: Τὸ καημένο τὸ ἀρνίκι.....	12
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἐνας χριστιανικὸς θρύλος.....	13
Ι. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης.....	14
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Ὁ τσαλαπετεινός.....	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. (Εἰκόνες).....	16
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.....	18
ΠΑΛΑΙΟΥ: Ἀστρονομία.....	22
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ: Ἡ ὑγεία.....	23
Ε. ΒΑΣΙΛΙΚΙΩΤΗ: Ὁ «Ἕμνος τῆς Ἀρετῆς» τοῦ Ἀρι- στοτέλους.....	24
Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ: Λαογραφικά.....	25
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ.....	26
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ (Εἰκόνες).....	29
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ.....	30
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ.....	31
Ι. ΒΕΡΝ: Στὴ γῶρα τῶν γουναρικῶν.....	32
Ζ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ - Α.Β. - Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥ- ΛΟΥ: Στίχοι - Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα.....	
S. MELAS: The Resurrection.....	2
K. KOURKOULAS: The Familiar Stranger.....	3
E. FOTIADIS: The Ascension of Missolonghi.....	4
EL. VENEZIS: The Free Besieged.....	5
Th. KONSTANTINOU: Poem.....	5
A.K.: The Exodus of Missolonghi.....	6
AN OLD CONTRIBUTOR: The Idea of Red Cross in Byzantium.....	7
S. SPILIOPOULOS: The 50th Anniversary of the League of Red Cross Societies.....	8
P. PAPARIGOPOULOS: Poem.....	9
N. SFYROERAS: Poem.....	9
S. P.: Advice in Verse.....	9
A. KARANTONIS: An Easter Dialogue.....	10
P. FLOROS: The poor little lamb.....	12
S. PANAGIOTOPOULOS: A Christian legend.....	13
J. STAMATOPOULOS: The Easter Sunday Vespers.....	14
N. DIMITROKALLIS: The Hoopoe.....	15
H. J. R. C. Group Activities (Pictures).....	16
H. R. C. and H. J. R. C. Movement - Activities.....	18
PALAIOS: Astronomy.....	22
S. SPERANTSAS: Health.....	23
E. VASSILIKIOTIS: The «Hymn of virtue» by Ari- stotle.....	24
P. KALONAROS: FOLKLORE.....	25
RED CROSS NEWS.....	26
GLIMPSES THE WORLD OVER (Pictures).....	29
READERS' CONTRIBUTION.....	30
PUZZLES and PUPILS' SKETCHES.....	31
JULES VERNE: The Furland.....	32
Z. PAPANTONIOU - A.B. - A. PANAGIOTOPOULOS: Verse - Music in the Inner covers.....	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ: Ἀντίγραφο τμήματος περιήμμου πίνακος τοῦ μεγάλου Ἑλλήνος ζωγρά-
 φου ΔΟΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ (ΓΚΡΕΚΟ)

ΧΡΙΣΤΟΣ

ΑΝΕΣΤΗΝΕΤΟΝ
 ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΚΥΚΛΩΣΕΩΝ

ΦΟΡΕΑ 1.750/2

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Η ΔΟΞΑ ΤΗΣ 'Ανάστασης έρχεται από τὰ βάθη τῶν αἰώνων, τῶν πιδ μακρινῶν. Είναι ἡ ἀκατάλυτη κι ἀκατανίκητη πίστι δλων τῶν πρώτων λαῶν τῆς γῆς στὸ θαῦμα, πού ὁ 'Ιησοῦς ἦρθε νὰ πραγματοποιήσῃ, γεφυρώνοντας τὴν ἄβυσσο τοῦ θανάτου μετὴν ἀνοιξί τῆς ζωῆς. Είναι τὸ ἀριστουργημα καὶ τὸ ἀσάλευτο θεμέλιο τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδας — τὸ ἡχηρότερο σάλπισμα τῶν οὐρανίων δυνάμεων : «Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται — λέει ὁ 'Από-

Σχεδιασμός : Γ. ΓΑΙΑΤΑ

στολος Παῦλος — κενὸν τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν».

Καὶ ὅμως ἡ παγερὴ μηχανὴ τοῦ λογικοῦ ἀρνεῖται νὰ δεχτῇ τὴν πραγματικότητα τῆς 'Ανάστασης. "Ὅσα μπόρεσε νὰ συλλάβῃ στὸ τεχνητὸ δίχτυ αἰτίας καὶ ἀιτιατοῦ», πού κατασκεύασε γιὰ νὰ προσανατολιστῇ στὴν ἀπεραντωνσύνη, τὰ βάφτισε «φυσικὸν κόσμον». Κι ἀρνεῖται νὰ δεχτῇ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν κόσμον, πού εἶναι ὁ μόνος φυσικὸς : Τὸ θαῦμα. "Ἐνα προϊόν θαύματος, σὰν τὸν ἄνθρωπον, πού ζῇ σ' ἀπέραντον ὥκεανὸ θανμάτων, ἀρνεῖται τὸ θαῦμα!

'Αλλὰ κατὰ πού θὰ γυρίσῃς τὴ ματιά σου καὶ δὲ θ' ἀντικρύσῃς τὸ θαῦμα; Ἀπὸ τὸ πιδ ταπεινὸ φυτὸ, πού τινάζεται ἀπὸ τὸ χῶμα στὴν ἀνοιξιάτικη θαλασσῇ, γιὰ ν' ἀνθοφορήσῃ καὶ νὰ γεμίσῃ, ἐξείλες, τίς μικρὲς κούπες τῶν λουλουδιῶν του, μετ' αὐτοῦ, ξανθὸ κρασί τοῦ Ἀπρίλη, ὡς τὸ πιδ μακρινὸ ἄστρο, πού σελαγίζει ἀπὸ ἑκατομμύρια μίλια μακριά, στίς βόρειες θάλασσες κι ὡς τὰ πανουράνια συστήματα τῶν ἀστερισμῶν, πού κρέμονται, πολυέλαιοι αἰνιγμα-

τικοί, στὰ χάθη τοῦ ἀπείρου, ὁ κόσμος εἶναι σπαρμένος θαύματα. Μὰ ἡ κούφια περηφάνεια τοῦ λογικοῦ καυχίεται πῶς, αὐτὰ τὰ θαύματα, τᾶχει ἐξηγημένα: Εἶναι «φυσικά». Κι ἀρνεῖται νὰ δεχτῇ τὸ θεμέλιο τῆς ὀρθοδόξιας, τὸ θαῦμα τῆς 'Ανάστασης, γιὰτὶ βγαίνει ἐξω ἀπὸ τὸ δίχτυ τοῦ αἰτίου καὶ τοῦ αἰτιατοῦ» πούχει σκαρώσει : Εἶναι «ἀφύσικον».

"Ὅμως πόσο πιδ βαθιὰ στὴν ἀλήθεια μπῆκε ὁ πρῶτος πραγματικὸς κι ὀρθόδοξος χριστιανός, πού πίστεψε στὸ θαῦμα τῆς 'Ανάστασης — 'Ανάστασης καὶ τοῦ κορμιοῦ τοῦ Λυτρωτοῦ — στὴν ὀλοκληρωμένη Νίκη του κατὰ τοῦ θανάτου, ἔτσι, ὅπως ἀπλᾶ καὶ τρομερὰ τὴν περιγράφει στὸ εὐαγγέλιό του ὁ Μάρκος, ἀπὸ τὸν ὀρθολογιστὴ, πού τὴ δέχεται μετὰ τὸ εἰρωνικὸ χαμόγελο τῆς ὑπεροχῆς! 'Ὁ ἀπλοῦκός αὐτὸς χριστιανὸς ἀπαντήθηκε, στὴν πίστι αὐτῇ, μ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πιδ μεγάλους φυσικοὺς τοῦ κόσμου, τὸν Πασκάλ, πού πίστευε καὶ στὴ σωματικὴ 'Ανάστασι τοῦ Χριστοῦ, σὰν τὸ τελευταῖο εὐσεβῆ χριστιανὸ τῆς πατρίδας του. 'Ὁ σοφὸς αὐτὸς φυσικός δὲν τὴν εὗρεκε ἀφύσικη.

Μὰ καὶ γιὰ τὸν ὀρθολογιστὴ ἀκόμα κι αὐτὸ τὸ λεπτεπίλεπτο σοφιστὴ ὁ 'Ισίδωρος ὁ Πηλουσιώτης ἔχει ἓνα λόγο βαθύτατο : «Εἰ μὲν μόνη κατάρθρωσεν ἡ ψυχὴ, μόνη καὶ στεφανούσθω» εἰ δὲ καὶ τὸ σῶμα ἐμερίσαντο τοὺς ἄθλους, μετ' αὐτοῦ καὶ στεφανούσθω». Σ' αὐτὰ τὰ κατωρθωμένα σώματα, πού «ἐμερίσαντο τοὺς ἄθλους τῆς ψυχῆς καὶ μετ' αὐτῆς στεφανοῦνται» ἀνήκει τὸ ἀχραντὸ σῶμα τοῦ 'Ιησοῦ. Εἶχε ἀθλήσει μαζί μετὰ τὴν θεῖα ψυχὴ του στὴν ἐπίγειο διακονία του. Εἶχε δοκιμαστῇ μαζί της στὸ μαρτύριο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ εἶχε ἐτοιμαστῇ γιὰ τὸ ἐκπληκτικὸ στεφάνωμα τῆς 'Ανάστασης. Τὸ θαῦμα εἶναι τὸ γνησιώτερο παιδί τῆς πίστεως...

'Ὁ θεὸς ἀθλητὴς τοῦ πόνου ἀνέστη πραγματικὰ ἐκ νεκρῶν, γιὰ νὰ φέρῃ στὴν ἄβυσσο τῶν μνημάτων τὴν ἐλπίδα, τὸ φῶς τῆς ζωῆς. Χαίρεται μέσα ἡ ἄβυσσος κι ἀσπρίζει, ὅπως λέει ὁ ποιητὴς. Καὶ σὰν μέγα, ὑπερκόσμιον μετέωρον διαβαίνει ὁ Λυτρωτὴς, σχίζοντας τὸν ἀέρα μετὰ συριγμὸν, γιὰ νὰ φέρῃ στὰ βασίλεια τοῦ Ἄδου τὸ μήνυμα τῆς τεράστιας νίκης του. Οἱ νεκροὶ ἀναπηδοῦν καὶ ἀγάλλονται, ἡ σηπεδὼν τῆς σάρκας ξαναπαίρνει τὸν παλμὸ τῆς ζωῆς. Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα στέκει ὅλο τὸ οἰκοδόμημα τοῦ χριστιανισμοῦ. Τί ἦτανε καὶ τί μπορεῖ νὰ εἶναι σήμερὰ ἡ ἀνθρωπότης «τῶν μὴ ἐχόντων ἐλπίδα» κατὰ τὴ γνωστὴ ἔννοια, πού δίνει στὴ φράσι αὐτῇ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή; Σκοτεινὸ ἄθροισμα σκουληκιῶν πού ἀναδεύονται στὴ λάσπη...

"Ὅποιος κι ἂν εἰσαι, σοφὸς ἢ ἄσοφος, ἐπιστήμονας ἢ ξωμάχος, πίστευε στὸ θαῦμα, ἐλπίζε καὶ πορεύου στὸ δρόμο τοῦ Κυρίου. Ἀφῆσε νὰ καταπλημμυρίσῃ τὴν καρδιά σου ἡ θερμὴ παρουσία του :

Μέρα εἶναι ἀγάπης : Ἄδης ἐνίκηθη.

Καίονται τὰ σπλάχνα, καίονται τὰ στοιχεῖα, Καὶ ἡ πυρκαϊὰ τοῦ κόσμου ἀναγαλλιάζει Καὶ κατ' Αὐτὸν τὴ σπῖθα τῆς τινάζει.

Ο ΟΙΚΕΙΟΣ ΞΕΝΟΣ

«Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ 'Ιωσήφ... ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημεῖῳ». (Ματθ. κη' 59-60)

Δὲν εἶναι χωρὶς σημασία ἡ λεπτομέρεια, πού δίδει ὁ Εὐαγγελιστὴς ὅτι τὸ μνημεῖο, στὸ ὁποῖον ἐτάφη ὁ 'Ιησοῦς ἦταν ξένο. Δὲν ἦταν δικό Του. Ἀνῆκε στὸν 'Ιωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀρμαθαίας.

'Υπῆρχε ἔθος στοὺς 'Ιουδαίους νὰ ἔχουν τάφο ἰδιόκτητο. Γιὰ τὸν 'Ιησοῦν ὅμως ἐστάθη καὶ ἐδῶ ἐξαίρεσις. Ἦταν ξένος ἀκόμη καὶ ὁ τάφος Του, ὅπως ἦταν ξένον πρὸς Αὐτὸν κάθε ὕλικὸ πρᾶγμα τῆς ζωῆς αὐτῆς. Δὲν ἐτάφη μόνον ἀλλὰ καὶ γεννήθηκε σὲ ξένο τόπο. "Ὅχι δική Του ἀλλ' οὐδὲ κἂν φιλόξενη δὲν βρέθηκε στέγη στὴ Βηθλεὲμ γιὰ τὸν 'Ιωσήφ καὶ τὴν Παρθένον διὰν ζητοῦσαν ἐπείγοντως μιὰ γωνιά. «Ὅτι ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι». Καὶ εἶδε τὸ φῶς τῆς ζωῆς σ' ἓνα ξένο σπήλαιο. Καὶ σπαργανώθηκε μετὰ ξένα σπάργματα. Καὶ ἀνεκλήθη σ' ἓναν ξένο ὥρον. Στὴ φάνη τῶν ἀλόγων. Ἀλλὰ καὶ στὴν ξένη αὐτῇ γωνιά ἡ παραμονὴ Του δὲν ἦταν οὔτε ἡρεμὴ, οὔτε μόνιμη.

'Αγρία ξεσηκώθηκε ἡ μανία τοῦ Ἡρώδη γιὰ νὰ τὸν ἐξαποστείλῃ σὲ μιὰ χώρα, πού δὲν ἦταν μονάχα ξένη, ἀλλὰ ἦταν καὶ ἐχθρική. Στὴν Αἴγυπτο.

Ξένος δὲ ἐκεῖ καὶ πρόφυξ γένεται ὅλη τὴν πικρία τῆς ξενητειᾶς γιὰ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ πάλι σὲ μιὰ ξένη πόλι. Στὴ Ναζαρέτ. Καὶ νὰ περάσῃ τὰ τρυφερὰ χρόνια τῆς παιδικῆς Του ἡλικίας μέσα σ' ἓνα ξένο σπίτι. Τοῦ 'Ιωσήφ.

Καὶ διὰν ἀργότερα, τὸν ρώτησαν οἱ μαθηταὶ «Κύριε πού μένεις;» στὴν ἀπάντησί Του ἐξέφρασε μετὰ τρόπο μοναδικὸ τὴν ἀποξένωσί Του ἀπὸ τὰ γῆινα. «Ἀλώπεκες φωλεὰς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦσι, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει πού τὴν κεφαλὴν κλῖναι τοὺς ἐπληροφόρησε. Καὶ ἔμεινε ὡς τὸ τέλος πτωχότερος καὶ ἀπὸ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Τίποτε δικό Του δὲν ἀπέκτησε. Τὴ λίμνη τὴ διέσχισε μετὰ ξένο πλοῖο. Τοῦ Σίμωνος. Στὰ Ἱεροσόλυμα εἰσῆλθε καθήμενος ἐπὶ ξένου πώλου. Καὶ ἐτάφη σὲ ξένο τάφο. Τοῦ 'Ιωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀρμαθαίας. Ὑπῆρχε μ' ἓνα λόγο ὁ μεγάλος Ξένος. Ἀλλὰ ποτέ ὁ ἀποξενωμένος. Στάθηκε δίπλα στὸν ἄνθρωπον. Πολὺ κοντὰ καὶ στίς χαρὲς καὶ στίς λύπες του. Ἐσμίξε μετὰ τὰ παιδιά τῆς ἡλικίας Του καὶ ξεκίνησε δωδεκαετὴς γιὰ τὸ προσκύνημα τοῦ Ναοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ χάριξε μαζί τους τὸ χαρούμενο παιδικὸ τραγούδι τῆς ἱερᾶς ἀποδημίας. Καὶ ἐστάθηκε πάντα ὁ Ξένος «ὅστις οἶδε ξενίζειν τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ξένους».

Προσῆλθε στὸ γάμον τῆς Κανά καὶ δὲν δίστασε νὰ θαυματουργήσῃ γιὰ νὰ μὴ διακοπῇ τὸ ἀγνὸ γλέντι «τῶν κεκλημένων». Μετέβαλε τὸ ψυχρὸ νερὸ σὲ χα-

ροποιὸ οἶνο. Χάρηκε καὶ εἶδε καὶ στοὺς ἄλλους, σὰν πηγὴ χαρᾶς, τὰ μικρὰ καὶ ἀπείριτα : Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀντλήσε διδάγματα. «Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει». Τὰ ἀγνὰ παιδιά, πού τὰ κάλεσε κοντὰ Του μετὰ τὴν τρυφερότητα. «Ἄφετε τὰ παιδιά ἔλθειν πρὸς με». Καὶ στὸν πόνο ἐστάθηκε Αὐτός, ὁ Ξένος, οἰκείος, οἰκειότατος. Παρηγορητὴς καὶ ἰατρός. Φίλος καὶ ἀδελφὸς δλων τῶν θλιμμένων. Καὶ ὅλος του ὁ βίος δὲν ἦταν παρὰ ἓνας ἀγῶνας γιὰ νὰ καταλύσῃ τὰ τεῖχη, πού χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους σὲ «ξένους» καὶ «δικούς». Κράτησε σὰν ἡμιστο ἀνταπόδομα «ἐν τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ» τὸ «Ξένος ἡμῖν καὶ συνηγάγετέ με».

Καὶ μένει πάντα ὁ αἰώνιος Ξένος, πού κρούει στίς καρδιὰς καὶ ζητεῖ νὰ τίς ἀνοίξῃ : «Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω. Ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δευνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ».

(Ἀπὸ τὸ διῶλον «ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΘΟΣ»)

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ BYZANTINΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Στὴν κορυφὴ ἑνὸς λόφου τῆς Ἐλασσόνης ὁρθώνεται τὸ μεγαλοπρεπὲς μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Ὀλυμπιώτισσας. Ἐκτίσθη κατὰ τὰ ἔτη 1295 — 1305 ἀπὸ ἀρχιτέκτονας διαπρεπεῖς, καὶ ἀργότερα διεκοσμήθη ἀπὸ ομάδα φημισμένων βυζαντινῶν ἀγιογράφων.

«Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ»

«*Ημεῖς εὐρισκόμεθα εἰς τὰ ἔσχατα. Ἡ ἐλπίς ὁμως πρὸς τὸν Θεὸν δὲν ἐγκαταλείπει ἡμᾶς καὶ θὰ πρῶξωμεν τὸ καθήκον μας. Ἐὰν ἀπολέσωμεν τὰ πάντα, δὲν θὰ ἀπολέσωμεν τὴν τιμὴν.*»

(*Ὁ μηχανικός τοῦ φρουρίου Μισαήλ Κοκκίνης πρὸς τὸν Διονύσιον Ρώμαν.*)

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ τῆς 10ης πρὸς τὴν 11ην τοῦ μηνὸς τούτου συμπληρώνονται 143 ἔτη ἀπὸ τῆς Ἐξόδου, ἡ ὁποία ἐσήμανε τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, τοῦ «προπυργίου τῆς Ἐπαναστάσεως», ὅπως τὸ ὠνόμαζαν οἱ σύγχρονοι. Τὸ ἄσχημον ἔως τὸ 1824 Μεσολόγγι διεφθίμωσεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅταν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀφῆκεν ἐκεῖ τὴν τελευταίαν πνοὴν ὁ Βύρων, τοῦ ὁποίου αἱ τελευταῖαι λέξεις ἦσαν ἡ κόρη του καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἀλλὰ καὶ πάλιν συρρέει ἐν τῷ πρῶτῳ πρὸς τὸ Μεσολόγγι ἡ προσοχὴ τοῦ κόσμου κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ τῷ 1825, καὶ κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1826. Τὴν «Ἱερὰν Πόλιν», ὅπως δικαίως θὰ ὀνομασθῇ κατόπιν, πολιορκεῖ στενόντατα ἀπὸ θαλάσσης ἰσχυρὸς τουρκικὸς στόλος, ἀπὸ ξηρᾶς δὲ μὲ πολὺν στρατὸν καὶ ἀφθονα πολεμοφόδια ὁ ἄριστος τῶν στρατηγῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αυτοκρατορίας, ὁ Ρεσίτ πασᾶς, ὁ ἐπιλεγόμενος Κιουταχῆς ἀπὸ τὴν πόλιν Κιουτάχειαν τῆς Ἀσιατικῆς Ἑλλάδος — τὸ ἀρχαῖον Κοτύαιον — τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἄλλοτε λαμπρὸς διοικητής. «*Ἡ τὸ Μεσολόγγι ἡ τὸ κεφάλισον*» εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν Κιουταχῆν ὁ Σουλτάνος, ὅταν τοῦ ἀνέθετε τὴν πολιορκίαν.

Ἡ κρατερὰ ἄμυνα τῶν Μεσολογγιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολεμιστῶν ποὺ εἶχαν συρρεῦσει ἐκεῖ, φθάνει τὰ ὅρια τοῦ μύθου. Ὁ Κιουταχῆς περιέρχεται εἰς δυσχερῆ θέσιν. Καὶ θὰ προστεθῇ ὁ ἔως τότε καταστρέφων τὴν Πελοπόννησον Ἱμπραήμ, ὁ υἱὸς τοῦ σατράπου τῆς Αἰγύπτου Μωχάμετ Ἀλυ, περίφημος πολέμαρχος, ὁδηγῶν πολυάριθμα καὶ ἀρτίωτατα ἐξοπλισμένον στρατὸν, τὸν ὁποῖον συνεχῶς ἐξεπαίδευαν Γάλλοι ἀξιωματικοί, ἀπομαχοὶ τῶν Ναπολεοντείων πολέμων. Ἀλλὰ τὸ Μεσολόγγι — «κλειδὶ τῆς Ρούμελης καὶ τοῦ Μοριᾶ κολώνας» — κρατεῖ ἐν μέσῳ τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ Ἑλλήνων

καὶ ξένων. Τέλος θὰ πέσῃ. Ὅπως ψάλλει ὁ σύγχρονος τῆς Ἐξόδου Γερμανὸς φιλέλληνας ποιητής, ὁ Γουλιέλμος φὸν Μύλλερ, «*θὰ ἀναληφθῇ εἰς τοὺς οὐρανοὺς!*».

Ἡ πτώσις ὁμως αὐτὴ ἐσήμανε τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος. Διότι ὠδήγησε τοὺς Ἕλληνας εἰς συνείδησιν τῶν εὐθυνῶν τῶν ἀπέναντι τοῦ Ἀγῶνος ποὺ κατέρρεεν. Ὁδήγησεν ὁμως καὶ τοὺς ξένους πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐντιμον τῆς ἑλληνικῆς τραγωδίας. Διότι κατέδειξεν, ὅτι χάσμα χωρίζει τὸν δυνάστην ἀπὸ τὸν δυναστευόμενον, χάσμα ἀδιόλακτον. Διότι ἡ ἀνάληψις τοῦ Μεσολογγίου εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὑπῆρξε, μετὰ τὸν δαυλὸν τοῦ Κανάρη εἰς τὴν Χίον, τὸ δεύτερον ἑλληνικὸν μεγαλόρρημα, τὸ μεγαλόρρημα τῶν «Ἐλευθερίων Πολιορκημένων», ποὺ συνετέλεσεν ὅσον καὶ τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀναζωπύρῃσιν τοῦ Φιλελληνισμοῦ.

«*Δικαιοῦνται νὰ ἔχῃ κανεὶς ὅποιαν γνώμην θέλει περὶ τῶν Ἑλλήνων* — ἔγραφεν, ἐνῶ συνεχίζετο ἀκόμη ἡ πολιορκία, ὁ Γκέντς, ὁ φίλος καὶ συνεργάτης τοῦ Μέττερνιχ — ἀλλὰ κανεὶς δὲν διαβάσει χωρὶς διαφέρειν καὶ κάποιαν συμπάθειαν τὰ ἀποσπάσματα ἡμερολογίων τῆς πολιορκίας. Καὶ φίλοι καὶ ἐχθροὶ ὁμολογοῦν — συνεχίζει ὁ Γκέντς — ὅτι ἡ ἄμυνα τοῦ Μεσολογγίου, ὁποῖον δῆποτε καὶ ἀν εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα, εἶναι πράγματι ἔργον ἡρώων». Καὶ ὁ Ἱμπραήμ ἔλεγεν εἰς τὸν Γάλλον ναύαρχον Δεριγνύ, τὸν γνωστὸν μας καὶ ἀπὸ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου: «*Βλέπετε πῶς λειώνει τὸ χιόνι αὐτὸ εἰς τὰ βουνά; Ἔτσι θὰ ἐλειώναμε καὶ ἐμεῖς ἀν τὸ Μεσολόγγι ἐλάμβανε τροφὰς διὰ τρεῖς ἀκόμη ἑβδομάδας*». Καὶ ἄς σημειωθῇ, ὅτι τελευταία ἡμέρα χαρᾶς διὰ τὸ Μεσολόγγι ἦτο ἡ 16 Ἰανουαρίου τοῦ 1826, ὅταν ὁ ἀτρόμητος θαλασσομάχος Ἀθανάσιος Μιαούλης, ἀφοῦ ἐπυρπόλησε τουρκικὴν φρεγάταν ἐξω τοῦ Μεσολογγίου, ἐτροφοδότησε διὰ δύο μῆνας τὴν πεινῶσαν φρουρὰν καὶ τὴν πόλιν. Καὶ ἐπερίμεναν τοὺς ἥρωας ὡς τροφὴ οἱ σκύλοι, οἱ γάτοι, οἱ ποντικοί, τὰ σκουλήκια, τὰ δέρματα ζώων, τὰ θαλάσσια φύκη: «*Τὰ μάτια ἡ πείνα ἐμαύρισε*», — ψάλλει ὁ Σολωμός.

Ἀλλὰ περισσότερον καὶ ἀπὸ τὴν

πείναν ἐπύκρναν τοὺς ἡμιθέους ἡ ἀδιαφορία τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης καὶ μάλιστα ἡ ἐνίσχυσις ποὺ ἔδιδεν εἰς τοὺς πολιορκητάς: Ἐνίσχυσις εἰς ἀξιωματικούς, εἰς ἐθελοντάς, εἰς τροφάς, εἰς πυρομαχικά. Εἰς ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἐκλεκταὶ Ἑλληνίδες — ἡ ἀδελφὴ τοῦ Θεοφίλου Καίρη Εὐανθία, ἡ κόρη τοῦ Ἰακώβου Τομπάζη Μαρία, ἡ κόρη τοῦ Ἀναστασίου Τσαμαδοῦ Βασιλική, ἡ σύζυγος τοῦ Γεωργίου Σαχίνη Ἑλένη καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀντωνίου Μελιδῶνη Εἰρήνη — ἔστειλαν πρὸς τὰς φιλελληνίδας τῆς Εὐρώπης, διεβεβαίωσαν, ὅτι καμμία δυστυχία, οὔτε αὐτὸς ὁ θάνατος τῶν οἰκείων τῶν δὲν λυπεῖ αὐτάς βαθύτερα ὅσον ἡ ἀπανθρωπία πρὸς τὸ μαχόμενον ὑπὲρ ἐλευθερίας Γένος πολλῶν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ καυχῶνται ὅτι ἐγεννήθησαν εἰς τὸ κέντρον τῆς Εὐρώπης.

Καὶ εἰς τὰ «Ἑλληνικά Χρονικά», τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἐφημερίδα τοῦ Μεσολογγίου, ποὺ ἐξέδιδεν ὁ Ἑλβετὸς φιλέλληνας Μάγερ — φονεὺς εἰς τὴν Ἐξόδον — θὰ συναντήσωμεν, εἰς τὸ φύλλον τῆς 3 Φεβρουαρίου τοῦ 1826, σφοδρὰν διαμαρτυρίαν διὰ τὰς ἀκάμπτους καρδίας τῶν διπλωματῶν τῆς Εὐρώπης: «*Ἀλίμονον ὁμως! κατέστησαν σιδηροὺς τοὺς βραχίονάς μας καὶ ἔδωσαν νέαν καρτερίαν εἰς τὰς ψυχὰς μας ὅχι ἡ ἀπελπισία ἀλλ' ἡ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος μας ἀγάπη, ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ ἔρως καὶ ἡ σταθερὰ μας τελευταῖον ἀπόφασις τοῦ νὰ ζήσωμεν Χριστιανοὶ ἐλευθεροὶ εἰδεμὴ νὰ χαθῶμεν. Τὸ δούλωμά μας κατεστράφη, αἱ οἰκίαι μας ἐκρημνίσθησαν, οἱ ἀδελφοί μας ἐτάφησαν ἀλλ' ἡ ἐνδοξος σημαία τοῦ σταυροῦ μένει καὶ κυματίζει ἐπάνω εἰς τὰ ἐρείπια καὶ εἰς τοὺς τάφους. Τὰ στήθη μας εἶναι οἱ νέοι προμαχώνες τοῦ νὰ σταθερὰ μας ἀπόφασις τοῦ νὰ ἀποθάνωμεν ὑπὲρ Πατρίδος τὸ μόνον μας ὄπλον. Εἰς τόσας ἐχθρικές δυνάμεις ἔχομεν νὰ ἀντιπαραταχθῶμεν, αἱ δὲ ἡμέτεραι δὲν εἶναι ἄλλαι εἰμὴ ὁ Θεός, ἡ Πατρίς καὶ οἱ βραχίονές μας*».

Καὶ ἡ θυσία τῆς Πόλεως, ἡ ὁποία εἶχε μεταβληθῇ εἰς «ὄρχηστραν Ἀρεως» — ὅπως κάποτε εἶπε διὰ τὴν Βοιωτίαν ὁ Ἐπαμεινώνδας —

(Συνέχεια στὴ σελίδα 21)

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

...«Ὅλοι οἱ ὀπλαρχηγοὶ καὶ στρατιῶται ἐπήγαμε καὶ ἀποχαιρετήσαμε φίλους καὶ συγγενεῖς, πληγωμένους καὶ ἀσθενεῖς οἵτινες, μὲ δάκρυα χαρᾶς μᾶλλον χωρίζόμενοι, ἔμειναν νὰ πεθάνουν πολεμοῦντες. Κανένας δὲν ἀγανάκτιζε, διότι ὁ κίνδυνος ἦτον ἐπίσης καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς ἡμᾶς. Ὅλοι εὐχοντο τὴν καλὴν ἀντάμωσιν εἰς τὸν ἄλλο κόσμον. Φθάνοντας εἰς τὸν Ἀνεμόμυλο, ἀμέσως πῆγα, ἡῦρα καὶ τὸν Καψάλη εἰς τὴν πυριτοθήκη. Ἐκοινοποίησα τί ὥρα ἔπρεπε νὰ βάλῃ φωτιά. Αὐτὸς μ' ἀποκρίθη ὅτι: «*Δὲ θέλω ἐρμηνεῖα! Μόνο ὥρα σας καλὴ, καὶ ὅταν φθάσετε εἰς τὸ ριζὸ τοῦ βουνοῦ ἀκοῦτε καὶ βλέπετε τὸν Καψάλη σας ποὺ θὰ ἀπετᾷ*». Εἰς τὴν στιγμὴν ἀπέρασε ὁ Τζαβέλας ἀπὸ τὸ μέρος μας καὶ μᾶς εἰδοποίησε νὰ τραβηχθῶμεν. Διευθύνθη στὴν ἀκρογιαλιά νὰ ἔβγει πρὸς τὴν Μαρμαροῦ, νὰ συνάξει ὅλους γύρωθεν.

Ὅλα τὰ ἀνδρόγυνα ἐδιευθύνοντο εἰς τὴν προσδιορισθεῖσα γέφυρα, ὡσὰν ἀρνάκια μὲ ἄκρα σιωπῇ. Οἱ πατέρες μὲ τὰ γαταγάνια εἰς τὸ ἐν χέρι κρεμασμένα, τὰ δουφένια ἀπὸ τὸ λουρί εἰς τὸν ὦμο, καὶ μὲ τὸ ἄλλο

νὰ βαστᾷ ἡ κανὲν παιδάκι τοῦ ἡ τῆ σύζυγός του καὶ νὰ πηγαίνουν. Πολλοὶ γυναῖκες ἐνδύθησαν ἀνδρῆς καὶ ἀρματώθησαν καὶ δὲν ἐδιακρίνοντο εἰς τὸ βάδισμα ἀπὸ τοὺς ἄνδρας. Διαβαίνοντας ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς οἰκίας τοῦ Νότη ἡῦρα μία γυναῖκα καὶ τρεῖς ἄλλους ἀσθενεῖς Μισολογγίτας καὶ κυλιόμενους εἰς τὴν πλαταία. Ἡ γυναῖκα ἐκραύγαζε: «*Ποῦ μᾶς ἀφήνετε!...*», ὅσον ἐδύνατο οἱ ἀσθενεῖς ἐκλαιγαν. Τὴν ἐπίπληξα διὰ τὰς φωνάς, αὐτὴ ἐξακολουθοῦσε. Φιλοῦντες τὸ χῶμα ἀποχαιρετούσαμε μὲ δάκρυα τὸ Μισολόγγι...

Ἀκούει, ἀκούει ἡ Ἄννα. Τὸ θαυμαστὸ παραμῦθι τῆς Ἐξόδου.

— Τέλειωσε;

— Τέλειωσε.

Τὸ παιδί εἶναι ταραγμένο, τὰ μάτια του στραφτοκοποῦν. Μόνο ποὺ εἶναι λίγο θολὰ — ἡ πικρία ποὺ

έρχεται νωρίς, ἡ γεῦσι τοῦ κόσμου. Δὲ βρίσκει τίποτα νὰ πῇ. Τίποτα νὰ ρωτήσῃ. Σιωπαίνει. Ἐνα κοπάδι γερανοί, οἱ πρῶτοι, πετοῦν ψηλά. Ἡ ἄνοιξις. Κοιτᾷ τοὺς γερανοὺς. Τὸ πρόσωπό της παίρνει φῶς ἀπὸ ψηλά, ἀπ' τὸ πέταμα.

Πέρασε ἡ ὥρα, ἦρθε ἡ νύχτα, ἦρθε ἡ ὥρα τὸ παιδί νὰ κοιμηθῇ. Ἐκαμε μυστικὰ τὴν προσευχή του. Παρακάλεσε καθὼς πάντα γιὰ τὸν πατέρα της, γιὰ τὴ μητέρα της, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ τὰ παιδιά τοῦ κόσμου. Τότες, λίγο πρὶν σφαλῇ τὰ μάτια, σὰ νὰ ἦταν γιὰ κάτι μακρινὸ πολὺ, ρώτησε πάλι, ξάφνου σιγά:

— Πέστε μου: παραμῦθι ἦταν αὐτὸ γιὰ ἐγινε στ' ἀλήθεια;

Ἡ μητέρα της τῆς χαϊδεύει τὰ μαλλιά:

— Κοιμήσου, Ἄννα.

Μὰ τὸ παιδί ἐπιμένει:

— Ὅχι, θέλω νὰ ξέρω! Παραμῦθι ἦταν; Γιὰ ἐγινε στ' ἀλήθεια;

Πάλι πῆρε τὴν ἴδια ἀπόκρισι:

— Ὅλα κάποτε γινῆκαν ἐδῶ, Ἄννα. Ὅλα τὰ παραμῦθια ποὺ θὰ μάθης.

Καὶ ἡ Ἄννα πιά, ἡσυχασμένη, σφαλνᾷ τὰ μάτια θέλοντας νὰ μείνῃ μονάχη. Γιὰ νὰ ξανακάμῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν προσευχή της. Νὰ παρακαλέσῃ αὐτὴ τὴν φορὰ, πρὶν ἀποκοιμηθῇ, καὶ γιὰ κείνες τίς γυναῖκες τοῦ παραμυθιοῦ «*ποὺ τοὺς ἐπάρθηκε ἡ ἐλπίδα*». Καὶ γιὰ κείνο τὸ παιδί ποῦ, τότες, τὴ νύχτα, παραμονὴ τῆς Ἐξόδου, εἶχε ξεψυχήσει. Καὶ δὲν εἶχε προλάβει νὰ δῇ τοὺς γερανοὺς.

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο «ΟΙ ΝΙΚΗΜΕΝΟΙ» ποὺ κυκλοφορεῖ σὲ ἔκδοσιν τοῦ Οἴκου Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ)

Ο ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΛΥΡΙΣΜΟΣ

«*Καὶ ἰδοὺ δύο πορευόμενοι εἰς Ἐμμαοὺς*»

Βαρεσθημένοι εἰς Ἐμμαοὺς κινῶν οἱ δύο ἀπ' τοὺς ἐβδόμηκοντα, ποὺ οἱ ἐλπίδες εἶναι αὐτὸς ὁ Αὐτρωτὴς τους πᾶνε, ἀφοῦ ἦταν καὶ πρὶν ἄγνωρος τοῦ ἡλίου οἱ ἀχτίδες.

Τοῦ αἱματός του εἰς μάτην αἱ ραῖδες χυθῆκαν στὸ Σταυρό, στὸ νοῦ γυρνᾶν οἱ «ἐμπτυσμοί», τὰ στέφανα, οἱ χλαμύδες μὲ «*ὀρήματα ὡσεὶ λήρος*», καὶ πονᾶν.

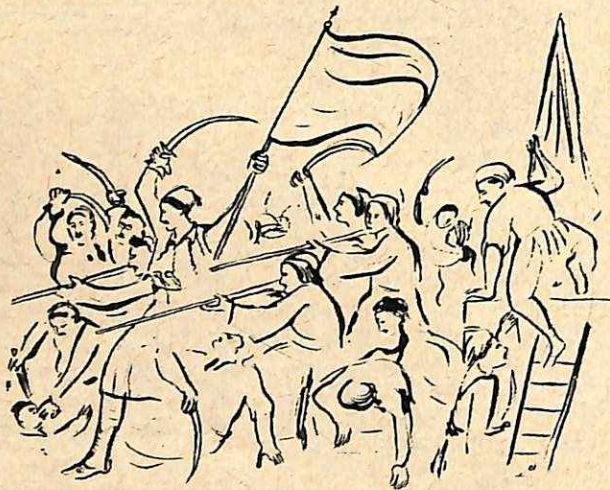
«*Καὶ ἐν τῷ ὁμιλεῖν*» ἀγνωρίστος «*ἐγγίσας*» ἐξήγει ὁ Ἰησοῦς, «*τί γι' Αὐτὸν εἰπώθη, καὶ ἐκαίγετο ἡ καρδιά τους ὡς ἐλάλει*».

Κι' ἀφοῦ στὸ δειπνο ἄρτο ἔκοψε ἐδλογήσας, κι' ἄφαντος γίνῃ, αὐτοὶ ἐννοοῦν, καὶ πάλι γυρνοῦν, λέγονν, μὰ ἀκοῦν: καὶ «*Σίμωνι ὦφθη*».

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΜΠΡΟΣΤΑ στις μεγάλες ανθρώπινες πράξεις, τις πράξεις αυτές που ανηλώνουν τον άνθρωπο ως την τάξη του ήρωα και του ήμίθεου, τα μεγάλα λόγια πολλές φορές είναι φτώχεια. "Όταν πέση κανείς σε δέος, δύσκολα ανοίγει το στόμα του να ψελίση λίγες λέξεις. "Ο θαυμασμός γίνεται σιωπή και έκστασι. Σιωπή και έκστασι, κατάστασι εσωτερικής προσευχής εκείνων που πιστεύουν και που θαυμάζουν. "Ετσι πρέπει ν' αναλογιζόμαστε τον πληθυσμό των πολεμιστών και των άμαχων του Μεσολογγίου, που τον 'Απρίλη του 1826 το βράδυ του Λαζάρου, αποφάσισε να σπάση την πολιορκία του 'Ιμπραήμ και να φύγη πέρα : να βρῇ τὸν θάνατο, φεύγοντας, ἢ νὰ σωθῇ, ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς πολιορκίας. Καὶ πόσο ὑπέφερε, πόσο

Σχεδιάσμα : Μ. ΑΡΓΥΡΑΚΗ

βάσταξε στο διάστημα της πολιορκίας! Τὸ λέει ὁ μεγάλος στίχος τοῦ Σολωμοῦ « Ἀκρὰ τοῦ τάφου σιωπὴ στὸν κάμπο βασιλεύει, λαλεῖ πουλὶ παίρνει σπινθὶ κ' ἡ μάνα τὸ ζηλεύει — Τὰ μάτια ἢ πείνα ἐμαύρισε, στὰ μάτια ἢ πείνα μνέει στέκει ὁ Σουλιώτης ὁ καλὸς παρόμερα καὶ κλαίει : « Ἐρμὸ τουφέκι σκοτεινὸ, τί σ' ἔχω γὼ στὸ χέρι; "Όπου σὺ μοῦγινες βαρὺ κι ὁ Ἀγαθὸς τὸ ξέρει».

Ἀπὸ τὴν πείνα, τίς κακουχίες, τὸν ἀδιάκοπο πόλεμο, ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, εἶχαν μείνει σχεδὸν χωρὶς σώματα : « Κ' ὑφῶναν μὲ χαμόγελο τὴν ὄψι τῇ φθαγμένη », ἔτσι πάλι τοὺς ζωγραφίζει ὁ Σολωμός. Ψυχὲς μόνο εἶχαν μείνει. Μὰ ψυχὲς ζωντανές, ἄφθαρτες, ποὺ ἦταν ὁλόκληρες μὴ θά ῥησι : τῇ θέλῃσι γιὰ ἐλευθερία. Γιὰ ἐλευθερία, ποὺ μὴ πρᾶξι μόνο ὑπέρατης προσπάθειας καὶ θυσίας, θὰ τὴν ἐπεκύρωσε. Καὶ τὴν πῆραν πρῶτα οἱ ἄντρες, οἱ πολεμιστές, καὶ τὴν ἀνακοίνωσαν στὶς γυναῖκες : « Ἀποφασίσαμε νὰ βγοῦμε ἀπὸψε, νὰ σπάσουμε τὴν πολιορκία. Καὶ ἢ θὰ σωθοῦμε, ἐλεύθεροι, πέρα, ἢ θὰ πεθάνουμε ὅλοι. Τί λέτε γυναῖκες, συμφωνᾶτε; Ἀδρόμητα, ὅλες μαζί, σὰ νὰ περιμέναν μὴ τέτοια πρότασι, συμφώνησαν κ' οἱ γυναῖκες. Καὶ καταστρώθηκε τὸ μεγάλο σχέδιο, ἢ διάταξι καὶ ἢ κατανομή

τοῦ πληθυσμοῦ σὲ ομάδες : οἱ πολεμιστές, οἱ γυναῖκες παίρνοντας μαζί τους ὅτι χρειῶδες μπορούσαν, καὶ ἀνάμεσα οἱ γέροι, οἱ ἄρρωστοι καὶ τὰ παιδιά.

Τὶ καταπληκτικὴ ἀλληλεγγύη ἀνάμεσα στὸ λαὸ τοῦ Μεσολογγίου! "Ἡ ὅλοι ἐλεύθεροι ἢ κανένας! Κανένας νὰ μὴ μείνῃ πίσω, στὴν πόλι, στὸ σπῆτι του, ὅταν θάμπαινε μέσα ὁ κατακτητής! Τὶ τραγικὸ καὶ τί μεγαλειώδες ἐκεῖνο τὸ βράδυ τοῦ Λαζάρου; « Ὁ Λάζαρος ἀναστήθηκε, μὰ ἐσένα πατρίδα, ποῖος θὰ σ' ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Χάρου », ρωτᾷ σ' ἓνα του ὑπέρροχο ὕμνο πρὸς τὴν ἐξοδο, ὁ μεγάλος Μεσολογγίτης ποιητὴς Κωστής Παλαμᾶς. Χάρος, στὴν περίπτωσι αὐτῇ, δὲν εἶναι ὁ θάνατος, χάρος εἶναι ἡ σκλαβιά. Κι ἀπὸ τὰ δόντια τῆς σκλαβιάς, ἔσωσε τοὺς Μεσολογγίτες ἢ ἴδια τους ἢ ψυχὴ, ὁ πόθος τους γιὰ ἐλευθερία, ἢ περιφρόνησι τοῦ θανάτου. "Όταν λέμε Μεσολογγίτες, δὲν πρέπει νὰ τοὺς ξεχωρίζουμε σὲ δύο γένη, σὲ ἄντρες καὶ σὲ γυναῖκες. Θὰ πρέπει νὰ πιστέψουμε πὼς δὲν ἦταν ἀπὸ τοῦτῃ τὴν φυλὴ τῶν ἀνθρώπων, πὼς ἦταν μὴ ῥάτσα ὑπερφυσικῇ. Ἀλλὰ εἴπαμε νὰ μὴν πέσουμε στὴν παγίδα τῶν μεγάλων λόγων.

Πόσο κοντὰ στὴν πραγματικότητα τῆς ἐξόδου μᾶς φέρνουν τὰ περίφημα ἀπομνημονεύματα τοῦ Μακεδόνα ἀγωνιστῇ Νικολάου Κασομούλη, ποὺ ἔλαβε μέρος στὴν ἐξοδο κ' εἶδε τὸν ἀδελφὸ του νὰ σκοτώνεται δίπλα του. Μὴ στιγμὴ μονάχα ἀπὸ τὰ ἀπομνημονεύματα αὐτά, εἶναι ἀρκετὴ νὰ μᾶς κἀνῃ νὰ ζήσουμε τὸ μέγα ἐκεῖνο γεγονός. "Ἡ ἐξοδος ἔχει γίνῃ, οἱ Μεσολογγίτες ἔχουν διασπᾶσαι τῇ ζωῇ τῶν πολιορκητῶν καὶ φεύγουν πρὸς τὰ γύρω βουνά. Καταπόδι τοὺς ἀκολουθοῦν οἱ λιπτήδες. Καὶ ζωγραφίζει ὁ Κασομούλης : « Ἐκεῖνη τὴν στιγμὴν ἀκούγομεν τὴν περικοπήν τοῦ Καψάλη ἀνάπτουσιν καὶ ὑφωμένῃν εἰς τὸν ἄερα, ὥστε φωτίσασα τὴν πεδιάδα, εἶδαμεν τότε καὶ τὸ μέγα σῶμα ἐρχόμενον, φάλαγγας πεζῶν, ἱππεῖς καὶ ἀτάκτους. Ἐπλησίασαν ὅλοι ὅμοι. Δὲν δύνανται νὰ περιγράψω τὸ εἶδος τοῦτο. Πολλὰς ἀκουσα τουμπελέκια, πλὴν τόσον πολλά, ποτέ. "Όταν τέλος ὤρμησαν πρῶτοι οἱ τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ μετὰ τὰ ἄλλια, ἄλλια, ἄλλια », σύνθητες παράγγελμα τῶν ντελλήδων, κτυποῦσαν κατὰ τὸν λογαριασμόν μας περίπου ἀπὸ 150 ὡς 200 τουμπελέκια. "Ἡμεῖς, ἀκούοντες, δὲν εἴπαμεν ἄλλο πλὴν ὅτι ὅλον τὸ στρατεύμα βαστοῦσεν ἴσως ἀπὸ ἓνα, γιὰ νὰ μᾶς φοβίσουν. Ἐνῶ λοιπὸν ἐκεῖνοι ὤρμησαν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸ Αἰγυπτιακὸν τακτικὸν ἤρχετο μετὰ τὸ βῆμα « συγκροτεῖ », μὴ φωνῇ ἀπὸ τὸ ἀμπέλι ἀκούστηκε — καὶ ὁμοῦμεν ὅλοι. Ἀπάνω τους! Φωνάζομεν πάλιν. Ἀρχίζομεν νὰ ντουφεκούμεν! Παύουν ὅλα εὐθὺς, καὶ τόμπανα καὶ σάλπιγγες. Καὶ δίδουν τὰ νῶτα κατατασκασιθέντες πῶς νὰ πρωτοφύγῃ. Λαβόντες αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν, ἐτρέξαμεν ἕως ἓνα τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ ἐπιάσαμεν τὸν ριζόν. Ἐκεῖ ἀναπνεύσαμεν... ».

"Α, πόσο ἀνακουφίζομαστε κ' ἐμεῖς μ' αὐτὴ τὴν πρώτη ἀνάσα τῶν θρυλικῶν πολεμιστῶν τῆς ἐξόδου! Καὶ πόσο συμβολικὴ μᾶς φαίνεται αὐτὴ ἢ « ἀνάσα »! Γιατί, τί ἄλλο εἶναι ἢ ζωὴ καὶ ἢ ἱστορία τῆς Φυλῆς μας παρὰ μὴ « ἀνάσα » ἀνάμεσα σὲ ἀδιάκοπους ἀγῶνες;

Ἡ ἰΔΕΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

"Όλοι οἱ Ἐρυθροσταυρίται γνωρίζουν ὅτι τὰ ἰδεώδη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ διαδοθῶν καὶ νὰ ἐπιβληθῶν εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον διὰ μιᾶς Ὁργανώσεως διεθνούς μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ γίνῃ ἀνθρωπινωτέρα ἢ συμπεριφορὰ τῶν ἐμπολέμων πρὸς τοὺς τραυματίας, τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὸν ἄμαχον πληθυσμὸν κατὰ πρῶτον λόγον καὶ ἀκολουθῶς νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἢ ἀλληλεγγύη τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ἀτόμων πρὸς θεήθειαν τῶν θυμάτων τῶν θεομηνιῶν, τῶν ἀσθενῶν καὶ παντὸς ἀτόμου εὐρισκομένου εἰς ἔκτακτον ἀνάγκην, τὰ ἰδεώδη αὐτὰ τὰ ἐνεπνεύσθη, τὰ ἐνέπνευσε καὶ τὰ ἐπραγματοποίησε πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο τέκνον τῆς Ἑλβετίας, ὁ Ἐρρίκος Ντυνά.

Κάθε Ἑλληνόπουλο ὅμως θὰ διερωτᾶται : Οἱ ἰδιοὶ μας πρόγονοι, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ποὺ ἐθεμελίωσαν τὸν πολιτισμὸν τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος, πὼς εἶχον ἀντιμετωπίσει τὸ θέμα τοῦτο; Ἐνας μεγάλος Ἐρυθροσταυρίτης Ἕλληνας, ἔχει δώσει τὴν ἀπάντησιν. Ὁμιλῶν ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς τοὺς Ἀντιπροσώπους ὑπερεκατὸν Ἐθνῶν κατὰ τὸ ἐν Ἀθήναις Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς τὸ Ὡδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ τῷ 1959, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε εἰς ἐπισήμους συγκεντρώσεις διεκήρυξεν ὅτι τὰ ἰδεώδη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐθεμελιώθησαν καὶ ἠνθήσαν ὡς συνέπεια τοῦ διαμορφωθέντος Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὸ Βυζάντιον, προσέβαλε δὲ ὡς ἐν τῶν δειγμάτων τῆς ἐμπράκτου ἐφαρμογῆς τῶν ἰδεῶν αὐτῶν τὴν περίφημον Βασιλειάδα, τὸ πελωρίων διαστάσεων φιλάνθρωπικὸν ἱδρυμα τοῦ Ἀγίου Βασιλείου εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας.

Πράγματι, εἰς τὸ Βυζάντιον ἔλαβον σάρκα καὶ ὀστά αἱ ἰδέαι τῆς βοηθείας τῶν πασχόντων καὶ τῆς ἐπιδείξεως ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους, ἐκτὸς θέβαια ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον γενικῶς ἀνεπτυγμένον τὸ ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα, τὴν φιλάνθρωπον διάθεσιν, τὴν φιλοξενίαν — Ξένιος Ζεὺς — τὴν φιλίαν καὶ τὴν εὐμενῇ συμπεριφορὰν. Ὅμως πρὸς τοὺς δούλους

καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἢ συμπεριφορὰ τῶν δὲν ἦτο ἐξ ἴσου εὐμενῆς. Κατὰ δὲ τοὺς πολέμους δὲν κατώρθωσαν νὰ δαμάσουν τὴν σκληρότητα τῆς συμπεριφορᾶς τῶν καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ ἀντίπαλοί των ἦσαν Ἕλληνες, ἀνθρώποι τοῦ αὐτοῦ αἵματος. Οἱ ἴδιοι αὐτοὶ Ἕλληνες ὅμως, ὅταν ἔγιναν Χριστιανοί, ὁπότε καὶ ἔπαυσαν νὰ ὀνομάζωνται αὐτοὺς Ἕλληνας — διότι τὸ Ἕλλην ἐσήμαινε πλέον εἰδωλόλατρες καὶ ἐθεωρεῖτο ὕβρις καὶ μῖασμα — τότε μετεμορφώθησαν τελείως. Καὶ μόνον μετὰ τὴν μετονομασίαν των εἰς Ρωμαίους — ρωμαῖους — νομίζει κανεὶς ὅτι καὶ ἡ μετονομασία μόνον τοὺς ἔκαμε νὰ ἀλλάξουν καὶ νοστοροῦν. Οἱ Ἕλληνες ὡς Ρωμαῖοι ἢ Βυζαντινοὶ διεμόρφωσαν νέαν σκέψιν καὶ νέαν συμπεριφορὰν ἐπηρεασθέντες βαθύτατα ἀπὸ τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ νέα θρησκεία ἐπιβάλλει ἕκαστος χριστιανὸς νὰ γίνῃ μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκτελεστῆς τῶν ἐντολῶν του. « Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἐγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς ». « Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες διὸ αὐτοὶ ἐλεηθήσονται ». « Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανείζει Θεῷ ». Καὶ κατὰ τὸν Ὑμνωδὸν Ἰω. Δαμασκηνὸν « τοῦ ἐλεεῖν καὶ εὐεργετεῖν οὐδὲν προτιμότερον οὔτε φιλάνθρωπότερον, ἐπεὶ μὴδὲ τῷ Θεῷ ». Ἐπομένως ὁ Ἕλληνας τοῦ Βυζαντίου ὡς θεομὸς χριστιανὸς ποὺ ἐκτὸς τῆς ἐπιγείου ζωῆς, τῆς προσωρινῆς, ἔδωκε πολὺ μεγάλην σημασίαν καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν, τὴν αἰωνίαν, καὶ ἐπέδωκε τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν κληρονομίαν τῆς αἰωνίου βασιλείας, κατέβαλε κάθε προσπάθειαν νὰ γίνῃ εὐάρεστος εἰς τὸν Θεόν καὶ νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τοῦ βίου τοῦ Χριστοῦ.

Ἰδοὺ μερικὰ παραγγέλματα ποὺ συναντᾷ κανεὶς εἰς τὰ θρησκευτικὰ κείμενα : « Σῶσον ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεῖμων Θεός ». « Γενοῦ τῷ ἀνυχόντι Θεὸς τὸν ἔλεον τοῦ Θεοῦ μνησόμενος ». « Ἡ εὐχὴ ἐὰν μὴ ἔχη ἐλεημοσύνην, ἀφανίζεται ». « Φιλάνθρωπος ὁ Θεός ». « Αἰνοῦμεν Σὲ πάτερ, ἀάρατε, φιλόδοξο καὶ φιλόπταχε ». « Ἐλεον λάνθρωπε καὶ φιλόπταχε ». « Οὐδὲν γὰρ θέλω καὶ οὐ θυσίαν ». « Οὐδὲν γὰρ οὕτως, ὡς τῇ φιλάνθρωπι καὶ ἐλεημοσύνῃ ὁ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεῖμων Θεὸς θεραπεύεται ».

Ἐκτὸς τούτου ὁ Θεὸς φέρεται « μορφήν δούλου λαβὼν » ὡς ἄνθρωπος Χριστός, διὰ νὰ σώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Καὶ ἐξομοιώνει τὸν ἑαυτὸν τοῦ πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ εὐμεθα ἐλεήμονες ὡς νὰ ἐπρόκειτο δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον. « Πρὸς ἓνα τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων », δηλαδὴ καὶ τὸν τελευταῖον ἐπαίτην πρέπει νὰ τὸν ἀτενίζωμεν, ὅπως θὰ ἀτενίζαμεν αὐτὸν τὸν Χριστόν.

Ἐπίσης διεκήρυξεν ἰσὴν ἀγάπην πρὸς ἐλευθέρους καὶ δούλους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους — δηλαδὴ ἐντοπίους καὶ ξένους. Καὶ ἀκόμη στέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ καὶ τὴν θροσχὴν αὐτοῦ ἀδιακρίτως ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Διὰ τὸν χριστιανὸν Ἕλληνα τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας λοιπὸν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλάνθρωπία ἔχουν διαποτίσει τὴν ψυχὴν του καὶ διέπουν τὸν βίον του ἀπεριορίστως. Εἶναι ἡ ἀγάπη ἀνεὺ ὧρον πρὸς πάντας ἀδιακρίτως καὶ αὐτὴ εἶναι ὑπεράτατη ἐντολὴ ἁνωθεν, παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Βυζαντίου ἦτο σύμφωνος πρὸς τὰς ἐντολὰς αὐτὰς καὶ ἡ αυτοκρατορία ὁλόκληρος ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἱδρύματα φιλάνθρωπίας, ποὺ τὰ ἴδρυνε καὶ τὰ συνετήρει τὸ Κράτος ἢ ὁ Αὐτοκράτωρ ἢ ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Ἐπισκόπων ἢ αἱ Μοναὶ ἢ οἱ Ναοὶ ἢ οἱ ἰδιῶται. Ἰδιαίτερος ὁ Αὐτοκράτωρ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς εἶχε τὴν συναισθησιν ὅτι ὀφείλει νὰ εἶναι μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅχι μόνον τῆς φιλάνθρωπίας πὰ ἔργα ἤσκει, ἀλλὰ καὶ οἱ νόμοι του ἦσαν φιλάνθρωποι καὶ κατὰ τὰς συγκρούσεις φιλάνθρωπος καὶ ἐπὶ ἀπανθρώπως διεξῆγε τὸν πόλεμον. Εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰ κείμενα τῶν αὐτοκρατορῶν ἢ τῶν ἱστορικῶν συγγραφέων ἢ τῶν Πατριαρχῶν μαρτυρεῖται συχνότατα ὅτι « τὸ Ρωμαῖκὸν γένος — δηλ. τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων χριστιανῶν — σεμνύνεται ἐξαιρέτως διὰ τὸ τῆς φιλάνθρωπίας αὐτῶν καὶ ἐπιεικειᾶς καὶ τούτου μάρτυς οὐκ ὁ ἐμὸς λόγος... Πάντες ἄνθρωποι κατὰ πάσαν γῆν καὶ πάσα ἱστορία ταύτην παρέχονται τὴν μαρτυρίαν ». Αὐτὰ γράφει ὁ Πα-

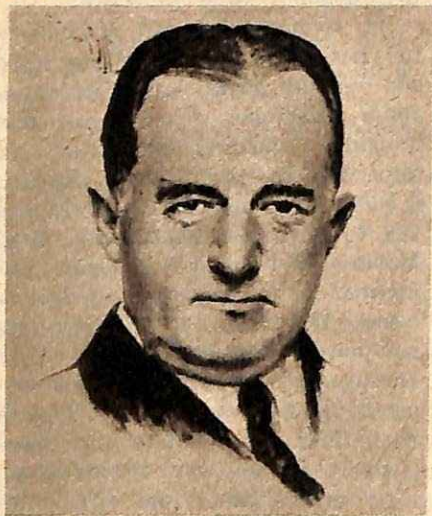
(Συνέχεια στὴ σελίδα 21)

Η 50ΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥΡΩΝ

Εορτάζεται εφέτος η πεντηκοστή επέτειος της ιδρύσεως του Συνδέσμου των Ερυθρών Σταυρών, ο οποίος εδρεύει εις την Γενεύη της Ελβετίας.

Είχε μόλις τελειώσει ο α' παγκόσμιος πόλεμος (1914 - 1918) με την υπογραφήν της ανακωχής, την 11ην Νοεμβρίου 1918. Η ανθρωπιστική δράσις την οποίαν είχαν αναπτύξει ο Ερυθρός Σταυρός κατά την διάρκειαν των συγκρούσεων, εις όλα τα πολεμικά μέτωπα και εις τα μετόπισθεν, τον είχαν εξυψώσει εις την εκτίμησιν και την συμπάθειαν όλων των λαών.

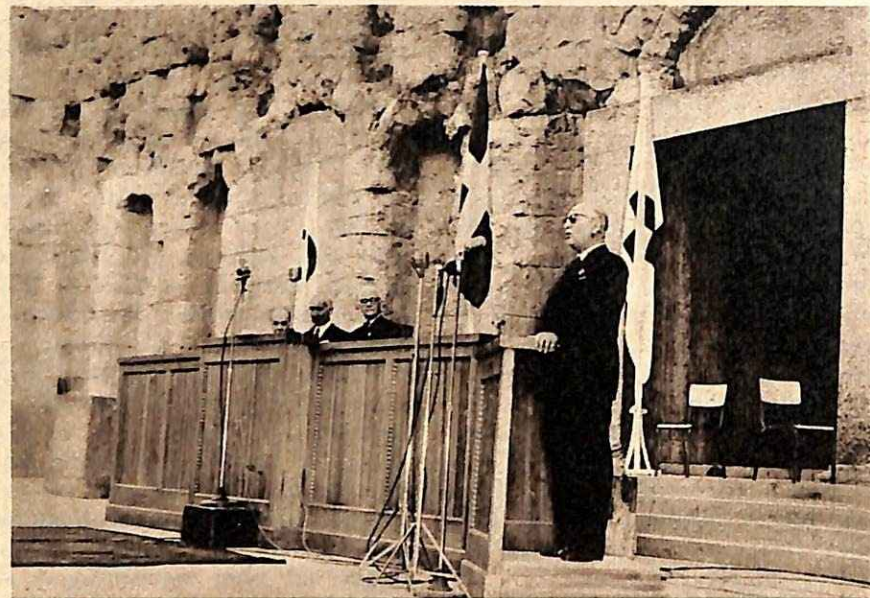
Ο τότε πρόεδρος της Πολεμικής Επιτροπής του Αμερικανικού Ερυθρού Σταυρού αείμνηστος Χένρυ Ντέιβισον εσκέφθη ότι, εις τας αγαστάς αὐτάς διαθέσεις του παγκοσμίου κοινού, θα έπρεπε να δοθῇ μία πρακτική συνέχεια, διὰ τὸ καλὸν τῆς Ανθρωπότητος. Καὶ ἐπρότεινε τὴν δημιουργίαν μιᾶς Ερυθροσταυρικῆς Ὁργανώσεως, ἡ ὁποία θὰ

Χένρυ Ντέιβισον, ο ιδρυτής του Συνδέσμου των Ερυθρών Σταυρών.

συνέδεε μεταξύ των τούτων Ερυθρῶν Σταυρῶν τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ θὰ καθίστατο ὁ συντονιστὴς τῆς δράσεώς των ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἡ ὁποία ἠλπίζετο τότε διαρκῆς.

Ο Αμερικανικός Ερυθρός Σταυρός υιοθέτησε τὴν ἰδέαν τοῦ Ντέιβισον καί, κατόπιν προτάσεώς του, συνεστήθη τὴν 1ην Φεβρουαρίου

Ο Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος προσφωνεῖ τοὺς Συνέδρους.

1919 ἡ «Επιτροπὴ τῶν Συλλόγων τοῦ Ερυθροῦ Σταυροῦ», ἀποτελουμένη ἀπὸ ἀντιπροσώπους τῶν Ερυθρῶν Σταυρῶν τῶν νικητριῶν Μεγάλων Δυνάμεων: Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Μεγάλῃς Βρετανίας, Ἰαπωνίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτὴν ἀνετέθη νὰ ἐπεξεργασθῇ καὶ νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Ερυθροσταυρικοὺς Συλλόγους ὁλοκλήρου τῆς Ὑψηλῆς εὐρῆς πρόγραμμα δράσεως, πρὸς τὸ γενικὸν καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος ἐμαστιζέτο ἀπὸ διαφόρους ἐπιδημίας, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐμφανισθῇ κατὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου, ἰδιαίτερος δὲ ἡ Ρωσία ἀπὸ ἐπιδημίας ἐξανθηματικῆς φύσεως. Ἡ ἐπικίνδυνος αὕτη κατάσταση κατέστησεν ἀναγκαίαν τὴν σύγκλησιν Διεθνoῦς Ἰατρικῆς Διασκέψεως, ἡ ὁποία συνήλθεν εἰς Κάννας τῆς νοτίου Γαλλίας, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1919, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τότε Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Παστέρ Καθηγητοῦ Ἐμὶλ Ρου καὶ μετὰ τὴν συμμετοχὴν διακεκριμένων ἐπιστημόνων ἀπὸ πολλὰς χώρας. Ἡ Διάσκεψις ἐνέκρινε τὸ πρόγραμμα δράσεως, τὸ ὁποῖον τῆς ὑπέβαλεν ἡ προμνησθεῖσα Ἐπιτροπὴ τῶν Ερυθρῶν Σταυρῶν καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὴν νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ταχεῖαν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματός.

Τέλος, τὴν 5ην Μαΐου 1919, συνεστήθη εἰς Παρίσι οὗτος ὁ «Σύνδεσμος τῶν Συλλόγων τῶν Ερυθρῶν Σταυρῶν», μετὰ ἰδρυτικὰ μέλη τὰς πέντε Μεγάλας Δυνάμεις. Ἡ νεοσύστατος Ὁργάνωσις ἐκάλεσε τοὺς Ερυθροὺς Σταυροὺς τῶν διαφόρων χωρῶν νὰ ἐγγραφῶσι μέλη τῆς. Ὁ Ἑλληνικὸς Ερυθρὸς Σταυρὸς ἀνταπεκρίθη ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὴν πρόσκλησιν. Καὶ τὸν Μάρτιον τοῦ ἐπομένου ἔτους μετέσχε δι' ἀντιπροσώπων του καὶ εἰς τὸ Διεθνὲς Συνέδριον, συγκληθὲν ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου ἐν Γενεύῃ.

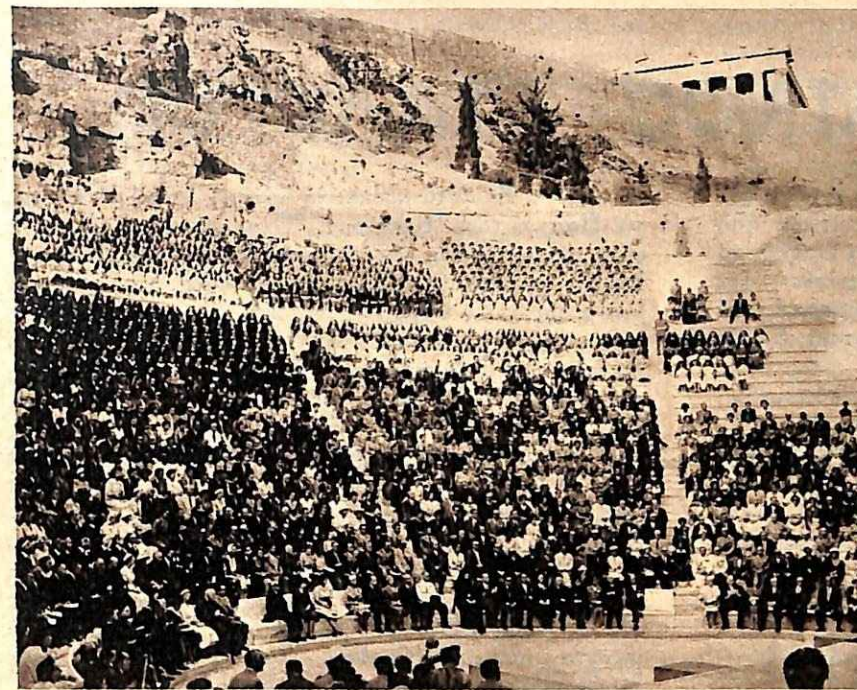
Τὸ Συνέδριον ἐκεῖνο ἔλαβε τὰς ἀποφάσεις, θεμελιώδεις διὰ τὴν μετέπειτα δράσιν τοῦ Συνδέσμου.

α) Ὁ Ερυθρὸς Σταυρὸς ὀφείλει νὰ ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ γενικὸν συμφέρον ἐκάστης ἐπικρατείας ἐπὶ ζητημάτων δημοσίας ὑγείας.

β) Νὰ συντρέχῃ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὑποκαθιστᾷ τὸ Κυβερνητικὸν Ἔργον.

γ) Νὰ διαδίδῃ ὠφελίμους γνώσεις εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν ὑγείαν δι' ὑποδειγμάτων, διαπαιδαγωγήσεως καὶ διὰ παντὸς ἄλλου μέσου.

δ) Νὰ μερίμνᾷ διὰ τὴν πρόληψιν

Ἀπὸ τὸ 25ον Συνέδριον Ερυθρῶν Σταυρῶν. Παρακολούθησις τῆς ὁμιλίας τοῦ Προέδρου κ. Κ. Γεωργακοπούλου

καὶ ἀποφυγὴν ἐπιδημιῶν καὶ ἀποφυετικῶν νόσων, αἵτινες ἐνσκήπτουν ἐν μέσῳ τῶν λαῶν.

ε) Παρ' ἐκάστῳ Ερυθρῷ Σταυρῷ νὰ κατασταθῇ Ἰατρικὴ Ἐπιτροπὴ, δι' ἧς οὗτος νὰ συνδέεται μετὰ τῆς Ἰατρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνδέσμου τῶν Ερυθρῶν Σταυρῶν.

Συμμορφούμενος πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτάς, ὁ Ἑλληνικὸς Ερυθρὸς Σταυρὸς ἐκάλεσε, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1920, διακεκριμένους Ἑλλήνας ἰατροὺς εἰς σύσκεψιν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων περὶ τοῦ τρόπου ἐπιτεύξεως τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου σκοπῶν. Πολλοὶ ἐπιφανεῖς ἐπιστήμονες προσήλθον εἰς τὴν σύσκεψιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συνεκροτήθησαν 4 Τμήματα, ἀναλαμβάνοντα τὸ ἔργον τῆς προληπτικῆς ὑγιεινῆς τῶν παιδῶν καὶ τῆς καταπολεμήσεως τῶν σοβαρωτέρων νόσων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (φυματιώσεως, ἐλονοσίας, ἀφροδισίων).

Ἐκτοτε ὁ Ἑλληνικὸς Ερυθρὸς Σταυρὸς συνεργάζεται στενῶτα μετὰ τὸν Σύνδεσμον τῶν Ερυθρῶν Σταυρῶν, μετέσχεον ὅλων τῶν Διεθνῶν Συνεδρίων του καὶ ἐξελέγη κατὰ καιροὺς μέλος πολλῶν Ἐπιτροπῶν του. Κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1959, ἐφιλοξένησεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Σχολὴν Νοσοκόμων Ε. Ε.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Δὲ μὲ χωράει ἐμένα ἡ πολιτεία,
δὲ βρίσκω ἐδῶ ψυχῆς ἀναπαμό.
Τοῦ κάμπου μὲ τραβᾷ ἡ νοσταλγία
καὶ τὸ βουνὸ μου παίρνει τὸν καημό.

Θὰ φύγω ἀπὸ δῶθε κάποια ἡμέρα
καὶ θᾶναι ἡ μέρα ἐκείνη λαμπερή.
Θ' ἀστράφτῃ τὸ μικρὸ χωριὸ μου
πέρα
Τ' ὁμορφο, ποὺ καιροὺς μὲ καρτερεῖ.

Καὶ θεὰ τρέξω γιὰ νὰ σ' ἀνταμώσω
σπιτάκι μου μικρὸ καὶ ζηλευτό,
στὶς γειτονιὲς θὰ βγῶ νὰ ξεφαντώσω,
στὰ γλέντια, στὸ χορὸ θὰ ξεχαστώ.

Π. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΧΕΤΑΙ Η ΑΝΟΙΞΙ

Ἐρχεται ἡ ἀνοιξί· γλυκαίνει
τ' ἀγέρι, ἀνθίζει ἡ ἀμυγδαλιά,
κι ἀπ' τὸ βρεγμένο χῶμα βγαίνει
τῆς γῆς γλυκεῖα μοσχολιά.

Μπουμπουκία σκάζουν τὰ κλαράκια
καὶ φύλλα ἀνοίγουνε δειλιά.
Ἀνατριχιάζουν τὰ σποράκια
μέσα στὴ γῆ ποὺ τὰ φυλά.

Τὰ σύνεφα ὅλο καὶ μακραίνουν
σὰν ταξιδιαρῖκα πουλιά.
Τὴ λάμψι οἱ μέρες ξεαναπαίρνουν
κ' οἱ νύχτες τὴ φεγγαβολιά.

Κι ἀπὸ τὴ θάλασσα, ποὺ ἀπλώνει
τὴ γαλανή της τὴν ποδιά,
φτάνει τὸ πρῶτο χελιδόνι.

— Καλωσορίστε το, παιδιά!

ΝΙΚΟΣ ΣΦΥΡΟΕΡΑΣ

(Ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη συλλογὴ:
«Τέσσερα ἀδέλφια στὸ χορὸ»)

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Τώρα τὸ Πάσχα, ἂς θυμηθῇ
κάθε Ερυθροσταυρίτης
τῆς γειτονίας του τοὺς φτωχοὺς,
ἐκείνους ποὺ ἔχουν πλῆξει
σεισμοί, πλημμύρες, συμφορὲς
καὶ ποὺ τοὺς λείπουν οἱ χαρὲς,
καὶ τὸ πονγγί του - ὅσο μικρὸ
καὶ νῆειναι - ἂς ἀνοίξῃ.
Δῶστ' ἓνα κόκκινο ἀγρὸ
κ' ἓνα κουλούρι μόνο
- ἂν δὲν μπορῇτε παρ' αὐτὰ -,
δῶστε τα μὲ στοργή,
κι ὁ Ἀναστάς ἐκ τῶν νεκρῶν
ἀπ' τὸν οὐρανὸ θρόνον
θὰ βλέπῃ καὶ θὰ χαίρεται
καὶ θὰ σᾶς εὐλογῇ.

Σ. Π.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

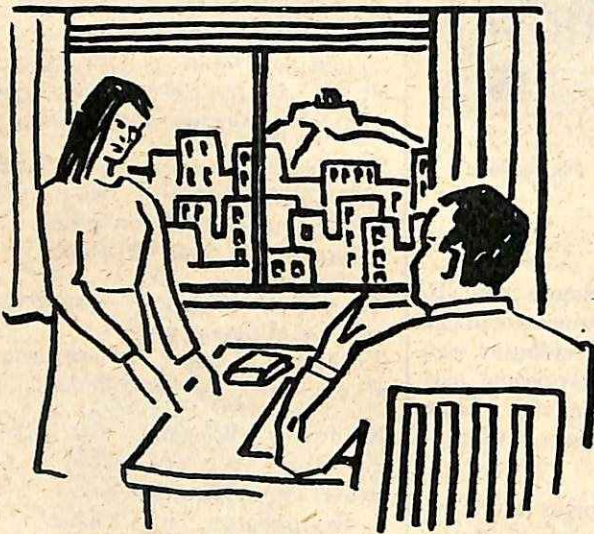
Η ΑΡΤΕΜΙΣ, όρμητική όπως πάντα, μπήκε στο γραφείο του καθηγητή. Τον βρήκε να κοιτάζει από το παράθυρό του την Ακρόπολη. Δηλαδή έψαχνε να τη βρή, γιατί το σύμπλεγμα των μαρμάρων είχε λιώσει σχεδόν μέσα στο φως του μεσημεριού της Μεγάλης Παρασκευής. Βλέποντας την Αρτεμι, έτρεξε σιμά της και της έσφιξε τα δυο χέρια.

— Λοιπόν, κύριε καθηγητά, είστε άμετάπειστος; Μ' όλα τα παρακάλια μας, δε θάρθετε μαζί μας;

— Δεν υπάρχει, παιδί μου, πιδ πειστική δύναμι από τη νιότη...

— Λοιπόν, αυτό σημαίνει πως σάς πείσαμε...

— Ναί, αλλά και δεν υπάρχει επίσης μεγαλύτερη

Σχεδιάσμα: ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

δύναμι αντίστασως από το πείσμα των ανθρώπων. Όχι, Αρτεμις, δεν μπορώ νάρθω μαζί σας. Δεν έχω θέσι στη συντροφιά σας!

— Μά πως σάς καρφώθηκε μια τέτοια ιδέα; Όλοι της συντροφιάς μου, θάταν εύτυχείς και περήφανοι να σάς είχαμε μαζί μας στην έκδρομή! Άλλωστε, θα μās λέγατε τόσα για τη λογοτεχνία της Λαμπρής και για το μοναστήρι που θα πάμε!

— Άκουσε, Αρτεμις. Έγώ τα ξέρω αυτά! Πίστεψέ με, είναι καλύτερα να πάτε μόνοι σας! Τι δουλειά έχει ανάμεσά σας ένας εξηντάρης καθηγητής; Θα τδ δήτε πως αν έρθω μαζί σας, σε λίγο θα με νοιώθετε σά βάρος! Θα σάς έμποδίζω τις κινήσεις! Έσείς με τα σακιδιά σας, με την άντοχή σας, με τα τρελλά σας χάχανα, με την εύλυγιά σας, με την όρεξη για ζωή και διασκέδασι που σάς πλημμυρίζει... Θα τδ ιδής, είναι καλύτερα να μην έρθω!

— Μά ή συντροφιά μου έχει πολλά πνευματικά ενδιαφέροντα! Άλήθεια. Κ' έπειτα... δε θα τρέχουμε δη την ώρα έδω κ' εκεί! Θα διαβάσουμε και ποιήματα. Θα μιλήσουμε για τον Χριστιανισμό και τδ Ελληνικό Πάσχα! Θα...

— Θα φάτε και θα πιήτε και θα χορέψετε! Αυτό

θα κάνετε. Κι αυτό πρέπει να κάνετε. Γιατί αυτό είναι τδ Πάσχα των Έλλήνων! Όταν είμαστε έξω στη φύσι και στη ζωή, δεν τδ χρειαζόμαστε τδ ποιήματα και τδ κιτάπια. Τά ζούμε απ' ευθείας. Τά ποιήματα και ή διάνοησι, είναι για δώ, για τδ γραφείο, για τις αίθουσες των σχολών και των διαλέξεων, για τδ περιοδικά. Είναι για να μās αναπληρώνουν τη ζωή και να μās τη δείχνουν καλύτερη από δσο τη ζούμε, ή όταν τη ζούμε σαν άνθρωποι της πόλης, δηλαδή σαν άνθρωποι του πολιτισμού. Πηγαίνετε, παιδιά μου, να χαρήτε τδ Πάσχα στη φύσι, κι αφήστε έμένα έδω, να παρακολουθήσω τδν Έπιτάφιο κι αύριο τδ βράδυ να πάω ν' ανάψω τδ κεράκι της Άνάστασης σε μια έκκλησούλα της Πλάκας! Σκέπτομαι μάλιστα αύριο να παρακολουθήσω την Άνάστασι ως τδ τέλος για να γευθώ αυτή τη χαρά, τη χαρά τη μοναδική που μονάχα... που μονάχα ένας Παπαδιαμάντης κ' ένας Μωραϊτίδης μπόρεσαν να την αποδώσουν.

— Μά κάνετε να ντρέπουμε, κύριε καθηγητά! Κ' εγώ, κι όλοι στο σπίτι, κι όλος ό κόσμος που πλημμυρίζει μέσα κ' έξω τις έκκλησίες, τδ βάζουν στα πόδια μόλις ακούσουν τδ «Χριστός Άνέστη», σά να τούς κυνηγάνε...

— Ναί, ναί, παιδί μου! Όλος ό κόσμος τρέχει μετά τδ «Χριστός Άνέστη», να φάη τη μαγερίτσα του! Σά να είναι αυτός ό τελικός σκοπός της Μεγάλης Έβδομάδας! Πόσο είμαστε άκόμη σκλαβωμένοι στην ύλη! Άλλά, αν μέναμε όλοι ως τδ πρωί, στην Άνάστασι, όπως στα παλιά χρόνια, πόσο καλύτεροι θα φεύγαμε! Άκόμα κι αυτή ή μαγερίτσα, θα μās φαινότανε πνευματική τροφή! Αρτεμις, ή ύλη, δεν είναι σκοπός. Είναι μονάχα μέσον για να φτάσουμε κάπου! Κάπου πιδ ψηλά και πιδ πέρα. Δεν ξέρω βέβαια ακριβώς πού. Η ύλη, άκόμα και ή πιδ πνευματοποιημένη, είναι μια δοκιμασία που πρέπει να την κατανικήσουμε αφού βασανιστούμε! Νομίζεις, Αρτεμις, πως κ' εγώ τώρα, δε δοκιμάζουμε που δεν έρχουμε μαζί σας; Άλλά πάλι... σαν θυμηθώ τδν Χρυσόστομο...

— Τι σχέσι έχει με τη δοκιμασία σας ό Χρυσόστομος;

— Έχει γράψει την περίφημη Πασχαλινή Εύχή. Τη διαβάζουν στο τέλος της Άναστάσεως, τις πρωινές ώρες του Μεγάλου Σαββάτου. Νομίζω πως είναι τδ πιδ όμορφο πασχαλινό ποίημα από δσα ξέρω! Και μάλιστα, ένα ποίημα τόσο ταιριασμένο με τδ αληθινό πνεύμα του Χριστιανισμού.

— Όμολογώ με συντριβή μου πως δεν έχω ιδέα αυτής της εύχης, γιατί ποτέ μου δεν έμεινα ως τδ τέλος της Άνάστασης, μήτε και άσχολήθηκα ποτέ ξεχωριστά με τδν Χρυσόστομο. Πάντως, θα σάς ήταν δύσκολο να μου διαβάζατε, κύριε καθηγητά, αυτή την εύχή;

— Τδ καλύτερο θάταν να την άκούση κανείς μέσα στην κατάνυξι της έκκλησίας. Άλλά βέβαια, κ' έτσι σαν κείμενο, είναι υπέροχη!

— Είμαι έτοιμη να την άκούσω, κύριε καθηγητά, όπως πάντα.

Ό κύριος καθηγητής άρχισε να διαβάζη άργά και έντονα:

«Εί τις εύσεβης και φιλόθεος, άποβλεπέτω της καλής ταύτης και λαμπρής πανηγύρεως. Εί τις δούλος εύγνώμων, εισελθέτω χαίρων εις την χαράν του Κυρίου αυτού. Εί τις έκαμε νηστεύων, άπολαυέτω νύν τδ δηνάριον...»

— Μά συγχωρήτε που σās διακόπτω, μά τι ώραίο, τι σύγχρονο που είναι αυτό τδ «εί τις έκαμε νηστεύων, άπολαυέτω νύν τδ δηνάριον». Δηλαδή, όποιος έξαντλήθηκε από τη νηστεία, άς ξεδέψη τώρα τδ λεπτά του για να περάση καλά! Σά να τδ είπε για μās ό Χρυσόστομος αυτά τδ λόγια!

— Και βέβαια για μās τδ είπε, αφού τδ είπε για κάθε άνθρωπο. Συνεχίζω: «Εί τις από της πρώτης ώρας ήργήσατο, δεχέσθω σήμερα τδ δίκαιον όφλημα. Εί τις μετά την τρίτην ήλθεν εύχαρίστως, έορτασάτω. Εί τις μετά την έκτην έφθασε, μηδεν άμφιβαλέτω. Εί τις ύστερήσεν εις την ένατην, προσελθέτω, μηδεν ένδοιάζων. Εί τις εις μόνην έφθασεν την αύγήν, μη φορηθή την βραδύτητα. Φιλότιμος γάρ ών ό Δεσπότης, δέχεται τδν έσχατον καθάπερ και τδν πρώτον, αναπαύει τδν της ένδεκάτης ως τδν έργασμένον από της πρώτης και τδν ύστερον έλεεί και τδν πρώτον θεραπεύει κακείνω δίδωσι και τούτω χαρίζεται και τδ έργα δέχεται και την γνώμην άσπάζεται και την πράξιν τιμά και την πρόθεσιν έπαινεί. Ουκούν εισέλθετε πάντες εις την χαράν του Κυρίου ήμών και πρώτοι και δεύτεροι τδν μισθόν άπολαύετε. Πλούσιοι και πένητες μετ' άλλήλων χορεύσατε. Έγκρατείς και ράθυμοι, την ήμέραν τιμήσατε. Νηστεύσαντες και μη νηστεύσαντες, εύφράνητε σήμερα...»

Η Αρτεμις, άκουγε έκστατική.

— Τά είπε όλα αυτά ό Χρυσόστομος; φώναξε. Μά τότε έχετε δίκιο να λέτε πως τδ πνεύμα αυτής της εύχης, είναι... υπερχριστιανικό... Τέτοια επιείκεια για όλους... τέτοια έξίσωσι μέσα στη χαρά του Κυρίου... Κ' εκείνοι που δούλεψαν μια ώρα μονάχα... κ' εκείνοι που λιώσανε στη δουλειά, κ' οι προνοητικοί, κ' οι άμυαλοι, κι ό Προμηθέας και αι μωρά Παρθένοι... Όλοι, όλοι, θα καθήσουν σαν ισότιμοι στο τραπέζι του Πάσχα, στο τραπέζι της άμοιβαίας αγάπης, της κατανόησης και της συγγνώμης! Ω, κύριε καθηγητά! Τώρα τδ καταλαβαίνω γιατί τδ είπε αυτά ό Χρυσόστομος.

— Ν' άκούσω τη σκέψι σου, Αρτεμις...

— Γιατί μονάχα έτσι μπορούν, όσοι φταίξαν, όσοι καθυστέρησαν, όσοι άμάρτησαν, μονάχα έτσι μπορούν να ξαναρχίσουν μίαν άλλη ζωή, καινούργια, μεταπασχαλινή! Μονάχα σαν παρακαθήσουν άνεμπόδιστοι στο μεγάλο συμπόσιο της άστέρευτης παροχής και της συγγνώμης του Κυρίου! Ω, τώρα τδ βλέπω! Δεν υπάρχει άλλο μέσον. Δώστε στδν άνθρωπο να καταλάβη πως τδν λογαριάζετε, πως τδν εκτιμάτε, πως δεν τδν ξεχωρίζετε από τδν έαυτό σας. Δώστε του προσοχή, συμπάθεια, μια καρέκλα δίπλα στη δική σας, και να δήτε... Ναί, θα δήτε, θα δήτε μια καινούργια ανθρωπότητα να βλαστήση κάτω από τδν ήλιο, κάτω από τδν Σταυρό. Μέσα στο ίδιο τδ σπίτι σας, μέσα στα γραφεία σας, παντού, παντού! Όλοι να γίνουν δεκτοί στο δοκιμαστικό συμπόσιο του Πάσχα!

— Μπράβο, Αρτεμις, Άν ζούσες στδν καιρό του

Χρυσόστομου, θάσουν μια πρώτης τάξεως μαθήτριά του! Και τώρα μπαίνουμε στο πιδ βαθύ νόημα της προσευχής. «Ό μύσχος πολύς, ούδεις έξέλθη πεινών. Πάντες άπολαύετε του συμπόσιου της πίστεως. Πάντες άπολαύετε του πλούτου της χρηστότητος. Μηδεις φοβείσθω θάνατον, ήλευθέρωσε γάρ ήμās του Σωτήρος ό θάνατος. Έσβασεν αυτόν ό ύπ' αυτού κατεχόμενος. Έσκούλευσεν τδν Άδην ό κατελθών εις τδν Άδην. Έπικράνεν αυτόν γευσάμενος της σαρκός αυτού, και τούτο προλαβών Ησαίας έβόησεν: «Ό Άδης έπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω. Έπικράνθη και γάρ κατηγγήθη. Έπικράνθη και γάρ ένεπαίχθη. Έπικράνθη, και γάρ ένεκρώθη. Έπικράνθη και γάρ καθηρέθη. Έπικράνθη και γάρ έδασμεύθη. Έλαβεν γήν και συνήντησεν ούρανών. Έλαβεν, όπερ έβλεπεν και πέπτωκεν δθεν ούκ έβλεπεν. Πού σου θάνατε τδ κέντρον; Πού σου Άδην, τδ νείκος; Άνέστη Χριστός και νεκρός ούδεις επί μνήματος. Χριστός γάρ έγερθείς εκ νεκρών, άπαρχή των κεκριμένων έγένητο». Αρτεμις. Τι συλλογίζεσαι;

— Ό νοός μου πάει στα ψηφιδωτά του Δαφνιού. Αυτή την πίκρα του Άδην, πόσο έκφραστικά την παρασταίνει τδ ψηφιδωτό εκείνο που δείχνει την Άνάστασι του Κυρίου!

— Ναί, θυμάμαι, ό Κύριος πετιέται από τδν τάφο, κρατώντας τδν Σταυρό με τδ δεξί του χέρι, και με τδ πόδια του πατάει έναν γενειοφόρο γέροντα, ξαπλωμένον χάμω, με σκοτεινό, θλιμμένο, χολιασμένο ύφος! Είναι ό θάνατος, που καταργήθηκε...

— Πόση ένταση ζωής είναι χαραγμένη στο πρόσωπο του Κυρίου!

— Ναί, μ' όσα κι αν λένε μερικοί, ό Χριστός, αυτός ό άπαλός, ό σχεδόν άσώματος Κύριος, τόνωσε τη ζωή μας! Μās ώπλισε με τεράστιες δυνάμεις που δεν ξέραμε πως ήταν κρυμμένες μέσα μας! Γι' αυτό, την κρυμμένη του δύναμι, αυτήν που μās την μετέδωσε, πρώτες οι γυναίκες τη νοιώσαν. Γι' αυτό τδν πλησίασαν και τδν ζώσανε με τόσο πάθος, με τόση στοργή και λατρεία οι θυγατέρες της Σιών...

— Κάτι μου θυμίζει αυτό τδ «Θυγατέρες της Σιών». Σά να είναι τίτλος κάποιου έργου... ίσως κανενός ποιήματος... μά δε θυμάμαι...

— Ναί, έχεις δίκιο. Θυμάμαι εγώ. Είναι ένα από τδ χριστιανικά ποιήματα του Παλαμά. Νεανικό κάπως, αλλά πολύ συγκινημένο και, πως να τδ πώ, πνευματικά και ψυχολογικά εύστοχο. Αποδίδει δη την άφοσίωσι με την όποιαν οι κόρες της Σιών, πλησίασαν τδν Κύριο. Ό Κύριος, μέσα από τδ αίσθημα των μυροφόρων γυναικών, κρατώντας τη θεικότητά του άόρατη, σαν ένα αιδάκι μύρων, παραμένει γλυκύτατα άνθρωπος. Άν θέλης να άκούσης, Αρτεμις, λίγους στίχους απ' αυτό τδ ποίημα, κατέβασε από κείνο τδ ράφι τούς «Σκληρούς και Δειλούς Στίχους» και δώσε μου τους.

Τδ χοντρό βιβλίο, βρέθηκε μονομιās στα χέρια του καθηγητή. Διάβασε κάποιες στροφές:

Την πέτρα όταν του τάφου Του συντρίβοντας ξαναφώτισε ό Κύριος τη χτίσι, ήσαστε έσείς τδ πιδ ακριβά του χτίσματα που στάθηκε να πρωτοχαιρετήση. Θυγατέρες της Σιών, μούρες ισάγγελες,

(Συνέχεια στη σελίδα 24)

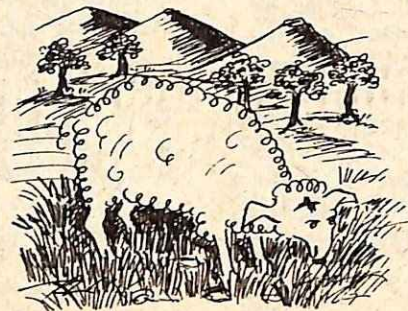
Τό καημένο τό ἀρνάκι

(Λαμπριάτικοι ρεμβασμοί)

ΤΟ ΑΡΝΙ τὸ πασχαλινό! Μὲ πόσες χαρές, πόσες ἐγνοιες, πόσες θλίψεις δὲν εἶναι δεμένη ἡ θύμησί του! Νά το, ταπεινὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, σκυμμένο ἐπάνω ἀπὸ τὸ βαθυπράσινο χορτάρι τοῦ Ἀπρίλη, εἴτε ἐδῶ στὴν Ἀττική, εἴτε, ἄλλοτε, τὸν καιρὸ πὺν ἔχει γίνει πιά μῦθος, τῆς ἰωνικῆς πατρίδας. Νά το, μὲ τὴ σγουρόμαλλη προβιά του τὸ ἀρνί, πὺν σκιάζεται τὸν ἀνθρωπο στὰν τὸ ζυγῶνι, δόσπιστο, σὰν νὰ ἐμάντευε τὶ τοῦ μέλλεται ἀπὸ αὐτόν. Λαμπριάτικο ἀρνί. Σὰν τάχα ἡ ἀνάστασι ἀπὸ τὰ ζοφερά πάθη, ἀπὸ τὰ ἐρέβη τοῦ ἐνστίκτου, ἡ ἀνάτασι πρὸς τὸ φῶς νὰ εἶχε ἀνάγκη νὰ ραντιστῇ ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνιοῦ. Ἀλλὰ ἂς μὴ γελιώμαστε: ὁ ἀνθρωπος δὲν εἶναι ἄγγελος. Μῆτε ἦταν τέτοιος ποτέ του. Τὸ ὅτι θὰ ἤθελε νὰ εἶναι ἄγγελος καὶ θλίβεται πὺν δὲν εἶναι, φτάνει γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ τὴν ἀξία του, νὰ τὸν τιμήσῃ. Ἡ ζωὴ του, μὲ ὅλα τὰ γκρεμίσματα, εἶναι ἡ ἀδιάκοπη προσπάθεια νὰ ἀνεβῇ στὸ φῶς.

Τὸ ἀρνί, τὸ ταπεινὸ, τὸ ἡμερο, τὸ σκυμμένο ἐπάνω ἀπὸ τὸ βαθυπράσινο χορτάρι, ὡς τόσο, κάποτε πρωτοθυσιάστηκε γιὰ χάρι τοῦ ἀνθρώπου. Σὲ περιόδους καὶ καιρὸς πὺν τοὺς σκεπάζει ἡ πυκνὴ ἄχνη τοῦ χρόνου, οἱ ἀνθρώποι οἱ πρωτινοὶ ἐθυσίαζαν ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἐξευμενίσουν τὴν θεότητα. Οἱ θεοὶ τοὺς δὲν ἦταν καλόβολοι, δὲν ἐγνώριζαν τὴν ἀγάπην, τὴν ἀγάπην πὺν ἐκήρυξε ὁ Ἰησοῦς ὑστερότερα. Μῆτε καὶ ὁ ἀνθρωπος τὴν ἐγνώριζε. Ἀναγκασμένος καθὼς ἦταν, ἀβοήθητος, δίχως δραστηκὰ ἄρματα καὶ ἄμαθος, νὰ κρύβεται σὲ σπηλιές γιὰ νὰ μὴ τὸν σπαράξουν τὰ ἄγρια θηρία, ἔμαθε νὰ σκοτώνῃ γιὰ νὰ μὴ σκοτώνεται. Ὁ λόγος, στὴν ἀνεξερεύνητη κλεισούρα, ὑψηλὰ στὸν ἀπέραντο θόλο μὲ τὰ ἄστρα, πὺν τὸν ἐπλάκωνε τὴ νύχτα, ἐμάντευε δυνάμεις ἀγνωστες, μουλωχτές, πὺν τὸν παραφύλαγαν, τὸν φοβέριζαν καὶ ἐμελετοῦσαν τὸ κακό του. Γιὰ νὰ τίς καλοπιάσῃ, νὰ μαλακώσῃ τὴ διάθεσί του ἀντίκρου τοῦ, συλλογί-

στηκε νὰ τοὺς προσφέρει κάτι πὺν νὰ ἀξίξει τὸν κόπο. Ὁ ἀνθρωπος πάντα, ἴσως ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του, μιά καὶ ἦταν ἱκανὸς νὰ σκέπτεται καὶ νὰ ἀρθρώνῃ λέξεις, ἐθεώρησε τὸν ἑαυτόν του τὸ ἀνώτερο ἀνάμεσα στὰ «ζῶα» πὺν τὸν ἐτριγύριζαν. Ἔτσι ἄρχισε νὰ προσφέρει στοὺς ἀοράτους θεοὺς τὸν θυσιὰ τὸν ἀνθρωπο: τὸ παιδί του, τὸν αἰχμάλωτο, τὴ γυναῖκα του. Τὸ αἷμα, πὺν εἶχε τὸ χρῶμα τῆς φωτιᾶς, λέγεις καὶ τοῦ φώτιζε τὰ φρένα, τὸν βοηθοῦσε νὰ εὑρῇ τὴ λύσι σὲ

Σχεδιασμοὶ ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

κάποιο δῖλημμα πὺν τοῦ τριβέλιζε τὸν νοῦ. Στὸ ἀρχαῖο Μεξικὸ, στὴν κορυφὴ τῆς ἱερῆς πυραμίδας, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὁ ἱερέας ἐμπηγε τὸ μαχαίρι στὸ στήθος τοῦ ἀνθρώπου θύματος. Τὴν καρδιά πὺν ἐβγαλε προσεχτικὰ ἀπὸ μέσα, ὁλόκληρη, τὴν ἐσήκωνε ἀχρηστὴ ἀκόμα γιὰ νὰ τὴν δείξῃ στὸν θεόν Ἡλιο, νὰ τοῦ τὴν προσφέρει θυσιὰ. Στὴν Ἑλλάδα ἀκόμα, γιὰ νὰ ἐξευμενίσουν τὸν Αἰόλο νὰ τοὺς στείλῃ οὐρίον ἄνεμο γιὰ τὴν ἐκστρατεία τῆς Τροίας, οἱ Ἀχαιοὶ ἠθέλησαν νὰ τοῦ προσφέρουν θυσιὰ τὴν κόρη τοῦ βασιλέα, τὴν Ἰφιγένεια. Ἀλλὰ ὁ Ἀγαμέμνων δὲν ἔστρεψε νὰ χάσῃ τὴν ἀγαπημένη του κόρη, δὲ θὰ πίστευε δὲ κίβλα πὺν σφάζοντας τὸ παιδί του θὰ ἐπιτύχαινε τὸ ποδοῦμένο ἀπὸ κάποιον τάχα θεό, πλάσμα τῆς ἀβροήτης φαντασίας τῶν ἀνθρώπων. Κάποια ταχυδακτυλουργία θὰ ἐπενόησε, κάποιο τέχνασμα θὰ σκαρφίστικε, γιὰ νὰ τραβήξουν τὴν τελευταία στιγμὴ τὴν κόρη ἀπὸ τὸ βωμὸ καὶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν μὲ καμμιὰ κόκκα. Τὸ ὑποδηλώνει

αὐτὸ καὶ ὁ θρύλος πὺν θέλει τὴν Ἰφιγένεια ἀρπαγμένη ἀπὸ τὴν Ἀρτέμιδα, γιὰ νὰ τὴν χρίσῃ ἱερεῖα τῆς στοὺς Ταύρους.

Πὺν δὲν μᾶς ἔφερε τὸ ἀρνί τὸ λαμπριάτικο, τὸ ταπεινὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ πὺν ἐννοοῦμε νὰ τοῦ πατοῦμε τὴν κόκκινη βούλα, σφραγίδα τῆς καταδίκης, σημάδι τῆς μελλομένης θυσιᾶς του! Καὶ εἴπαμε πὺν, δίχως καὶ αὐτὸ νὰ τὸ ξέρῃ, ἐπῆρε κάποτε τὴν θέσι τοῦ ἀνθρώπου ἐπάνω στὸν βωμὸ.

— Πόσο πὺν πρόθυμα ἔτρωγα τὴν μαρουλοσαλάτα τῆς Λαμπρῆς μὺν εἶπε κάποτε ἓνας φίλος μου.

Δὲν ἤμποροῦσα παρὰ νὰ συμφωνήσω μὲ τὰ λόγια του. Πάντα καὶ ἐγὼ πύστερο εὐχαριστιόμουν νὰ κρατῶ τὸ σχοινάκι τοῦ ἀρνιοῦ, τοῦ σημαδεμένου μὲ τὴν κόκκινη βούλα, καὶ νὰ τὸ βάξω νὰ βόσκῃ στὸ λιβάδι πὺν περισσότερο, παρὰ νὰ τρώγω τὸ ψητὸ τοῦ λαμπριάτικου τραπέζιου.

Τὸ ἀρνάκι τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ ἀναθυμοῦμαι, μακριὰ ἀπὸ ἐδῶ, ἐκεῖ στὴν Ἰωνία, στὸ μεγάλο μας περιβόλι. ἤμποροῦσα νὰ στέκωμαι πὺν ὥρα νὰ τὸ βλέπω νὰ τσιμπᾷ τὸ ἀπριλιάτικο χορτάρι, νὰ σκίβῃ ὁλοένα, εὐχαριστημένο πὺν δὲν ἐσιωπῶταν ποτέ τὸ χλωρὸ ταγὶ του...

Πόσα τέτοια λαμπριάτικα ἀρνάκια εἶδαν τὰ μάτια μου! Ἡ μνήμη τοῦ τελευταῖου ἀρνιοῦ εἶναι δεμένη μὲ θλιβερὲς ἡμέρες. Μὲ τίς ἡμέρες τῆς εἰσβολῆς τοῦ 1941. Ἀπρίλης ἦταν καὶ τότε, γύρω ἀπὸ τὴν Λαμπρὴ. Ἀστραφετὴ ἡ φύσι ἀπὸ φῶς, καταπράσινες οἱ βουνοπλαγιές τῆς Πεντέλης ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Διονύσου, στὴν Ἑκάλη, ὅπου ἐβγαζαν τὰ παιδιὰ τὸ λαμπριάτικο ἀρνάκι γιὰ βοσκή. Καταντοῦσε νὰ μακαρίζῃς ἐκεῖνο τὸ καταδικασμένο σὲ θυσιὰ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, πὺν δὲν καταλάβαινε τίποτε ἀπὸ τίς κακίες τῶν ἀνθρώπων, πὺν δὲν ἦταν ἱκανὸ νὰ μαντέψῃ τίποτε ἀπὸ τὴ συντριβὴ μας, ὅταν ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα περιμέναμε τὰ βαριά ἄρματα μάχης τοῦ Χίτλερ νὰ σκορπίσουν τὴ φρίκη στὴν ἡρωικὴ Χώρα πὺν ἔδωσε τὰ φῶτα στὴν οἰκουμένη.

ΕΝΑΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΜΕ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΔΡΑΜΑ καὶ τὴν ἐκδοξὸν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου θρύλοι τῶν Χριστιανικῶν λαῶν εἶναι πάμπολλοι. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ θρύλος πὺν ἀναφέρεται στὸ θάνατο τοῦ Πιλάτου. Λέει πὺν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀδικὴ καταδίκη τοῦ Ναζωραίου ὁ Ρωμαῖος Ἐπίτροπος τῆς Ἰουδαίας ἐγκατέλειπε τὴν θέσι του, καὶ ἀφοῦ γύρισε σὲ διάφορα μέρη, κατέληξε στὴν Ἑλβετία. Ἐκεῖ

πέρασε τίς τελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς του μέσα σὲ φοβερὴ ψυχικὴ κατάθλιψη, ὥσπου βρῆκε τὴ λύτρωσι μὲ τὴν αὐτοκτονία.

Κατὰ τὸ θρύλο, εἶχε πρόωρα γεράσει ὕστερα ἀπὸ τὴν θανάσιμη κατάφασί του ὁ ἄβουλος ἄρχοντας. Δὲν ἔτρωγε, δὲ μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ, δὲν εὑρίσκε πὺνθεν γαλήνη. Τριγύριζε μόνος στὴν ὄχθη μιᾶς λίμνης, ἀλλ' ἀντὶ νὰ χαίρεται τὴν ὁμορφίαν τοῦ τοπίου, ἔβλεπε κάθε στιγμὴ ὁράματα πὺν ἐσχίζανε τὴν καρδιά του. Ὁ χλωμὸς Ναζωραῖος ἔστρεφε προστά τὸν σιωπηλὸς, ἀτάραχος, γεμάτος καλωσύνη καὶ ἐγκαρτέρησι, καὶ τὸν κοιτοῦσε μὲ μιὰ πονεμένη ματιὰ πὺν τὸν σπάραιε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἐχθρὴ στάσι. Αὐτός, μὴ βρίσκοντας καμμιὰ ἀφορμὴ ἐναντίον του, καὶ ἔχοντας στὸ νοῦ τίς συμβουλές τῆς γυναῖκας του, πὺν ἐπέμενε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποκύψῃ στὴν πείσι τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν θανάτωσι τοῦ Ἀναμάρτητου, Τὸν ἀντί-

κρῦζε μὲ δέος. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ Τὸν κηρύξῃ ἄθωο. Ἡ ἀπειλὴ τῆς τιμωρίας του ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ρώμης ἐκρέμονταν ἀπὸ πάνω του σὰν τὴ σπάθη τοῦ Δαμοκλέους. Ἐκανε μιὰ προσπάθεια νὰ προκαλέσῃ ἀντίδρασι τοῦ Χριστοῦ, νὰ Τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτόν του. Ἐκεῖνος ὅμως ἀνήθηκε περήφανα νὰ τὸ κάνη, γιὰ τὴν ἡμέραν πὺν τὸ θέλημα τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς του ἦταν νὰ ὑποστῇ τὸ μαρτύριο τοῦ σταυρικοῦ θανάτου γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἦταν βέβαιος ὁ Πούβλιος Λέντουλος — Πόντιος Πιλάτος ὅτι ἐγκληματοῦσε μὲ τὸν νὰ μὴν προσπίλῃ ἓναν ἄμωμο, καὶ ὅμως Τὸν παρέδωσε στοὺς ἐξαλλους κακοῦργους νομίζοντας ὅτι γιὰ ν' ἀλαφρώσῃ τὴ συνειδήσί του ἀρκοῦσε νὰ «νίψῃ τὰς χεῖρας καὶ ν' ἀναφωνήσῃ ἄθωός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου». Νὰ ὅμως πὺν μετὰ τὴ Σταύρωσι μὲ ἀσκήκητὴ πλάκα βάραινε τὴν πεπωρωμένη αὐτὴ συνείδησι, καὶ ὁ γεροδεμένος Ρωμαῖος εἶχε καταστήσει ἓνας ζωντανὸς νεκρός!

Ἀνάληπτες οἱ Ἐρινύες τῶν ἀναμνήσεων τὸν τυραννοῦσαν ἀδιάκοπα. Πόσες δραματικὲς εἰκόνες δὲν ξαναζωντάνευε ἡ ἀμείλικτη μνήμη του καὶ πόσες ἄλλες δὲν ἐπλάθε ἡ ἀρρωστημένη του φαντασία! Δὲν εἶχε παραστή στὴν ἐκτέλεσι, δὲν εἶδε τίς σκηνές τοῦ μαρτύριου, δὲν ἄκουσε τοὺς προσηλακισμούς καὶ τίς εἰρωνεῖες τῶν ὁργάνων τοῦ Ἑωσφόρου. Κι ὅμως ὅλο ἔκείνον ἔβλεπε προστά του. Τὸν ἔβλεπε ν' ἀνηφορίζῃ τὸ Γολγοθὰ στενάζοντας ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ, νὰ μαστιγώνεται ἀπὸ τοὺς δοῦλους τῶν ἐχθρῶν του, νὰ κρέμεται καρφωμένος... Ἀκουγε τίς βραχνὲς φωνές νὰ φρενιάζουν καὶ τὴ μελωδικὴ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ νὰ ἱκετεύῃ τὸν Πατέρα του γιὰ τίς ψυχές τῶν σταυρωτῶν του λέγοντας: «Ἀφες αὐτοῖς. Οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι»...

ΣΕΡΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΟΥ στὴν ὄχθη ὁ καταρρακωμένος Ρωμαῖος, βλέπει τὴ λίμνη καὶ θαρρεῖ πὺν εἶναι ἡ Κολυμβήθρα τοῦ Σιλωὰμ πὺν θεραπεύει κάθε ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀρρώστια. Ὁ λυτρωμὸς, ὁ λυτρωμὸς φωσφορίζει ἀνάμειο ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ πρᾶσινογάλαζα κύματα.

Διστάζει γιὰ λίγο, νοιώθει ἓνα ῥίγος σ' ὅλο του τὸ κορμί, ξαφνικὰ ὅμως ὁπλίζεται μὲ ἀποφασιστικὴτητα. Ἐχει πιά πάρει τὴ μεγάλη ἀπόφασι: ἀλαφρωμένος ἀπὸ τὸ βάρος μιᾶς ἀνάξιας καὶ κολασμένης ζωῆς, στρέφει ὁλόγυρα τὸ βλέμμα, προχωρεῖ λίγα βήματα, καὶ ξαναβρίσκοντας σὲ μιὰ μοιραία στιγμὴ τὴ νεανικὴν του δύναμι καὶ ἐδλυνσία, πέφτει γοργὰ στὰ νερά καὶ χάνεται στοὺς σκοτεινοὺς βυθούς...

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΛΕΕΙ πὺν ἡ ψυχὴ τοῦ Πιλάτου βρῆκε στοὺς οὐρανούς τὴ γαλήνη πὺν εἶχε χάσει στὴ γῆ. Ὁ ἀνεξίκακος καὶ φιλεσπλαχνὸς Κύριος θέλησε νὰ εἰσακούσῃ τίς δεήσεις του καὶ νὰ δώσῃ συγχώρησι — ἀκόμη καὶ σὲ κείνον! Λέει καὶ πὺν ἐκεῖ πὺν ἔλιωσε τὸ ἄθλιο σαρκίον του φώτρωσε ἓνα κίτρινο νερολούουδο, πὺν τὴν ἡμέραν δέχεται τὰ χάρδια τοῦ ἁέρα καὶ τοῦ ἡλίου, μὰ μὲ μὲς σκοτεινιάσῃ καὶ ἀπλωθῇ ἡ φοβερὰ τῆς νύχτας, μοίρεται πικρὰ καὶ πᾶσι νὰ ξεριζωθῇ, γυρεύοντας νὰ φύγῃ μακριὰ ἀπὸ τὴ λίμνη, μακριὰ ἀπὸ τὸ νερό.

Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Υπό ΙΩΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ, Διδασκάλου

Νοτιοανατολικά της Κοζάνης και σε απόσταση 15 χιλιομέτρων εύρεται ένα μικρό χωριό, η Άμυγδαλέα. Οι κάτοικοι του κατάγονται από την πρωτεύουσα της Ίωνίας, την πανέμορφη άλλοτε Σιμύρνη και τα περίχωρά της. Διακρίνονται για την καθαρή προφορά, την φιλήσυχη ζωή και τα ωραία οικογενειακά και εκκλησιαστικά ήθη και έθιμα, τα οποία έφεραν από την πατρίδα και τα διατηρούν μέχρι σήμερα. Όσο κι αν θέλουν η ξενομανία και η διάδοσις ύλιστικων τάσεων να παρασύρουν τον άνθρωπο στην άρνησι του ιστορικού του παρελθόντος, ο Έλληνας είναι και θα είναι προσηλωμένος στις εθνικές του παραδόσεις, από τις οποίες θα άντλη κάθε φορά δυνάμεις για την μελλοντική του επιβίωσι. Ο κάτοικος της μαρτυρικής τούτης γής, κυρίως όμως ο χωρικός, ο ήρωας της ύπαιθρου, και ο Άμυγδαλιώτης έπομένως, μένει πάντοτε άφωτισμένος στα άγνά, απλά κι ανεπιτήδευτα ήθη και έθιμα, με τα οποία πλάσσεται η ίδια η ζωή του. Κι αυτά είναι τόσα πολλά. Τα Πασχαλινά όμως έχουν τα πρωτεία. Ένα απ' αυτά, που γίνεται στην Άμυγδαλιά, θα παραθέσωμε παρακάτω, όπως ακριβώς περιγράφεται στις «Έλληνικές γιορτές στην Ύπαιθρο», μία μεγάλη λαογραφική εργασία μας βραβευμένη από την Ακαδημία Αθηνών.

Αν σε κάθε γιορτή του χρόνου το χωριό είναι επιθυμητό, γιατί τη γιορτάζει με τα παραδοσιακά έθιμα και τα ελληνόπρεπα ήθη, την Άνάστασι γίνεται περιζήτητο. Το πλήθος των παλαιών συνθηκών, η ποικιλία των λατρευτικών εθίμων, η σαγηνευτική γύρω φύσις και προπαντός η πρόσχαρη κι αυθόρμητη συμμετοχή όλου του χωριού, κάνουν την εορτή την μεγαλύτερη και λαμπρότερη της Χριστιανοσύνης. Το Έλληνικό Πάσχα ανέκαθεν ήτο η βασιλίδα των εορτών. Και στην Άμυγδαλιά η Πασχαλιά κατέχει την πρωτεύουσα θέσι ανάμεσα στις άλλες εορτές, τα δέ Πασχαλινά έθιμα παρουσιάζουν αφάνταστο πλούτο και ποικιλία μεγάλη. Ένα από τα σταθερότερα και ωραιότερα είναι και ο Έσπερινός της Αγάπης, η Αγάπη ή η Δεύτερη Άνάστασι, όπως τον ονομάζουν οι χωρικοί. Τελείται κατά τις πρωϊνομεσημβρινές ώρες της Μεγάλης Κυριακής του Πάσχα, ανήμερα της Αναστάσεως του Κυρίου.

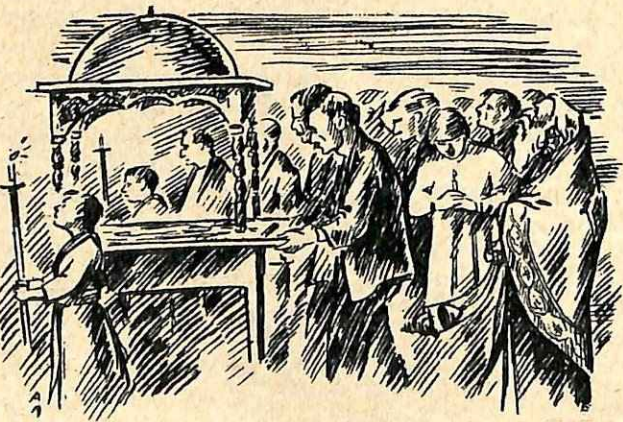
Κατά τις 10 ή 11 το πρωί, ο παπάς του χωριού σημαίνει πανηγυρικά. Ο μεταλλικός ήχος της καμπάνας σκορπά πασίχαρος σ' όλο το χωριό και καλεί τους πιστούς να συνεορτάσουν στον ιερό ναό — ημέρα τώρα — τη θριαμβευτική νίκη του Αναστάσαντος Χριστού. Κ' εκείνοι, απασχολοιμένοι, συγκεντρώνονται στην εκκλησία. Κρατούν μικροί και μεγάλοι, το κόκκινο αυγό και την μισοκαμένη λαμπάδα. Εκείνο που παρατηρεί κανείς κατά την προσέλευσι αυτή των χωρικών στον ιερό ναό του χωριού είναι ο οικογενειακός και συγγενικός χαρακτήρας. Κατά οικογένειες ξεκινούνται όλοι προς την εκκλησία. Τα παιδιά προπορεύονται, ενώ η μητέρα έχει το μικρό στην άγκυα και ο πατέρας συντροφιά με τον παπού. Αγαπημένη Έλληνική οικογένεια! Είσαι το θεμέλιο και η κρηπίδα των αθανάτων ελληνικών ιδανικών.

Η εκκλησία γεμίζει στη στιγμή. Το εκκλησιασμά είναι κατά πολύ πολυπληθέστερο εκείνου που ήτο το βράδυ κατά την αναστάσιμη λειτουργία. Σ' αυτή, καθώς έγινε τα μεσάνυχτα, δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν γριές και γέροι, μικρά παιδιά κι ανήμποροι άνθρωποι. Στο Μεγάλο Έσπερινο όμως όλοι καταφθάνουν. Σωστό πανηγύρι. Εορταστική η ύψις της εκκλησίας. Λάμπει από το φώς που χύνουν οι λαμπάδες. Μοσχοβολά από το λιβάνι και τα λουλούδια που τοποθέτησαν οι κοπέλλες στις εικόνες. Ο παπάς ντυμένος στα κατάλευκα αρχίζει με το «Χριστός Ανέστη». Τι γλυκιά που ακούγεται η μελωδία του ένδοξότερου ύμνου της εκκλησιαστικής μας ύμνογραφίας! Οι πιστοί ενθουσιάζονται και συνοδεύουν τον παπά και τους ψάλτες. Το «εύθυμει τις ψαλλέτω» στην πράξι. Στο τέλος ο παπάς μπροστά στην Ήραία Πύλη θα διαβάση τον Κατηχητικό λόγο του Χριστοστόμου. Οι χριστιανοί θα επαναλαμβάνουν δυνατά το «έπικράνθη ο Άδης» και το «Χριστός Ανέστη».

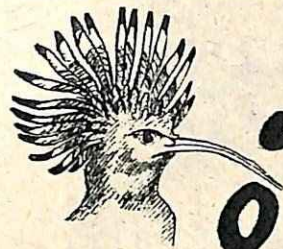
Πρό του τέλους της ακολουθίας θα βγῇ δημοπρασία, θα

λέγαμε, η Άνάστασις. Όλοι θα «βαρέσουν», με πρώτο τον επίτροπο εκ μέρους της εκκλησίας. Και φθάνει η στιγμή της εξέδου και της περιφοράς της Αναστάσεως σ' όλα τα σπίτια του χωριού. Αμέσως σχηματίζεται η πασχαλινή πομπή. Ο τυχερός της χρονιάς, κρατώντας ψηλά την Άνάστασι, προπορεύεται. Ακολουθεί ο παπάς με το ιερό Ευαγγέλιο στο χέρι πλαισιούμενος από τους ψάλτες, που γλυκοψάλλουν αναστάσιμα τροπάρια. Παραπλεύρως οι επίτροποι της εκκλησίας με τους δίσκους, για να δεχθούν τα ταξίματα των νοικοκυραίων. Οι άρχες του χωριού κατόπιν, ο πρόεδρος, ο δάσκαλος κλπ. και όλη η κοινωνία του χωριού. Παλαιότερα κατά την περιφορά συχνοί ήσαν οι κρότοι από δπλα, βαρελότα, τάπες, καφούλες που «άμόλαγαν» οι ζωρότεροι συνήθως νεαροί. Άλλοι πάλι τσουγκρίζαν τα αυγά και παραβγαίνουν ποιός θα σπάση τα περισσότερα.

Οι νοικοκυρές έξω στις ολόκαθαρες αϋλές, πάνω σ' ένα σκαμνάκι έχουν τοποθετήσει το θυιατήρι, που καλεί ακατάπαυστα λιβάνι ευδιαστό. Ο παπάς θα κάμη τη δεξιή αὐτῆς της υγείας των εν τη οικία κατοικούντων. Δεν θα λησμονήσει να μνημονεύση τους ξενιτεμένους. Η οικογένεια θα άσπαστή την εικόνα της Αναστάσεως και το ιερό Ευαγγέλιο και ο πατέρας θα ρίξη στον δίσκο για τον Άη Γιάννη, τον Άγιο του χωριού. Οι επίτροποι ραίνουν με κολώνια τα μέλη της οικογένειας, ενώ άμέσως παρατηρεί κανείς κάτι το συγκινητικό, το διδακτικό, το χριστιανικό: Όλοι οι χωρικοί ανεξαιρέτως χαιρετούν τα μέλη της οικογένειας, που παρατάσσονται στη σειρά. Μίσση, κακίες, έχθρες, γκρίνιες, που σαν άνθρωποι αδύνατοι είχαν οι χωρικοί, παραμερίζονται μπροστά στον Άναστάνα Κύριον! Η όμοιοια, κ' η χαρά βασιλεύουν τώρα στη μικρή κοινωνία του χωριού. Πολλοί, συγκινημένοι όταν άσπάζονται την εικόνα, προσφέρουν δωρεές στην εκκλησία και οι επίτροποι γράφουν τα τάματα που γίνονται είτε σε σιτάρι είτε σε χρήματα είτε σε ζώα ακόμη. Κάποιο παιδί του σπιτιού θα σηκώση ψηλά την Άνάστασι. Στο τέλος δε θα την πάρη για την εκκλησία εκείνος που «έκτύπησε» περισσότερα στη δημοπρασία. Όλοι πάλι θα προσκυνήσουν την Άνάστασι και το Ευαγγέλιο και θα μπουν στο Ναό, ενώ οι ψάλτες ύμνωδούν το δοξαστικό «Αναστάσεως ημέρα». Και με το «Χριστός Ανέστη» τελειώνει η ώρα και τόσο ψυχωφελής ακολουθία της Αγάπης, που θυμίζει πράγματι συνήθειες των πρώτων χριστιανών, άποτελεί δε την καλύτερη και συγκινητικότερη εορταστική εκδήλωσι της Άμυγδαλιάς.

Σχεδιασμά Α. ΛΑΖΑΡΙΔΗ

Ο ΤΣΑΛΑΠΕΤΕΙΝΟΣ

ΠΙΣΤΕΥΩ ότι όλα τα παιδιά, όσα τουλάχιστον μένουν στα χωριά, θα έχουν ιδῆ τσαλαπετεινό ή άγριοκόκορα. Είναι ένα πουλί που εύκολα άναγνωρίζεται όχι μόνο από τους ώραλους χρωματισμούς, που έχουν τα φτερά του, αλλά και από το μακρύ και έλαφρά καμπυλωτό ράμφος του και από το λοφίο των φτερών που έχει επάνω στο κεφάλι του. Το μεγέθος του είναι περίπου όσο της τσίχλας ή του κότσυφα, δηλ. 30 εκατοστά του μέτρου επάνω — κάτω. Ο χρωματισμός του είναι γενικά καστανο — κιτρινο — κόκκινος, οι φτερούγες του όμως είναι μαύρες με άσπρες ταινίες. Το ίδιο μαύρα είναι στην άκρη τα φτερά του λοφίου του. Αυτά ο τσαλαπετεινός τα κρατεί συχνά χαμηλωμένα προς τα όπισω, όποτε μοιάζουν με την κατσούλα του κορυδαλού. Όταν όμως ο τσαλαπετεινός θυμώσει ή ύποψιασθή κίνδυνο ή αίσθανθή φόβο, τότε σηκώνει τα φτερά του λοφίου του ψηλά, σαν να φορή περικεφαλαία άρχαίου πολεμιστού και να είναι έτοιμος να πολεμήση.

Ο έποψ — αυτή είναι η επιστημονική ονομασία του τσαλαπετεινού — είναι πουλί δειλό, αλλά και έξυπνότατο. Τον άνθρωπο τον άποφεύγει, γιατί τον θεωρεί επικίνδυνο έχθρό. Πλησιάζει όμως άφοβα το βοσκό ή το γεωργό, γιατί μπορεί να διακρίνη ότι δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο εκ μέρους των. Γι' αυτό θα τον ιδῆτε να πλησιάζη με θάρρος τα κοπάδια και να περπατή καμαρωτός ανάμεσα στα πρόβατα, άναζητώντας τους κανθάρους που ζούν μέσα στην κοπριά. Τρώει ακόμη σκουλήκια, έντομα, κάμπιες — ίδιους εκείνες που τρώνε το ξύλο των δένδρων — μικρές σαύρες. Άλλα πάλι έντομα, όπως π.χ. τις άκρίδες, ούτε τ' άγγίζει. Το μακρύ ράμφος του τον βοηθεί να τα συλλαμβάνη όλα αυτά ακόμη και μέσα στις βαθιές τρύπες των. Αφού συλλάβη τη λεία του, την καταπίνει κατά ένα παράξενο τρόπο, σαν να παίζει. Αφού τη σκοτώση, την τινάζει ψηλά, την άρπάζει στον άέρα και την καταπίνει. Αυτό το κάνει, γιατί το ράμφος του είναι πολύ μακρύ και ή γλώσσα του κοντή ώστε δεν τον βοηθεί στην κατάποσι.

Ο τσαλαπετεινός είναι πουλί άποδημητικό. Από την πατρίδα μας περνά δυο φορές το χρόνο. Την άνοιξη, όταν επιστρέφη από την Άφρική, και περί το τέλος του καλοκαιριού, όταν φεύγη για τις θερμές χώρες. Είναι δηλαδή από τα πουλιά, που φεύγουν ναρς, πριν να έρθη το φθινόπωρο, για τους ζεστούς τόπους. Στην Ελλάδα πολύ λίγοι τσαλαπετεινοί μένουν για να φωλιάσουν. Οι περισσότεροι τραβούν για τις βορειότερες χώρες και εκεί φωλεοποιούν. Μή νομίσετε όμως ότι ή φωλιά του τσαλαπετεινού είναι όπως των άλλων πουλιών. Μέσα στην κουφόλα κάποιου δένδρου,

χωρίς καμμία προετοιμασία, γεννά τέσσερα έως επτά αυγά και τα κλωσά μόνο το θηλυκό με μεγάλη άφοσίωσι επί 16 ημέρες. Η πρόχειρη αυτή φωλιά είναι άκάθαρτη σε άφάνταστο βαθμό και βγάζει άποκρουστική μυρωδιά, ώστε κανείς δεν τολμά να πλησιάση. Δεν όφείλεται δέ μονάχα στις άκαθαρσίες των πουλιών και στα ύπολείμματα των τροφών, που μένουν μέσα, αλλά και σε μία λιπαρή ούσια, που βγαίνει από ένα άδένα της ούρας του θηλυκού τσαλαπετεινού. Η άποκρουστική αυτή μυρωδιά, είναι μέσον προστασίας εναντίον διαφόρων έχθρων, οι όποιοι έτσι άποφεύγουν να πλησιάσουν τη φωλιά. Γιατί μόλις οι νεοσσοί γίνουν Ικανοί να πετούν, ή μυρωδιά αυτή εξαφανίζεται.

Εάν ο έποψ πιαστή όταν είναι νεοσσός και εύρη περιποίηση από τον άνθρωπο, έξημερώνεται και άφοσιώνεται στον κύριό του, τον όποιον άναγνωρίζει εύκολα. Τον ακολουθεί πιστά, ύπακουει και πηγαίνει κοντά του όταν τον φωνάζη, παίρνει τροφή από το χέρι του και αν μείνη ελεύθερος δεν φεύγει.

Από την άρχαία εποχή μέχρι σήμερα έχουν δημιουργηθή πολλοί μύθοι και ύπάρχουν πολλές προλήψεις για τον τσαλαπετεινό. Ο έποψ, λέει ένας άρχαίος ελληνικός μύθος, πριν γίνη πουλί, ήταν άνθρωπος — ο βασιλιάς της Θράκης Τηρέας. Ο Τηρέας έβοήθησε τον βασιλέα των Αθηνών Πανδιώνα στον πόλεμο που είχε κατά του βασιλέως των Θηβών Λαβδάκου. Αφού ο Πανδιώνας έδωσε στον Τηρέα για γυναίκα την κόρη του Πρόκνη. Ο Τηρέας όμως δεν έδειξε καλή διαγωγή ούτε στην Πρόκνη ούτε στην άδελφή της, τη Φιλομήλα. Η Πρόκνη τότε έκδικήθηκε τον Τηρέα κατά τρόπο πολύ σκληρό. Ο Τηρέας άρχισε να την καταδιώκει όταν του έφυγε και κοντά στον Κιθαιρώνα την έφθασε και ήταν έτοιμος να τη συλλάβη. Τότε ή Πρόκνη παρεκάλεσε τον Δία να τη σώση κ' εκείνος μεταμόρφωσε και τους δυο σε πουλιά. Την Πρόκνη σε άηδόνη και τον Τηρέα σε έποπα.

Ο έποψ έθεωρείτο ακόμη σύμβολο της αγάπης και της στοργής των παιδιών προς τους γονείς. Οι άρχαίοι δηλ. έπίστευαν, ότι τα παιδιά των τσαλαπετεινών έσέβονταν και έπεριποιούντο τους γονείς των με μεγάλη άφοσίωσι, μέχρι του σημείου που τους έσέπαζαν με τα φτερά τους, για να μην κρυώνουν. Έπίστευαν ακόμη ότι οι τσαλαπετεινοί έγνώριζαν φυτά, που εγγάτρουν το κακό μάτι. Είλεγαν άκόμη ότι όταν είχε κανείς πονοκέφαλο, που δεν περνούσε, αν έτρωγε την καρδιά ή το σκατί του τσαλαπετεινού θα γινότανε καλά. Άκόμη πως ξανάβρισκε τη μνήμη του, όποιος την είχε χάσει, καθώς και πως άναμνηστική ήθελε εύχάριστα όνειρα άμα έτρωγε απ' αυτά. Τέλος, έλεγαν, πως αν έκοιγε κανείς τη φωνή του τσαλαπετεινού όταν έκολιπεργούσε το άμπέλι του, θα έπρεπε να είναι βέβαιος, ότι ή καρποφορία θα ήταν άφθονη και το κρασί του έλεγκτό.

Όλα αυτά, βέβαια, είναι μύθοι και προλήψεις, που δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα. Βέβαιον είναι ότι ο τσαλαπετεινός είναι ένα από τα όφελιμώτερα πουλιά. Γι' αυτό και ο νόμος απαγορεύει το κυνήγι του, δυστυχώς όμως πολλοί παραβαίνουν τον νόμο, χωρίς να καταλαβαίνουν το κακό που κάνουν.

Ο πατέρας τσαλαπετεινός, με χαμηλωμένο τώρα το λοφίο, φέρνει μία μικρή σαύρα στους νεοσσούς του.

Ο τσαλαπετεινός με άνυψωμένο το λοφίο του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to earthquake victims and the needy

Ε.Σ.Ν. 37ου Δημ. Σχολ. 'Αθηνών
Juniors of 37th Elem. School Athens

Ε.Σ.Ν. Σχολής 'Αννας Κρουσταλλάκη Γλυφάδας
Juniors of Anna Kroustallaki School Glyfada

Ε.Σ.Ν. 'Ιδ. Σχ. Τσάκωνα Εύφρ. Νίκαια Πειραιώς
Juniors of Tsakona School Nikea Piraous

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λεονταρίου Καρδίτσας
Juniors of Elem. School Leontarion Karditsa

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Λαρίσης
Juniors of 1st Elem. School Larissa

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Χανίων Κρήτης
Juniors of 12th Elem. School Chania Krete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Περαχωρίου 'Ιθάκης
Juniors of Elem. School Perachori Ithaki

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αρσακείου Κομοτινής
Juniors of Elem. School Arssakion Komotini

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γαζώρου Φυλλίδος
Juniors of Elem. School Gazoron Fyllis

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γρηγορίου Ναυπακτίας
Juniors of Elem. School Grigorion Nafpaktos

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Λειβαδίου 'Ελασσόνος
Juniors of 2nd Elem. School Livadi Elasson

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σχοινιά Μεραμβέλλου
Juniors of Elem. School Schinia Krete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Δυτικού Γιαννιτσών
Juniors of Elem. School Dytikon Yiannitsa

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πολυδρόσου 'Αρτης
Juniors of Elem. School Polydrossos Arta

Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Ν. Μαδύτου Θεσ/νίκης
Juniors of High School N. Madytos Salonica

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Κίτρος Πιερίας
Juniors of 2nd Elem. School Kitros Pieria

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητες και σχολεία.
Health in the Home

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παλιοκλήσιου Καρδίτσας
Juniors of Elem. School Paliokklission Karditsa

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μονοκλήσις Σερρών
Juniors of Elem. School Monokklissia Serrai

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καλών Δένδρων Σερρών
Juniors of Elem. School Kala Dentra Serrai

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κάτω Σκαφιδωτής Πρεβέζης
Juniors of Elem. School K. Skafidote Preveza

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Βελαώρας Εύρυτανίας
Juniors of Elem. School Velaora Eurytania

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πτέρης Αιγαλείας
Juniors of Elem. School Pteron Aegaeia

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αϊμόνος Μεραμβέλλου
Juniors of Elem. School Aymon Krete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Ακουμίων Ρεθύμνου
Juniors of Elem. School Akoumia Krete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Τουρλωτής Μονοφατισίου
Juniors of Elem. School Tourlote Krete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Ιμβρου Σφακίων Κρήτης
Juniors of Elem. School Imbros Krete

Η ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

Την 15 παρ. παρισταμένων των Θεοφιλεστάτων Έπισκ. Αχελώου, εκπροσωπούντος την Α.Μ. τόν 'Αρχιεπίσκοπον 'Αθηνών, 'Υπουργού Κοινωνικών 'Υπηρεσιών κ. Α. Πάτρα, Διοικήσεως Ε.Ε.Σ. Ευεργετών του Ε.Ε.Σ., μελών της Διοικούσης τὸ Νοσοκομείον 'Επιτροπής, Διευθυντῶν

Σχολῆς καὶ πολλῶν ἄλλων ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τιμητικῶν διακρίσεων εἰς βραβευομένας 'Αδελφὰς καὶ διπλωμάτων εἰς 'Αδελφὰς ἐξελθούσας τῆς Σχολῆς Διπλωματούχους τοῦ Ε.Ε.Σ. (τάξεως 1966 - 1969 β').

Κατὰ τὴν τελετὴν πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος κ. Κ. Γεωργα-

στον ἐνδιαφέρον ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Γεώρ. Παπαδόπουλος, θὰ συμβάλῃ πολυτίμως εἰς τὴν εὐδωσιν τῆς προσπαθείας ὁλοκληρώσεως τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ., τῆς ἀνεγέρσεως δηλαδὴ τοῦ νέου Νοσοκομείου. 'Ακολούθως ἐξῆρε τὴν ὑποδειγματικὴν δρᾶσιν, τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθήκον καὶ τὸ ἥθος τῆς Διευθυνούσης τὸ Νοσοκομείον τοῦ Ε.Ε.Σ. διδὸς Δ. Χουρσόγλου, ἥτις, εἶπεν, εἶναι ἡ πρώτη 'Ελληνὶς ποὺ λαμβάνει τὸ Χρυσὸν Μετάλλιον τῆς νέας διακρίσεως «'Αθηνᾶ Μεσολορᾶ». 'Η δὲ Χουρσόγλου, ἐτόνισεν, ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Νοσοκομείου ἐργάζεται εἰς αὐτὸ μετὰ ὑποδειγματικοῦ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ἐξικνουμένης μέχρις αὐτοθυσίας ἀνυψώσασα τὸ λειτούργημα τῆς 'Αδελφῆς, δι' ὃ καὶ ὑφ' ὅλων τῶν 'Ερυθροσταυριτῶν ἀποκαλεῖται «'Οσία». Τὸ μετάλλιον, εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος, ἀπονεμημένον «ἐπ' ἀρετῇ» εἰς αὐτὴν, τιμᾶται ἔτι μᾶλλον. Συνεχίζων ἀνεφέρθη εἰς τὰς τῆς δράσεως τῆς τιμωμένης, ὑπογραμμίσας ἰδιαιτέρως ὅσα αὕτη ἐπετέλεσε κατὰ τὴν κατοικὴν περιόδον καὶ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα.

'Ανελθὼν ἀκολούθως εἰς τὸ βῆμα ὁ 'Υπουργὸς κ. Πάτρας ὠμίλησε μεθέρμην διὰ τὴν ἀνεκτίμητον προσφορὰν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ καὶ συνεχάρη τὴν 'Αδελφὴν διδὸς Χουρσόγλου, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐπέδωκε τὸ ἀπονεμηθὲν ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. Χρυσὸν Μετάλλιον. 'Απευθυνόμενος εἰς τὰς νέας 'Αδελφὰς, ἀφοῦ ἐτόνισε τὴν σημασίαν τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνουν ἀφ' ἧς στιγμῆς δίδουν τὸν ὅρκον τῆς 'Αδελφῆς, εἶπεν ὅτι μετὰ τὴν ἄνοδον τοῦ ἐπιπέδου μορφώσεως καὶ διαβιώσεως τοῦ Λαοῦ, τὸ ἔργον τῶν 'Αδελφῶν θὰ καταστῇ εὐχερέστερον, διότι οἱ 'Ελληνες θὰ παύσουν νὰ εἶναι εἰς ἀντιδικίαν καὶ διαμάχην καὶ ἡ μετὰ τὴν συνανθρώπων ἀλληλεγγύη, ἀναπτυσσομένη, θ' ἀποδώσῃ τοὺς ἀναμενόμενους καρπούς.

'Επηκολούθησεν ἡ ἐπίδοσις τῶν διπλωμάτων καὶ τιμητικῶν διακρίσεων παρὰ τοῦ 'Υπουργοῦ κ. Πάτρα. 'Επαθλα ἐπέδωκεν καὶ ὁ ἀθλοθέτης Μέγας Εὐεργέτης τοῦ Ε.Ε.Σ. κ' 'Αθ. Δρακόπουλος.

'Απενεμήθησαν 'Επαθλα
• 'Επαθλον εἰς μνήμην τῆς Α.Μ. Βασ. Παύλου εἰς τὴν 'Αν. Ψυχογιουῖ.
• Βασιλοπούλειον 'Επαθλον εἰς τὴν 'Ελ. Νικολαίδου.

Ὁ ὑπουργὸς κ. Α. Πάτρας ἀπνέμει τὸ μετάλλιον εἰς τὴν Διευθύνουσα 'Αδελφὴ Δίδα Δ.Χουρσόγλου

Κλινικῶν, ἀντιπροσώπων 'Αδελφῶν ὅλων τῶν Σχολῶν καὶ ἐκπροσώπων τῆς 'Αθηναϊκῆς Κοινωνίας ἐγένετο εἰς τὴν Δρακοπούλειον πτέρυγαν τῆς

κόπουλος, ὅστις, ἀφοῦ ἠὲ χάρις εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀμέρι-

Ὁ 'Υπουργὸς τῶν Κοινωνικῶν 'Υπηρεσιῶν κ. Πάτρας καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ ΕΕΣ κ. Κ. Γεωργακόπουλος ἐν μέσῳ τῶν 'Αδελφῶν, αἵτινες ἔλαβον τὸ δίπλωμά των

• Δρακοπούλειον ἔπαθλον εἰς τὰς Εὐ. Πατραμάνη, Παν. Ζούμα, 'Αγγ. Σταματοπούλου, Κρυστ. Γκέγκα καὶ 'Ελ. Νεραντζῆ.
Πτυχία ἔλαβον αἱ κάτωθι 'Αδελφαί:
Δέσπ. Γεωργιάδου, Κρυστ. Γκάγκα, Ζωὴ Γκιούλη, Παν. Ζούμα, Μαγδ. Θεόκα, Γεωρ. Καραμπεῖδου, Μαρ. Κολλιοπούλου, 'Αν. Κοσσέρη, Χρ. Μαθιουδάκη, Βασ. Μανδραβέλη, 'Ελ. Μανουσάκη,

Λ. Μαρκοπούλου, 'Ελ. Μαχαιρίδου, Πολ. Μαχαιρίδου, Εὐρ. Μπαλαμῶτη, 'Ελ. Νεραντζῆ, 'Ελ. Νικολαίδου, 'Ελ. Πάλλα, Γ. Παπαδάτου, Κυρ. Παπαχρυσάνθου, Εὐ. Πατραμάνη, Μαργ. Πεταβρίδου, Κων. Πιλάτου, Εὐ. Ρίζου, Θεοδ. Σκληβανίτη, Γιαν. Σοφοκλέους, 'Αγγ. Σταματοπούλου, Μαρ. Στεφανάτου, 'Αθ. Τζαβάρα, Εὐτ. Χριστοδουλίδου, 'Αναστ. Ψυχογιουῖ.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΠΕΝΕΙΜΑΝ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετίας ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Συλλόγου κοὶ Φίλοι τῶν 'Αθηνῶν καὶ κατὰ

πυλὸν τὸ Χρυσὸν Μετάλλιον τοῦ Συλλόγου. Ὡς ἐτόνισεν εἰς τὴν προσφώνησίν της, τοῦτο ἀποτελεῖ

τὴν διάρκειαν Γενικῆς Συνελεύσεως, ἡ Πρόεδρος αὐτοῦ Κα 'Ελλή Γουναράκη ἐπέδωκεν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακό-

μικρὸν δείγμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς πρὸς τὸν Σύλλογον παρασχεθείσας ποικίλας ἐξυπηρετήσεις παρὰ τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ὁ κ. Γεωργακόπουλος εὐχαριστῶν ἀπήντησεν ὅτι ἀποτελεῖ πραγματικὴν δασιν ὁ σύλλογος διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πρᾶσινος εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἡ ὁποία ἔχει ἀνεπάρκειαν πάρκων, κήπων καὶ ἄλλων παρομοίων πνευμῶν.

Ὡς γνωστὸν, ὁ Σύλλογος κοὶ Φίλοι τῶν 'Αθηνῶν ἰδρύθη ἀπὸ ἐλλεκτοῦς 'Αθηναίους, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀγαποῦν καὶ τὴν ὑγιεινὴν ζωὴν τοῦ υπαίθρου, ἡ δὲ προσπάθειά των τίνει εἰς τὴν ἐξισορρόπησιν τῆς ζωῆς τῆς πόλεως μετὰ τὰς ὑγιεινὰς προσταγὰς. Μεταξὺ τῶν σκοπῶν του εἶναι ἡ βράδευσις, καθ' ἑκάστον ἔτος, τοῦ καλύτερου κήπου καὶ τοῦ καλύτερου ἐξώστου, ὅπου θὰ εἶναι φυτευμένα λουλούδια, διὰ νὰ προκαλέσῃ ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς τὴν ἀμιλλαν τῶν κατοίκων. Διὰ τὴν καλύτεραν ἀπόδοσιν τῆς διαδόσεως τοῦ πρᾶσινου, ὁ Σύλλογος διαθέτει ἐιδικούς ἀσχολουμένους μετὰ φυτὰ καὶ ἄνθη. Ὡς ἐδήλωσαν οἱ ἀνδοπαῖλαι τῶν 'Αθηνῶν, ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Συλλόγου ἡ πώλησις τῶν ἀνθῶν, φυτῶν καὶ σπόρων ἔχει τοιαύτην διπλασιασθῇ καὶ βαίνει συνεχῶς αὐξανομένη.

*

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος ἀπένειμεν ἐσχάτως τὰς ἐξῆς τιμητικὰς διακρίσεις:

1. Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὸν κ. Σπύρον Μινῶτον, διευθυντὴν τοῦ ἐν Η.Π.Α. ἐκδιδόμενου Περιοδικοῦ «Νέα Ὑόρκη», διὰ τὴν πολυτίμον συμπαράστασιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον του.

2. Χρυσὸν Σταυρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Κωστ. Βουρβέρην, Πρόεδρον τῆς 'Ελληνικῆς Ἀνθρωπιστικῆς 'Εταιρίας, διὰ τὴν ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἀπὸ καθέδρας καὶ ἐν τῇ 'Εταιρίᾳ συνεχῇ πολυτίμον καὶ γόνιμον διδασκαλίαν καὶ τὴν συγγραφικὴν του ἐργασίαν ὑπὲρ τῆς συνειδητοποιήσεως τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ, ὡς οὗτος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων καὶ ὑπὸ τῆς ὀρθοκείας τῆς Ἀγάπης ὁλοκληρώθη.

3. Ἀργυροῦν Σταυρὸν εἰς τὴν κυρίαν Σταματίαν Δανιηλίδου διὰ τὴν πολυτίμον συμπαράστασιν της εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ.

4. 'Αργυρούν Σταυρόν εις τὴν 'Αγγλίδα κυρίαν Doreen - Margerite Blunt, ἡ ὁποία προσέφερεν ἀξιολόγους ὑπηρεσίας εἰς 'Ελλήνας στρατιώτας καὶ πολίτας τόσον ἐν Αἰγύπτῳ ὅσον καὶ ἐν 'Ελλάδι κατὰ τὴν περίοδον 1944 - 1945.

καὶ 5) 'Αργυρούν Σταυρόν εις

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος τιμᾷ τὴν διευθύνουσαν Δα Δέσποινα Χουρσόγλου μὲ τὸ Χρυσὸν Μετάλλιον 'Αθηνᾶς Μεσολωρᾶ

τὴν 'Αν. 'Ετ. 'Αδελφοὶ Κ. Μουτζίδη διὰ τὴν πολυτίμητον συμπράξασιν αὐτῆς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. (προσφορὰν 100.000 δρχ. δι' ἀγορὰν ἀσθενοφόρου αὐτοκινήτου εἰς τὸ Προϊστάμενον Τμήμα Κ. Μακεδονίας, τοῦ Ε.Ε.Σ.)

Η Α.Μ. Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ κ. ΓΕΡΩΝΥΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑ- ΚΟΥΦΕΙΣΙΝ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν κ. Γερώνυμος δι' ἐγκυκλίον του προτείνει ν' ἀφιερῶσωμεν τὴν σκέψιν μας κατὰ τὰς ἁγίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς γέροντας, «τῶν ὁποίων ἡ προχωρημένη ἡλικία συνοδεύεται ὁπὸ ἀσθενείαν καὶ στερήσεις».

Κατωτέρω δημοσιεύομεν συνθήματα περιλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐγκύκλιον, μὲ τὴν παράκλησιν νὰ λάβουν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν των οἱ 'Ερυθροσταυρίται μας καὶ νὰ καταβάλουν πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν εὐδωσιν τοῦ ἐπιδικωμένου ἱεροῦ σκοποῦ.

* Δώσε χαρὰ στὰ γηρατειά, στίς ρίζες τῆς ζωῆς σου. 'Απ' τὶς χαρὲς ποὺ σοῦ δώσαν καὶ σὺ χαρὲς νὰ δώσης.

- * Μία λαμπάδα πασχαλινὴ, πῶς καὶ ἡ ἀπὸ τὴν περυσινή.
- * 'Ενα τσουρέκι περιποιημένο, ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ προτιμᾷ ἡ γαριὰ ἡ ὁ παπούς.
- * 'Ενα δωράκι ποὺ θὰ τὸ χαροῦν — ψάξε μὲ ἀγάπη νὰ τὸ βρῇς.
- * Σκέψου πόση πείρα θὰ ἔχῃς καὶ πόση γνῶσις διὰ τὴν γερῶσιν καὶ ἐκτίμησε τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν τώρα, στοὺς γονεῖς σου. Καὶ δώσε χαρὰ στὰ γηρατειὰ καὶ τίμησέ τα.
- * Μέσα στίς ἄλλες φροντίδες καὶ ἐτοιμασίες σου γιὰ τὸ Πάσχα, μὴ λησμονήσῃς καὶ ἐκεῖνο ποὺ θὰ εὐχαριστήσῃ τὸν παπὸν ἡ τὴν γαριὰ. Δώσε χαρὰ στὰ γηρατειά, στίς ρίζες τῆς ζωῆς σου.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσῃ διὰ τῶν διαφόρων 'Υπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Φεβρουάριον 8.486 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι, ἐκ τῶν ὁποίων 945 ἐξηκριβωμέναι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α. Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς: α) Τραύματα, κατάγματα, 3.855. β) Παθολογικά νοσήματα, 3.546. γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κ.λ.π.) 1.085.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις: Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαί, 108. Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος, 18. Καρδιολογικά νοσήματα, 468. Λοιμώδη νοσήματα, 42. 'Εγκαύματα, 141. Μέθη 90. 'Ηλεκτροπληξία 2. Παροχή διὰ τοῦ ἀσπυρμάτου ἱατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενοῦντα μέλη των πληρωμάτων των 38. Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 195.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 3ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

«Κύριε Πρόεδρε,
'Απαν τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ 3ου Δημοτικοῦ Σχολείου Νέας Σμύρνης καὶ οἱ ἐν αὐτῷ φοιτῶντες μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, ὑποβάλλουσι δι' ἐμοῦ τὰς ἐνθέρμους εὐχαριστίας των διὰ τὴν διακριτικὴν τιμὴν μεθ' ἧς περιεβάλατε τὸ

ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου σχολεῖον, ἀπονέμοντες αὐτῷ ΧΑΛΚΟΤΝ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ.

Δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀναφέρωμεν πρὸς Ὑμᾶς ἔτι ἀξιολογώτερας φιλοanthρωπικὰς ἐκδηλώσεις τῶν μαθητῶν μας, σημειωθείσας κατὰ τὰς ἁγίας ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ νέου ἔτους: Διὰ διενεργηθέντος μεταξὺ των ἐράνου συνεκέντρωσαν καὶ διένειμον εἰς τὰς ἀπόρους οἰκογενείας τῆς συνοικίας των τὰς κάτωθι ποσότητας τροφίμων.

1) Ζυμαρικά πάκα 195, κιλά 95, 2) 'Ορυζα πάκα 50, κιλά 60, 3) 'Αλευροειδῆ πάκα 21, κιλά 40, 4) Ζάχαρις κιλά 22, 5) 'Οσπρία κιλά 30, 6) Γάλα ἐβαπορὲ κυτ. 70, 7) Γάλα συμπυκνωμένον κυτ. 22, 8) Κονσερβὰι κρέατος κυτ. 22, 9) Κονσερβὰι ἰχθύων κυτ. 30 καὶ 10) Διάφορα ζαχαρώδη τεμάχια 25.

Ὡσαύτως, οἱ μαθηταὶ τῆς Ε' καὶ Στ' τάξεως διὰ τῆς χορωδίας των ἐξετέλεσαν ἐορταστικὸν πρόγραμμα πρὸς ψυχαγωγίαν ἀπόρων καὶ ὀρφανῶν παιδῶν τοῦ 'Ιδρύματος «ΝΕΑ ΖΩΗ» καὶ προσέφερον δῶρα ἀτομικὰ εἰς ἅπαντα.

Περαιῶν, παρακαλῶ, ὅπως εὐαρεστοῦμενοι δημοσιεύσῃτε τὰς ἀνωτέρω φιλοanthρωπικὰς ἐκδηλώσεις εἰς τὸ Περιοδικὸν ΕΡΤΗΡΟΣ ΣΤΑΤΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ.

Μετὰ τιμῆς
'Ο Διευθυντῆς
Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙ ΥΠΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

('Αποστολαὶ εἰδῶν βοηθείας μέσῳ Ε.Ε.Σ.Ν.)

1) Τὸ Φροντιστήριον 'Αγγλικῆς Γλώσσης Δήμητρας Βεντουρῆ 'Αθηνῶν 2 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Πλαταριάς Θεσπρωτίας. 2) Τὸ 49ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 10 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Βραγκιανῶν Μουζακίου. 3) Τὸ 45ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν 11 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Πηγαδουλῶν Φιλιατῶν. 4) Τὸ 69ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 8 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Πουρναριᾶς Γορτυνίας. 5) Τὸ 26ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 2 δέματα καὶ 4 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Μακρυκάμπου 'Αρτης, 2 δέματα καὶ 4 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Νεοχωρίου Γρεβενῶν, 2 δέματα καὶ 4 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Προβόρου Γρεβενῶν, καὶ 5 δέματα καὶ 3 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Σκαρ-

παρίου 'Αρτης. 6) Τὸ 'Εκπαιδευτήριον «'Ελληνικὴ 'Αγωγή» Χαλανδρίου 'Αθηνῶν, 5 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Χούνης Τριχωνίδος. 7) 'Η 'Ιδιωτικὴ Σχολὴ «'Αγίος Διονύσιος 'Αρεοπαγίτης 'Αθηνῶν», 3 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Μακροχώρας Θεσπρωτίας. 8) Τὸ 23ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 18 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Φυτειῶν Ξηρομέρου. 9) Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 11 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Καλλίου Δωρίδος. 10) Τὸ 38ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, ἀνὰ 6 σάκκους εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Δένδρου Μουζακίου καὶ Λαοδικηνοῦ Κιλκίς. 11) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Κηφισιάς 'Αττικῆς, 1 σάκκον εἰς Δημ. Σχολ. Νέδας Τριφυλίας. 12) Τὸ 27ον Δημ. Σχολ. Κηφισιάς 'Αττικῆς, 1 σάκκον εἰς Δημ. Σχολ. Νέδας Τριφυλίας. 12) Τὸ 27ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 7 σάκκους καὶ 20 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Κάτω Μυρτιάς Τριχωνίδος. 13) 'Η 'Ιδιωτικὴ Σχολὴ Τηλ. Βασιλάκη — Καλαμάκι 'Αθηνῶν, 6 χαρτοκιβ. εἰς Δημ. Σχολ. Σιταίνης Κυνουρίας καὶ 7 χαρτοκιβ. εἰς Δημ. Σχολ. Κάτω Μυρτιάς Τριχωνίδος. 14) 'Η 'Ιδιωτ. Σχολὴ Κωνσταντέα 'Αθηνῶν, 2 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Παναγιᾶς Γρεβενῶν. 15) Τὸ Δημ. Σχολ. καὶ Νηπιαγωγεῖον τῆς 'Ιδ. Σχολῆς Χιωτέλλης 'Αθηνῶν, ἀνὰ 5 δέματα εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Κάτω Μυρτιάς Τριχωνίδος καὶ Τσαμαντᾶ Φιλιατῶν. 16) 'Η 'Ιδιωτ. Σχολὴ Α. Κρουσταλλάκη, 3 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Κερνέζης Καλαβρύτων. 17) Τὸ 56ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 13 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. 'Ανω Πεδινού Ζαγορίου. 18) Τὸ 6α Γυμνάσιον 'Αρρένων τῆς 'Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Ν. Σμύρνης 'Αθηνῶν, ἀνὰ 10 δέματα εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Δένδρου Μουζακίου καὶ Καλυβίων Καλαβρύτων καὶ ἀνὰ 1 δέμα εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Νέδας Τριφυλίας καὶ Λαοδικηνοῦ Κιλκίς. 19) Τὸ «Ε' Γυμν. Θηλ. 'Αθηνῶν, ἀνὰ 3 δέματα εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Καλλιφωνίου Καλαβρύτων, Δάφνης 'Ιωαννίνων, Κερζης Καλαβρύτων, Λαοδικηνοῦ Κιλκίς καὶ Πουρναριᾶς Γορτυνίας, ὡς καὶ ἀνὰ 2 δέματα εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Μαγούλας καὶ Βραγκιανῶν Μουζακίου καὶ Νέδας Τριφυλίας. 20) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Γαλατσίῳ 'Αθηνῶν, 2 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. 'Ιεροπηγῆς Καστοριάς. 21) Τὸ Δ' Γυμνάσιον Θηλέων 'Αθηνῶν, 1 δέμα καὶ 5 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. Λακκωμάτων Καστοριάς. 22) Τὸ Α' Οἶκον. Γυμνάσιον 'Αθηνῶν, 5

δέματα καὶ 1 σάκκον εἰς Δημ. Σχολ. Βούρμπιανης Κονίτης καὶ ἕτερον σάκκον εἰς Δημ. Σχολ. Μαυροβουνίου Κονίτης. 23) Τὸ 10ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου 'Αθηνῶν 4 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. 'Αναβρυτῆς Ναυπακτίας. 24) Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Ν. Σμύρνης 'Αθηνῶν, 7 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Κάτω Μυρτιάς Τριχωνίδος. 25) Τὸ 'Εκπαιδευτήριον τῆς Εὐφροσύνης Τσάκωνα — Νίκαια Πειραιῶς, 2 χαρτοκιβώτια εἰς Δημ. Σχολ. Τάρλας 'Αμφιλοχίας. 26) Τὸ Δημ. Σχολ. τῆς 'Ισραηλιτικῆς Κοινότητος 'Αθηνῶν, 8 χαρτοκιβ. εἰς Δημ. Σχολ. Δραγωγίου 'Ολυμπίας. 27) 'Η 'Ιδιωτ. Σχολὴ τῆς Εἰρ. Θειακᾶκης Πειραιῶς, 4 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Λαοδικηνοῦ Κιλκίς καὶ 3 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Βροντῆς Βοῖου. 28) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Νέας 'Ιωνίας 'Αθηνῶν, 8 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Καλυβίων Δρυμοῦ Καλαβρύτων. 29) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Αἰγάλεω, 'Αθηνῶν, 3 σάκκους εἰς Δημ. Σχολ. 'Ακόβου Μεγαλοπόλεως. 30) Τὸ 103ον Δημ. Σχολ. 'Ανω 'Ηλυσίων 'Αθηνῶν, ἀνὰ 3 σάκκους εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Νεοχωρίου 'Αρκαδίας καὶ Λυκοδρομίου Ξάνθης. 31) Τὸ 'Εκπαιδευτήριον τῆς Μ. Χατζήμπεη Ν. Φιλαδελφείας 'Αθηνῶν, 10 σάκκους καὶ 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Μανωλάσσης 'Ιωαννίνων. 32) Τὸ ΙΓ' Γυμνάσιον Θηλέων 'Αθηνῶν, 4 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Βραγκιανῶν Μουζακίου. 33) Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν, 2 σάκκους καὶ 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Βουλιγαμένης 'Αμαλίας. 34) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ραχοῦλας Καρδίτσας, 2 χαρτοκιβ. καὶ 1 σάκκον εἰς Δημ. Σχολ. Καστανιάς Καρδίτσας. 35) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. 'Ολγας Τραγανῶν 'Ηλείας. 36) Τὸ 'Ιδιωτικὴ Σχολὴ Κρεατσούλη-Σταυράκη Γλυφάδας 'Αθηνῶν, 4 χαρτοκιβώτια εἰς Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζακίου. 37) Τὸ Γυμν. Κορωπίου 'Αττικῆς, 3 σάκκους καὶ 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Μολυβδοσκεπάστου Κονίτης καὶ 4 σάκκους καὶ 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Γρανίτου Δράμας. 38) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου Κορινθίας, ἀνὰ 7 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Ιωάννου καὶ Κοκκινόβρυσης Τριχωνίδος. 39) Τὸ 1ον βρυσης Τριχωνίδος. 37) Τὸ 1ον βρυσης Τριχωνίδος. 38) Τὸ 1ον Νηπιαγωγεῖον Μεγάρων 'Αττικῆς, 4 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. 'Ανω Πεδινού Ζαγορίου. 39) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ.

Ξυλοκάστρου, 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Κοκκινόβρυσης Τριχωνίδος. 40) Τὸ Γυμνάσιον Ξυλοκάστρου Κορινθίας, 4 χαρτοκιβώτια εἰς Δημ. Σχολ. Γραμμένης 'Οξυᾶς Ναυπακτίας. 41) Τὸ Δημ. Σχολ. Μελισσίων Κορινθίας, 8 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Νουνασιῶν Θεσπρωτίας. 42) Τὸ Δημ. Σχολ. Μερτικέικων Σικυωνος, 2 δέματα εἰς Δημ. Σχολ. Ροδακίνου 'Αγ. Βασιλείου Ρεθύμνου. 43) Τὸ Γυμν. Δεσκάτης 'Ελασσόνης, 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Μπελοκομίτη Εὐρυτανίας. 44) Τὸ Δημ. Σχολ. Λειβαδοχωρίου Τρικάλων, 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Βαρεῖας 'Αγρινίου. 45) Τὸ Δημ. Σχολ. Διασέλου Τρικάλων, 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Βαρεῖας 'Αγρινίου. 46) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγινίου Πιερίας 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Μπελοκομίτη Εὐρυτανίας. 47) Τὸ Δημ. Σχολ. Πλάκας Μήλου, 1 δέμα εἰς Δημ. Σχολ. Λιθοχωρίου Εὐρυτανίας.

Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 4)
ἐπετέλεσε τὸ θαῦμα: Εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς "Υδρας, τὸν «Φίλον τοῦ Νόμου» τῆς 30 'Απριλίου τοῦ 1826, ἦτοι εἴκοσι μόλις ἡμέρας μετὰ τὸ ἐνδοξότερον γεγονός τῆς 'Επαναστάσεως, θὰ γραφῇ, ὅτι ἡ καταστροφή ἐκείνη ἀεὶ ὑπῆρξε τὸς "Ελλήνας ἀπὸ τὴν ληθαργίαν, καθυστάσας τὸν ἀναβρασμὸν τῶν παθῶν καὶ ἐπνίξε τὸ πνεῦμα τῆς ἰδιοτελείας». Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

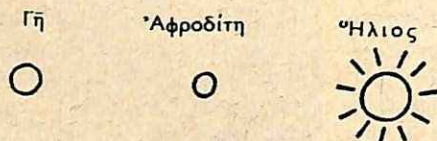
Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ Ε.Σ. ΕΙΣ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 7)
τοιαύτης Νικόλαος ὁ Μυστικός.
Εἶναι τόσον ἀφθονοὶ αἱ μαρτυρίαι τοιοῦτον εἶδους, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ κανεὶς ὁ ἀμφιβάλλων ὅτι τὸ πνεῦμα ποὺ ζητεῖ σήμερα νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τοὺς διαφόρους λαοὺς τῆς γῆς ἡ Διεθνὴς 'Οργάνωσις τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ὅχι μόνον ὑπῆρχε γνήσιον, ἀλλὰ καὶ εἶχε διαποτίσει ὁλόκληρον τὸν βίον τοῦ Μεσαιωνικοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους, τοῦ λεγομένου Βυζαντινοῦ, ἐπὶ ἑνδεκα ὀλογλήρους αἰῶνας, ἀπὸ τοῦ 330 ἕως τοῦ 1453 μ. Χ. Ἡμεῖς οἱ νέοι 'Ελληνες 'Ερυθροσταυρίται, ὡς καλοὶ 'Ελληνες Χριστιανοί, δὲν πρέπει νὰ φανώμεν κατὰ τερεὶ ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς μας προγόνους, ἀλλὰ τοῦναντίον πρέπει νὰ τοὺς ὑπερβάλωμεν ἀναπτύσσοντες μὲ σύστημα εἰς τὸ ἐπακρον τὴν ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν μας.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Από του Αύγουστου 1968 μέχρι τέλους Μαρτίου 1969 εστόλιζε τον ουρανόν κάθε βράδυ ή 'Αφροδίτη, ως άστηρ της εσπέρας, 'Αποσπερίτης, το λαμπρότερον κόσμημα του ουρανού μας μετά την Σελήνην. 'Αλλά την 8ην 'Απριλίου ή 'Αφροδίτη εύρίσκεται εις κατωτέρα σύνοδον με τον 'Ηλιον. «Σύνοδος» ενός πλανήτου συμβαίνει όταν ο πλανήτης εύρίσκεται εις ευθείαν γραμμὴν με τον 'Ηλιον και την Γῆν. Καί όταν μὲν εύρίσκεται εις τὸ μέσον ὁ πλανήτης, ἔχομεν «σύνοδον κατωτέρα»

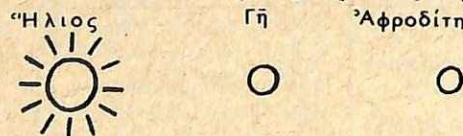
Εἰς σύνοδον κατωτέρα

τέρα». Όταν εις τὸ μέσον εἶναι ὁ 'Ηλιος, τότε ἔχομεν «σύνοδον ἀνωτέρα» και όταν τέλος εις τὸ μέσον εύρίσκεται ἡ Γῆ, τότε ἔχομεν ἕνα ἄλλο φαινόμενον, τὴν «ἀντίθεσιν». Τώρα, κατὰ την 8ην 'Απριλίου ή 'Αφροδίτη θὰ εύρεθῇ ἀπέναντί μας και ὀπισθεν αὐτῆς θὰ εύρίσκεται ὁ 'Ηλιος. Θὰ ἀνατείλῃ και θὰ δύσῃ μαζί με αὐτόν, διότι εύρίσκεται εις σύνοδον με αὐτόν. Τὸ φῶς τοῦ 'Ηλίου θὰ τὴν καλύψῃ και δι' ἡμᾶς θὰ εἶναι ἀόρατος. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ 'Αφροδίτη κεῖται 7 μοίρας βορειότερον τοῦ 'Ηλίου,

Εἰς σύνοδον ἀνωτέρα

ἔχει δῆμα ταχύτερον ἀπὸ αὐτόν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον μετὰ την 8ην 'Απριλίου μεταβάλλεται εις ἀστέρα πρωινόν, εις 'Εωσφόρον και ἀνατέλλει κατ' ἀρχὰς μὲν ὀλίγον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ 'Ηλίου — εις τὰ ΒΑ, — σὺν τῷ χρόνῳ ὁμως διαρκῶς και ἐνωρίτερον, ὥστε κατὰ τὰ τέλη τοῦ 'Απριλίου νὰ ἀνατέλλῃ μίαν ὥραν και ἐν τέταρτον προτοῦ ἀνατελῇ ὁ 'Ηλιος. Ὁ Ζεὺς, ὁ δεύτερος ἀσὴρ τοῦ στερεώματος, ἀνατέλλει κατὰ τὰς πρώτας βραδινὰς ὥρας εις

Εἰς ἀντίθεσιν

τὰ ΝΑ και εἶναι ὁρατὸς εις τὸν ουρανὸν ὅλην τὴν νύκτα. Ὁ ἀσὴρ αὐτὸς εἶχεν ἔλθει εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν 'Ηλιον, δηλαδὴ εύρέθῃ εις εὐθυγράμμισιν με τὴν Γῆν και τὸν 'Ηλιον, ἀλλὰ με τὴν Γῆν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων δύο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὴν 22 Μαρτίου, όταν ἔδυνε ὁ 'Ηλιος, τὴν ἰδίαν στιγμήν ἔπρεπε νὰ ἀνατέλλῃ ὁ Ζεὺς. Καί ὅλον τὸ διάστημα πὺν ὁ 'Ηλιος θὰ εύρίσκεται ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα — δηλαδὴ τὴν νύκτα — ὁ Ζεὺς θὰ εύρίσκεται ὑπεράνω αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο ὁ Ζεὺς ἀπὸ τοῦ 'Απριλίου εἶναι ὁρατὸς καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

Ὁ Κρόνος, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁρατὸς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας κάθε βράδυ πλησίον τῆς 'Αφροδίτης, τὴν 18ην 'Απριλίου θὰ εύρίσκεται εἰς σύνοδον, δηλαδὴ εις εὐθυγράμμισιν με τὸν 'Ηλιον και τὴν Γῆν. Διὰ τοῦτο θὰ εἶναι ὁρατὸς κατὰ τὸν 'Απρίλιον.

Ὁ Ἄρης, ἀνατέλλει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς περὶ τὸ μεσονύκτιον, κατὰ δὲ τὰ τέλη περὶ τὴν 10.30 μ.μ. εις τὰ ΝΑ τοῦ ὀρίζοντος. Τὸ φῶς τοῦ τὸν 'Απρίλιον γίνεται ἐντονώτερον. Τὴν 7ην 'Απριλίου θὰ εύρίσκεται πλησίον τοῦ Ἄρεως ἡ Σελήνη.

Ὁ Ἑρμῆς τὴν 9ην 'Απριλίου θὰ εύρεθῇ εις ἀνωτέρα σύνοδον με τὸν 'Ηλιον και τὴν Γῆν, εις τὸ ἄκρον αὐτῶν με μέσον τὸν 'Ηλιον, δι' αὐτὸ και θὰ εἶναι ἀόρατος καθ' ὅλον τὸν μῆνα.

Ἐκ τῶν Ζωδίων τὸ πρῶτον ὁρατὸν τὴν εσπέραν εἶναι ὁ Λέων, ἐνῶ ὑψηλὰ ἔχουν προχωρήσει εις τὸν ουρανὸν οἱ Δίδυμοι και πρὸς τὴν Δύσιν ὁ Ταῦρος.

Ἐκ τῶν λοιπῶν ἀστερισμῶν λαμπρὸν κόσμημα τοῦ ουρανοῦ ἀποτελοῦν τὸ βράδυ πρὸς Ν. ὁ μέγας ἀστερισμὸς τοῦ κυνηγοῦ Ὁρίωνος με τοὺς δύο φωτεινὸτάτους σκύλους του, τὸν Προκύνα και τὸν Κύνά, ἡ Σείριον.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει νὰ μᾶς ἐπιστραφοῦν τὸ ταχύτερον: τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εις τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ὡς και αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἑρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφὰι φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνὸς δηλ. τεύχη 'Απριλίου 1969 θὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Μαΐου 1969.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: «Ἑλληνικὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξις.

4) Ὑπάρχουν εις τὰ Γραφεῖα μας μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. ἀντὶ 1,50 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα στέλλονται κατόπιν παραγγελίας και ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

5) Πρέπει νὰ στέλλετε εις τὰ Γραφεῖα μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἑρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εις τὸ Περιοδικὸν και νὰ ἐνημερώνωμεν τὴν Γενεὺν.

6) Πρέπει νὰ ἐορτασθῇ κατὰ πανηγυρικὸν τρόπον, ὡς και εις τὸ παρελθόν, ἡ Διεθνὴς Ἡμέρα τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ (8η Μαΐου), ἐπέτειος τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτοῦ Ἑρρίκου Ντυνά.

7) Πρέπει νὰ σταλοῦν ἐγκαίρως εις τὰ Γραφεῖα μας α) Τὰ Λευκώματα και οἱ πίνακες πρὸς συμμετοχὴν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. εις τὰς ὁργανουμένας διεθνεῖς Ἐκθέσεις τῶν Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ ἐξωτερικοῦ και β) αἱ ἐκθέσεις διὰ τὸν διαγωνισμόν «Ἀχιλλέως Κύρου».

ΤΑ ΜΟΝΙΜΑ ΔΟΝΤΙΑ ΜΑΣ

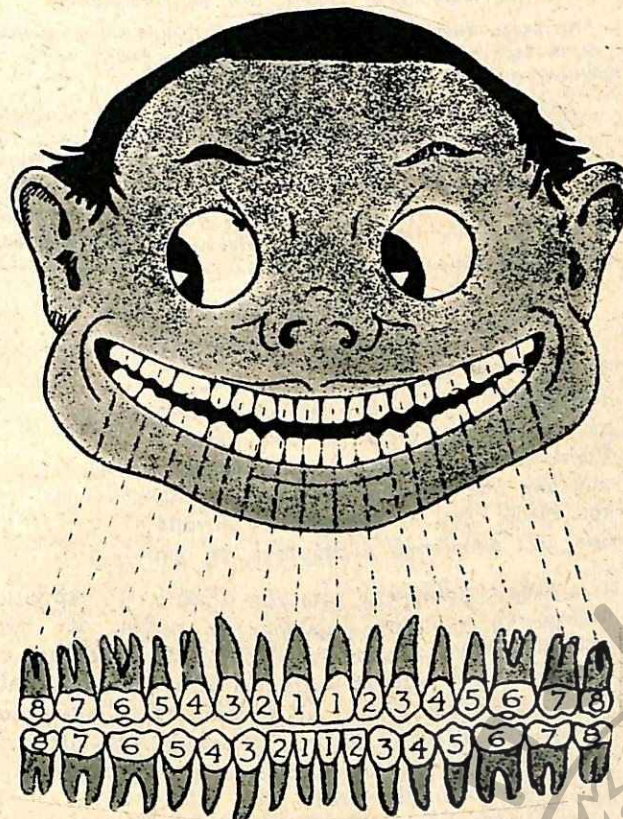
Υπὸ ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Καθ. τοῦ Πανεπιστημίου-Δογολέχου

— Ἀς μιλήσωμε τώρα και γιὰ τὰ μόνιμα δόντια. Θυμᾶσαι πόσα δόντια ἔχει ὁ τέλειος ἄνθρωπος;

— Πῶς δὲν θυμᾶμαι. Ἐσὸ μοῦ τὸ εἶπες. Ἐχει 32 δόντια.

— Μάλιστα. Ἐτσι εἶναι. Ὁ τέλειος ἄνθρωπος ἔχει 32 δόντια μόνιμα, δηλαδὴ ἀπὸ 16 σὲ κάθε σαγόνι. Ἀπ' αὐτὰ λοιπὸν τὰ 32 δόντια πρῶτα ξεφυτρώνουν οἱ 4 ἐξαριτες. Αὐτὰ βγαίνουν, όταν τὸ παιδὶ γίνῃ 6

χρονῶν. Κοίταξε αὐτὴ τὴν εἰκόνα, γιὰ νὰ καταλάβῃς καλύτερα. Ἐξαριτες εἶναι ἐκεῖνοι, πὺν ἔχουν τὸν ἀρ. 6.

Τὰ δόντια, πὺν ἔχουν τὸν ἀρ. 1 λέγονται μέσοι τομεῖς ἡ μέσοι κοπιήρες και ξεφυτρώνουν, όταν τὸ παιδὶ γίνῃ 6-7 χρονῶν, πρῶτα τὰ κάτω και ἔπειτα τὰ ἑπάνω. Ὀταν γίνῃ 7-8 χρονῶν, ξεφυτρώνουν οἱ πλάγιοι τομεῖς ἡ κοπιήρες, αὐτοὶ πὺν ἔχουν τὸν ἀρ. 2.

Τὰ δόντια με τὸν ἀρ. 4 λέγονται πρῶτοι προγόμφοι και ξεφυτρώνουν στὴν ἡλικία τῶν 9-10 χρονῶν. Τὰ δόντια με τὸν ἀριθμὸ 3 λέγονται κινὸδοντες και φυτρώνουν, όταν τὸ παιδὶ γίνῃ 10-11 χρονῶν. Ὀταν γίνῃ 11-12 χρονῶν, φυτρώνουν οἱ δεῦτεροι προγόμφοι, αὐτοὶ πὺν ἔχουν τὸν ἀριθμὸ 5.

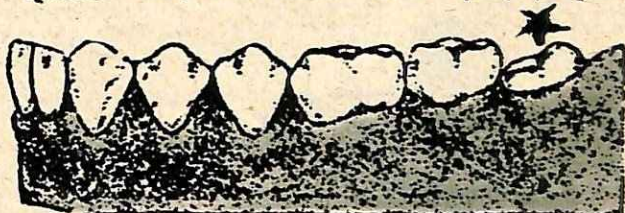
Ὀπως βλέπεις, μένουν ἀκόμη ἄλλα ὀκτὼ δόντια. Ἀπ' αὐτὰ, ὅσα ἔχουν τὸν ἀριθμὸ 7 λέγονται δεῦτεροι γομφῖοι ἡ δεῦτεροι τραπεζίτες και φυτρώνουν στὴν ἡλικία τῶν 12 χρονῶν. Οἱ ἐξαριτες λέγονται και πρῶτοι

γομφῖοι ἡ πρῶτοι τραπεζίτες, ἐπειδὴ βρίσκονται πρὶν ἀπὸ τοὺς δεῦτερος. Τέλος στὴν ἡλικία τῶν 18-30 ἐτῶν φυτρώνουν οἱ τρίτοι γομφῖοι ἡ τρίτοι τραπεζίτες, πὺν λέγονται και φρονιμίτες. Στὴν εἰκόνα τὰ τελευταῖα αὐτὰ δόντια ἔχουν τὸν ἀρ. 8.

Καί στὰ μόνιμα δόντια, ὅπως και στὰ πρόσκαιρα, τὰ κάτω φυτρώνουν γενικὰ κάπως νωρίτερα ἀπὸ τ' ἀντίστοιχα, πὺν βγαίνουν στὸ ἑπάνω σαγόνι. Νά, κράτησε τώρα κι αὐτὴ τὴν εἰκόνα γιὰ νὰ τὴν ἔχῃς πρὸς χεῖρὶ μαζί με τὴν ἄλλη, πὺν σοῦ ἔδωκα, τῶν πρόσκαιρων δοντιῶν.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ πολὺ, εἶπα. Εἶσαι πολὺ καλός.

— Ἀκουσε τώρα και κάτι ἄλλο. Ἐκεῖνοι οἱ φρονιμίτες καμμιὰ φορὰ μᾶς ἀνοίγουν δουλειές. Ὀταν φυτρώνουν ἴσια, πᾶει καλά. Ὀταν ὁμως φυτρώνουν

Φρονιμίτες

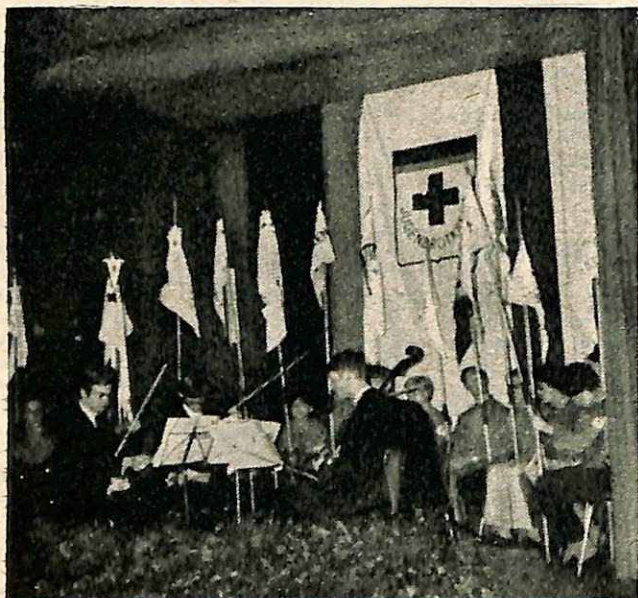
στραβά, ὅπως σ' αὐτὴν ἔδω τὴν εἰκόνα, φέρνουν τόσους πόνους, καταστρέφουν ἔτσι τὰ ὀδῶ, πὺν μᾶς ἀναγκάζουν — θέλομε, δὲν θέλομε — νὰ πᾶμε στὸν ὀδοντογιάτρο, νὰ τοὺς βγάλῃ. Μὰ και όταν φυτρώνουν ἴσια, πάλι πρέπει νὰ τοὺς προσέχωμε. Βρίσκονται στὸ βάθος τοῦ στόματος και ἐκεῖ μέσα πολὺ δύσκολα καθαρίζονται. Γι' αὐτὸ ἡ προσοχή μας στὸν καθαρισμὸ τῶν δοντιῶν πρέπει νὰ διπλασιάζεται όταν καθαρίζωμε τοὺς φρονιμίτες. Ἀλλοῶς μπορεῖ πολὺ εύκολα νὰ τοὺς χάσωμε. Κ' εἶναι κρίμα...

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα, κυρίως μετὰ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἄγνοια τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται ἐγκαταλείμμενα πολεμοφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κ.λ.π.). Γι' αὐτὸ τονίζομεν και πάλιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζωνται τέτοια ἀντικείμενα, οὔτε ν' ἀφήνουν ἄλλους νὰ τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μόλις τ' ἀντικρύξουν νὰ εἰδοποιοῦν ἀμέσως τὴν πλησιέστεραν ἀστυνομικὴν ἡ στρατιωτικὴν Ἀρχήν.

Ο ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ Ε.Σ. ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Συνεργαζόμενος με ανωτέρους Εκπαιδευτικούς ο Γερμανικός Έρυθρός Σταυρός, κατέστρωσε πρόγραμμα διαφωτιστικών μαθημάτων χάριν των μαθητών. Τα μαθήματα αυτά έχουν σκοπό να οικειώσουν τα παιδιά με ώριμα κοινωνικά και άλλα φαινόμενα που αγγίζουν, όταν γίνουν μέλη Έρυθροσταυρικών Οργανώσεων Νεότητος, θά τα αντικρύσουν στα διάφορα στάδια της δράσεώς τους. Τρείς είναι οι τομείς όπου η διαφωτιστική αυτή εργασία καλείται να συμβάλει στη διάδοσι του πνεύματος της φιλομαθείας, της συστηματικής εργασίας και της φιλαλληλίας: ο κύκλος των στελεχών του Ε.Σ. Νεότητος, των αρχηγών ομάδων κλπ., ο κύκλος της οργανώσεως «Νέοι βοηθοί» και η οργάνωσις των ομάδων. Τα στελέχη του Έρ. Σταυρού

Τό «κουαρτέττο» της Δημοτικής Μουσικής Σχολής του Ντύσελτορφ, όπου παίζουν έρυθροσταυρίται έθελονταί συνθέσεις δωματίου.

Νεότητος λ.χ. θά ενημερωθούν γύρω από καθήκοντα οργανωτικής φύσεως (χορηματοδότησις προγραμμάτων ομάδων, αθλητισμός και αγωνίσματα στα «στρατόπεδα», προβλήματα ήγερσις και δράσις μέσα στο πλαίσιο της ομάδος, εκμάθησις τραγουδιών κ. ά.). Τα μαθήματα για τα παιδιά της οργανώσεως «Νέοι βοηθοί» θά γίνουν στα σχολεία. Τα θέματα που θά δοθούν στους μαθητάς για ανάπτυξι είναι ανάμεσα σε άλλα τα ακόλουθα: Παγκόσμια δύναμις τό άτομο. — Ο νέος αιώνας — Αιγυπτιακή θάλασσα: βάθος χίλια μέτρα. — Τό μέλλον της ανθρωπότητος, — Κυνηγός ή φύλακας των ζώων. — Τα ζώα σε κοιτάζουν κατάματα κ. ά. Μέσα στον κύκλο των ομάδων θά συζητηθούν ενδιαφέροντα θέματα, όπως: Μόλυνσις του νερού, καρκίνος, αλγία, τυφοειδής πυρετός και παραδοξοθηρία των νέων, μέριμνα για τους τάφους πεσόντων κλπ.

Ο Γερμανικός Έρυθρός Σταυρός συνιστά στις έρυθροσταυρικές ομάδες Νεότητος, να προμηθεύονται ή καθεμιά τους από ένα αντίτυπο των περιοδικών

«Νέοι Βοηθοί» και «Έρυθρός Σταυρός Νεότητος και Παιδαγωγοί».

Η οργάνωσις του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος στη Δυτική Γερμανία έχει 450 χιλιάδες μέλη. Τα μέλη αυτά είναι συσσωματωμένα σε σχολικές κοινότητες ή σε ανεξάρτητες ομάδες. Τό ενδιαφέρον των νέων διά την εργασία των ομάδων γίνεται ολοένα δημοτικότερο. Γι' αυτό ή συμμετοχή του Ε. Σ. Ν. σε

Πλήθος από νέους αντιπροσώπους του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος παρακολουθούν τη συναυλία που τους προσφέρουν Έρυθροσταυρίται της Μουσικής Σχολής του Δήμου της πρωτεύουσας του δυτικογερμανικού κράτους Β. Ρηνανία - Βεστφάλλια, του Ντύσελτορφ.

διεθνικές εργασίες βοηθείας αψάει αδιάκοπα. Μέσα στο 1968 οι ομάδες αυτές έστειλαν 12 χιλιάδες κοντιά με διάφορα χρήσιμα δώρα σε νέους του Αφγανιστάν, της Βολιβίας, του Γαβόν, της Ελλάδος, της Ινδονησίας, της Ινδίας και άλλων χωρών. Κοινό σύνθημα για όλες αυτές τις οργανώσεις είναι ή ρήσις του Έρρίκου Ντινάν: «Είμαστε όλοι άδελφοί». (Ας σημειώσουμε με την ευκαιρία αυτή ότι τα μέλη του Ελληνικού Έρυθρού Σταυρού Νεότητος, παρά την τεραστιά διαφορά του πληθυσμού, ανερχονται σε 520 χιλιάδες.)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΣΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Κάπως ξένος νέος δημοδιδάσκαλος έπαθε διφθερίτιδα και μετεφέρθη σε νοσοκομείο, έπειδή ή μικροβιολογική εξέτασις βγήκε θετική. Όταν εσηκώθηκε από τό κρεβάτι, επισκέφθη στο ίδιο νοσοκομείο μικρά παιδιά που για διάφορους λόγους ήταν υποχρεωμένα να παραμείνουν εκεί μήνες ολοκλήρους. Ο δημοδιδάσκαλος είχε έτσι την ευκαιρία να αναλογισθή πόσα τέτοια παιδιά μένουν όπισω στη μάθησι και αγωνίζονται ύστερα, όταν ξαναγυρίσουν στο σπίτι τους, να αναπληρώσουν τα χαμένα μαθήματα, συχνά εις βάρος της υγείας τους. Η διαπίστωσις αυτή του ενέπνευσε την ιδέα του νοσοκομειακού δασκάλου. Και ένα πρωτό, όταν ο γιατρός του νοσοκομείου τον έπεσκέφθη στο δωμάτιο ακολουθούμενος από βοηθούς και νοσοκόμους, ο δημοδιδάσκαλος του λέει: «Γιατρέ, ξέρετε τι λείπει στο κατά τα άλλα τέλει νοσοκομείο σας;». Ξαφνιασμένος, ο γιατρός έρώτησε: «Μήπως

έννοείτε τό ραδιόφωνο;». — «Όχι, άπαντά ο δάσκαλος, αυτό δέν είναι τόσο σπουδαίο... όσο ο δάσκαλος, ένας δάσκαλος για τα πολλά παιδιά που χάνουν τα μαθήματά τους...». — «Μόνο αυτό μās έλειπε. Να έχουμε εδώ και δάσκαλο που να του ζητώ την άδεια να κάνω τις επισκέψεις μου στα άρρωστα παιδιά...» ανέκραξε ζωηρά ο γιατρός.

Πολλές και διάφορες είναι οι δυνατότητες που παρέχει ή περιθαλψις άρρώστων παιδιών στις βοηθούς νοσοκόμους του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος.

Η πρωτότυπη αυτή ιδέα του δημοδιδασκάλου που είχε νοσηλευθή στο νοσοκομείο, δέν άργησε να καρποφορήσει. Τουλάχιστον σε ώριμες περιοχές. Οι δοκιμές που έγιναν, ιδίως σε έσοχικά αναρρωτήρια και θεραπευτήρια, έστάθηκαν αποτελεσματικές. Έτσι, τα άρρωστα παιδιά που είναι υποχρεωμένα να παραμείνουν πολύν καιρό στα νοσοκομεία, δέν θά αποξενώνονται από την κανονική τους φοίτησι. Όταν ξαναγυρίσουν στο σπίτι τους, θά είναι σε θέσι να ένταχθούν πάλι στον κανονικό ρυθμό του σχολείου τους.

ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Υποβλητικά είναι τα καινούργια γραμματόσημα του Έρυθρού Σταυρού και της Υγείας στη Νέα Ζηλανδία. Τό ένα παριστάνει τη θεά Υγεία, καθισμένη επάνω σε βάθρο αγάλματος, να κρατά στο άριστο χέρι κύπελλο που τό καταναλάει ή πλημύρα των ήλικων ακτίνων. Τό άλλο δείχνει την Υγεία καθάρισα, με άσπίδα Έρυθρού Σταυρού στο άριστο χέρι, ενώ με τό δεξιό σηκώνει ύψηλά τό λάβαρο με τη λέξι «Υγεία». Και τό τρίτο παρουσιάζει τό κεφάλι γελαστού μικρού κοριτσιού μέσα σε σωσίβιο και επάνω και κάτω τις λέξεις: Μέριμνα — Υγεία. Καθώς θά ξέρετε, τα έκτακτα αυτά γραμματόσημα

κυκλοφορούν υπέρ του έργου του Έρυθρού Σταυρού, που εισπράττει τό πρόσθετο τέλος τό σημειωμένο επάνω σε κάθε γραμματόσημο.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Κατά την περίοδο των Απόκρεω οι οργανώσεις των νέων έρυθροσταυριτών, ιδίως στις καθολικές γερμανικές περιοχές, αναθυμούνται τα παλαιά έθιμα και οργανώνουν εθνικές συγκεντρώσεις. Μεταμφιέζονται λ.χ. σε Κινέζους ή Κολομπίνες, σε «αγελαδάρηδες» των Δυτικών Ηνωμένων Πολιτειών ή σε Σπανιόλες

Η ιστορική αυτή χαλκογραφία δείχνει λαϊκές εκδηλώσεις της Αποκριάς, κατά τον Μεσαίωνα, σε γερμανικό συνοικισμό.

χορεύτριες, δέν παραλείπουν όμως και την πρακτική εργασία: όπως δείχνει ή εικόνα μας, γυναίκες οδηγού ομάδων Ε.Σ.Ν. κατασκευάζουν προσωπίδες. Γίνονται και άλλες εκδηλώσεις, όπως ή ανταλλαγή λαϊκών χορευτικών ομάδων από χώρα σε χώρα κ.λ.π.

Άλλοτε, στη Βενετία ή Απόκρια έκρατούσε έξι μήνες! Κατά τον Μεσαίωνα, στη Δυτική Εύρώπη ο λαός την έώρταζε κατά τον τρόπο τον. Άλλοι μεταμφιέζονταν σε στρατιώτες, άλλοι σε τρελλούς «κουνδουνάτους», άλλοι σε μάγους.

ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ

Κάποια όμας νέων Έρυθροσταυριτών του Μίνστερ, της «πρωτεύουσας» της Βεστφαλίας και έδρας Πανεπιστημίου, παρασημοφορήθηκε από τη βασιλική οικογένεια της Ολλανδίας. Η όμας αυτή είχε συμμετάσχει στη συνάντησι των «νέων οδοιπόρων» στην Ολλανδία. Από πέντε χώρες είχαν έλθι επάνω κάτω τετρακόσιοι νέοι, όλοι πεζοπόροι, που έχουν μάθει να εκτιμούν ως θηριο αϊτημα υγείας την άρμονική κίνησι του σώματος στον καθαρό και ζωογόνο αέρα της έσοχής, μακριά από τα κανσαέρια και τα δηλητήρια τη ζωής των μεγαλουπόλεων. Ο νέος που άγαπά τό θπαιθερο και έμαθε να πεζοπορή όταν του τό επιτρέπουν οι άσχοιές του, θά συνηθίση να άγαπά κάθε τι τό άγνό, καθαρό και ζωογόνο και να αποστέρη τη μαλθακότητα. Η μαλθακότητα, από σωματική, γίνεται συχνά και ψυχική. Και ως τέτοια είναι ο έχθρος της φιλαλληλίας και της φιλανθρωπίας.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Φουδούλη Παναγ.
Δημ. Σχ. Καρυδιάς
Έδεσσης

Κιάου Βαγγελίτσα
Δημ. Σχ. Καρυδιάς
Έδεσσης

Μποζώνη Σοφία
2ου Δημ. Σχ. Καρ-
δίτσας

Γκάσιου Όλγα
2ου Δημ. Σχ. Καρ-
δίτσας

Κουκούλης Ιωάννης
Δημ. Σχολ. Άνθο-
φύτου Παιονίας

Δημάκη Δέσποινα
Δημ. Σχολ. Άνθο-
φύτου Παιονίας

Τσίσιου Κατίνα
Δημ. Σχ. Καρυδιάς
Έδεσσης

Μουστάκα Μαρία
4ου Δημ. Σχ. Χαλκίου
Νάξου

Νταλαγιάννης Άλξ.
Δημ. Σχ. Κρανέας
Πρεβέζης

Σπυροπούλου Παν.
Δημ. Σχολ. Πτέρης
Α' Αιγιάλειας

Λεμπτηδάκης Κων/νος
2ου Γυμν. Άρρ.
Ρεθύμνης

Ζάγας Παναγιώτης
Δημ. Σχολ. Χελυδο-
ρέου Σικυώνος

Δημητροκάλλης Έμ.
Δημ. Σχολ.
Χαλκίου Νάξου

Κούβελα Φωτεινή
2ου Δημ. Σχ. Άμφι-
θέας Άθηνών

Ροΐδης Άποστ.
43ου Δημ. Σχολ.
Θεσ/νίκης

Τσιπίτσια Άννα
40δν Δημ. Σχολ.
Πατρών

Παπαθανασίου Αλκ.
Δημ. Σχολ. Στομίου
Λαρίσης

Μπελσίκας Δημ.
Δημ. Σχ. Διχομοι-
ρίου Άρτης

Μητσίδης Χρήστος
Δημ. Σχ. Λιβαδοχω-
ρίου Βίσαλτίας

Μαρδά Κατίνα
Δημ. Σχ. Θολοπο-
ταμίου Χίου

Σπυροπούλου Ειρήνη
40δν Δημ. Σχολ.
Πατρών

Κουράτος Άνδρέας
40δν Δημ. Σχολ.
Πατρών

Άθανασούλα Σοφία
Δημ. Σχολ. Στομίου
Λαρίσης

Κουκουτσάκη Αλκ.
Δημ. Σχολ. Παλαιο-
χώρας Χανίων

Άπαξίδης Βασιλ.
11ου Δημ. Σχ. Κα-
τερίνης

Ψαλίσάκης Χαρ.
14ου Δημ. Σχ. Ή-
ρακλείου Κρήτης

Ζουράρης Έμμ.
14ου Δημ. Σχ. Ή-
ρακλείου Κρήτης

Μαλλιαρός Νικόλ.
Δημ. Σχολ. Λευκο-
χώρας Μεσσήνης

Δημαράκης Νικ.
Δημ. Σχολ.
Νεμέας

Άνευρον χρήματα και αντικείμενα και τὰ παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΣΠΑΝΙΑ

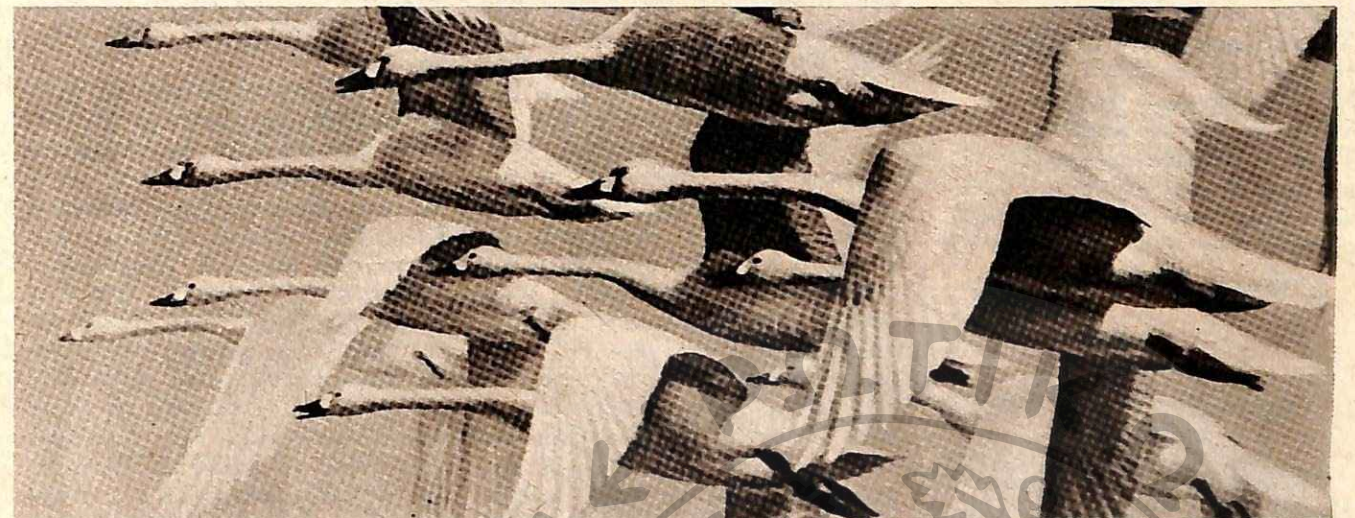
Δρομάκι σ' ένα χωριό τῆς Άνδαλουσίας

ΚΑΝΑΔΑΣ

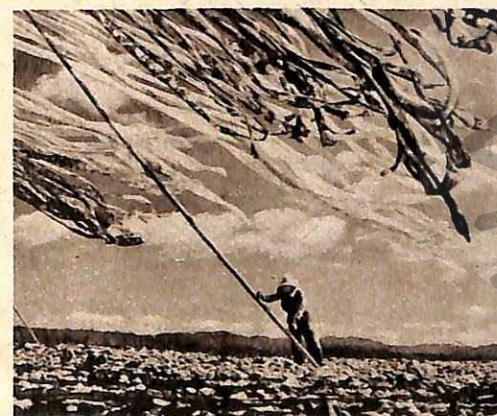
Άλιεία σολομού

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Κύκνοι ἐπάνω από μία λίμνη

ΙΑΠΩΝΙΑ

Μεταξωτά ύφασματα, άπλωμένα στον
άέρα για νά στεγνώσουν

ΦΟΡΜΟΖΑ

Φύτεμα ρυζιού

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1967

Ήταν τ' Απρίλη του ξανθοῦ μιά εὐλογημένη μέρα όταν τὸ ΟΧΙ τοῦ Στρατοῦ ξεχύθη στὸν ἀέρα. Κ' εὐθὺς τοῦ Γένους οἱ ἔχθροι — οἱ ντόπιοι καὶ οἱ ἄλλοι — πού μ' ἐξέλλα συνθήματα καὶ μὲ παρὰ σπατάλη μᾶς ἐσπρωχναν πρὸς τὸ γκρεμὸ γυρεύοντας νὰ πνίξουν ὅ,τι ἔχουν οἱ πολιτισμοὶ 'καλύτερο νὰ δείξουν, κι ὅ,τι εἶναι φῶς καὶ καύχημα καὶ δόξα τῶν αἰώνων θέλαν στὰ χέρια νὰ δοθῇ τῶν κόκκινων δαιμόνων, ἐξαφανίστηκαν μὲ μᾶς. Σκορπίσαν ὅπως — ὅπως κ' ἡ νύχτα, μέρα γίνηκε κ' εἶδε γαλήνη ὁ τόπος. Χέρια ἀντρεωμένων ἐπνίξαν τὸ δόλο καὶ τὸ ψέμα. Μᾶς ἐλευθέρωσαν, χωρὶς σταλιά νὰ χύσουν αἷμα. Τώρα ἡ Πατρίδα προχωρεῖ μὲς ἀπὸ δάφνης τόξα καὶ στεφανώνει τοὺς λαμπροὺς σωτήρες τῆς ἡ Δόξα!

Ἐρυθροσταυρίτης ΙΝΑΧΟΣ

*

ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΒΡΑΧΟ ΤΟΥ ΖΑΛΟΓΓΟΥ

Μιά ἀπὸ τίς τελευταῖες μέρες τοῦ Μαρτίου εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ βρεθῶ μαζί μὲ τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας — μαθητὰς μου, ταπεινὸς προσκυνητῆς, στὸν ἱερὸ βράχο τοῦ Ζαλόγγου, ὅπου οἱ Σουλιώτισσες ἔσυραν τὸ 1803 τὸ χορὸ τῆς λευτεριάς καὶ τοῦ θανάτου. Δὲν ξέρω ἀν' ὑπάρχουν πολλοὶ τόποι πού συνδυάζουν τόσο ἀρμονικὰ τὴν ἐνδοξη ἱστορικὴ παράδοσι καὶ τὸ ὑπέροχο ὅσο καὶ ἄγριο τοπίο. Ὡστόσο τὸ Ζάλογγο ἱκανοποιεῖ τὸν κάθε ἐπισκέπτη του, εἴτε προτιμᾷ νὰ ταξιδεύει μὲ τὴ φαντασία του σὲ ἐνδοξα γεγονότα τῆς ἱστορίας μας, εἴτε προτιμᾷ νὰ θαυμάσει τὸ ὁμορφὸ θέαμα πού ἐκνοίγεται μπροστὰ στὰ μάτια του.

Ἐκινήσαμε πρῶτ - πρῶτ ἀπὸ τὴν Καμαρίνα, τ' ὁμορφὸ χωριὸ μὲ τὰ καρποφόρα δέντρα καὶ τὰ πολλὰ νερά. Ἡ μέρα ἦταν ἀσυννέφιαστη, καθάρια, σωστὴ ἀνοιξιὰτικὴ μέρα. Γύρω μας ὅλα πρασίνιζαν καὶ σὲ

μεριές - μεριές ἀπλωνόταν πολὺ-χρῶμο κέντημα ἀπὸ ἀνώνυμα λουλούδια. Γρήγορα ἀφήσαμε πίσω τὸ γραφικὸ χωριό. Ὅσο προχωροῦμε, ὁ ἀνέφορος αὐξάνει. Μᾶς ἐγκαταλείπουν τώρα οἱ ἐλιές καὶ τὸ τοπίο γίνεται σιγὰ - σιγὰ ἄγριο καὶ ἡρωϊκὸ μαζί. Προσπερνοῦμε τίς κατασκευαστικὲς καὶ τὴν ἱερὴ Μονὴ Ζαλόγγου — τὸν Ἀη - Δημήτρη, ὅπως τὸν ξεῖρει ὁ πολὺς κόσμος — κι ἀκολουθοῦμε ἕνα στενὸ δρομάκι πού περνᾷ ἀνάμεσα ἀπὸ βράχους. Γύρω μας οὐρανοκρέμαστοι γκρεμοὶ καὶ παντοῦ βράχοι πού ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοὺς ξεπετιέται κάπου - κάπου καὶ κανένα δενδράκι. Κ' ἐμεῖς προχωροῦμε ὁλοένα... Τὸ ἀνέβασμα εἶναι κάπως κουραστικό, ἀλλὰ ἡ λαχτάρα μας νὰ φτάσουμε στὴν κορυφὴ τοῦ ἱεροῦ βράχου μᾶς κάνει νὰ ξεχνοῦμε τὴν κόουρασι. Ὑστερα ἀπὸ πορεία μιᾶς ὥρας περίπου, νᾶμαστε κι ὅλα στὸν βράχο τοῦ «ἡρωϊκοῦ θανάτου»! Συγκινημένοι πατοῦμε τὸν ἱερὸ του χώρο καὶ μαγεμένοι ἀντικρύζουμε τὴν μεγαλοπρεπὴ ὁμορφιά τοῦ τοπίου. Ὁ εὐθυμὸς θόρυβος, πού ἔκανε στὸ δρόμο τὸ μελισσολόι τῶν ἀνηλίκων, παύει διὰ μιᾶς. Μπροστὰ μας, σ' ἕνα πανύψηλο βᾶθρο, μαρμαρίνες τώρα οἱ «γυναῖκες τῆς θυσίας», χορεύουν τὸ χορὸ τῆς τιμῆς καὶ τῆς λευτεριάς — τὸ χορὸ πού ζηλεύουν οἱ ἱστορίες ὅλου τοῦ κόσμου. Δεξιὰ ἡ ἀρχαία Κασσώπη, μᾶς στέλνει τὸ δικὸ της χαιρετισμό. Καὶ στοὺς πρόποδας τοῦ ἱεροῦ βράχου τὸ μοναστήρι τ' Ἀη - Δημήτρη, φύλακας ἄγγελος τῆς γαλήνης καὶ τῆς ἐλπίδας τῶν στρατοκόπων καὶ τῶν προσκυνητῶν, μᾶς παραστέκει προστατευτικά.

Μέσα μας καὶ γύρω μας ἀνοιεῖ καὶ τὸ γαλάζιο Ἰόνιο ἀπὸ μακριά, μᾶς στέλνει τὸ χαιρετισμό του.

Τὴν ψυχὴ μας πλημμυρίζει κατακλυσμός ἀπὸ αἰσθήματα εὐλάβειας καὶ εὐγνωμοσύνης. Μιά θερμὴ εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεὸ τοῦ ὠραίου καὶ μιᾶ πατριωτικὴ ἔξαρσι γιὰ τὴ γωνιά αὐτὴ τῆς ἐλληνικῆς γῆς, πού κράτησε ψηλὰ τὸ φλόμπουρο τῆς Λευτεριάς! Ἀγναντεύοντας ἕνα γύρω τὰ βουνὰ καὶ τὰ βράχια πού ὑψώνονται στὸ γαλανὸ χάος τῶν αἰθέρων, θαρροῦμε πὼς τώρα δὲ διὰ βῆκαν δίπλα μας οἱ ἀετομάχοι τοῦ Σουλίου: ὁ Κουτσονίκας, ὁ Τζαβέλλας, ὁ Ζέρβας, ἡ Χαΐδω, ἡ

Δέσπω... Πόσα χρωστáει ἡ Ἑλληνοπούλα ἡ Λευτεριά σ' αὐτὰ τὰ πέτρινα καταρράχια, πού ἔκοψε κάθετα ἡ σπάθα τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ κἀνὴ φοβερώτερο τὸν γκρεμὸ πού ἔπесαν οἱ Σουλιώτισσες τραγουδώντας:

«Ἐχε γειὰ καημένε κόσμε, ἔχε γειὰ γλυκεῖα ζωὴ καὶ σὺ δύστυχη πατρίδα ἔχει γειὰ παντοτεινὴ.... Ἐχετε γειὰ βρυσούλες, λόγγοι βουνὰ ραχοῦλες....»

* Ἀς εἴστε εὐλογημένες ὅλες οἱ ραχοῦλες, ὅλα τὰ τσιουγκάρια μὲ τοὺς γκρεμοὺς καὶ τὰ βάραθρα, πού πυργώσατε σὲ τούτῃ τὴν ἀλπικὴ γωνιά τῆς Ἠπείρου τὸ ἄπαρτο κάστρο τοῦ Ζαλόγγου, γιὰ νὰ φυλάξῃ ἀμόλυντη τὴν ἱερὴ κιβωτὸ τῆς ἐλληνικῆς Λευτεριάς! * Ἀς εἴσθε εὐλογημένες!

Ὁ ἥλιος χρυσώνει τώρα τίς γύρω βουνοκορφές, χρυσώνει καὶ τὰ κεφαλάρια τῶν μαθητῶν, πού ἀπόμειναν βουβοί, μαγεμένοι μέσα στὴν ὁμορφιά τοῦ πρωῒνου, κι ἀνεβαίνει ὁ ἥλιος, ὅλο ἀνεβαίνει, ἀργὰ μεγάλωπρεπα σὰν βασιλιάς. Πλημμυρίζει τὸν κάμπο καὶ διαλύει τ' ἀραχνένια πέπλα τῆς αὐγῆς. Ἐνας ὁλοζώντανος ἀνάγλυφος χάρτης ξεδιπλώνεται τώρα μπροστὰ στὰ μάτια μας, μὲ τὰ περιβόλια του καὶ τὰ χωριά του — ὅλα καθαρὰ καὶ νοικοκυρεμένα — καὶ στὸ βάθος τὴν Πρέβεζα, πού λούζεται φιλάρεσκα στὰ γαλάζια νερά τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Ἡ ὥρα δὴμος περνᾷ καὶ πρέπει νὰ πηγαίνωμε. Ἀμίλητοι, λές καὶ μᾶς πῶτισαν τὸ ἀμίλητο νερό, παίρνουμε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Μέσα μας εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ πού μᾶς ἀξίωσε νὰ ζήσωμε λίγες ὥρες στὸν ἱερὸ βράχο τοῦ Ζαλόγγου, ὅπου ἡ ἱστορία καὶ ἡ ὁμορφιά τοῦ τοπίου ἔχουν συναντηθῇ σὲ μιὰ τόσο ἀρμονικὴ συντροφιά.

ΓΕΩΡ. Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Διδάσκαλος

Ριζοβούνι Πρεβέζης

*

ΝΥΧΤΑ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἡ προσεχὴς ἐβδομάς, τὴν ὁποῖαν ἡ Ἐκκλησία μας ὀνόμασε μεγάλην, εἶναι ὁλόκληρος ἀφιερωμένη εἰς τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ. Κάθε ἀπόγευμα,

μέσα εἰς τὸ μισφῶτον τῆς ἐκκλησίας, ὅπου μοσχοβολᾷ τὸ λιβάνι καὶ τὸ ἄγνὸ κίτρινο κερὶ, θὰ παρακολουθοῦμε βῆμα - βῆμα τὴν πορεία τοῦ Ναζωραίου πρὸς τὸν Γολγοθᾶ, ὅπως ἐξελλίσσεται τὸ Θεῖον Δράμα, ἀπὸ τὴν ὥρα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ἕως τὴν Σταύρωσι.

Πόση ἀγωνία, καὶ πόσος πόνος! Ἐμελλεν ὅλα νὰ τὰ δοκιμάσῃ καὶ ὅλα νὰ τὰ ὑποφέρῃ ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, πού ἐδέχθη νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς ἄνθρωπος νὰ παιδευθῇ. Ὅλο τὸ ποτήρι τῆς πίκρας ἔπρεπε νὰ τὸ ἀδειάσῃ. Καὶ ὅταν ὁ Ρωμαῖος στρατιώτης τοῦ ἔδωκε νὰ πιῇ ἐπάνω στὸ σταυρὸ ὄξος καὶ χολή, τὰ χεῖλη τοῦ Θεανθρώπου εἶχαν πλέον γευθῇ ὅ,τι εἰς τὸν κόσμον εἶναι πλέον πικρό: τὴν ἀχαριστία τοῦ πλήθους, τὴν προδοσία τοῦ μαθητοῦ, τὴν λιγοψυχία τοῦ φίλου.

Κάθε χρόνο μὲ τὴν ἴδια λύπη, παρακολουθοῦμε τὰ Πάθη Του, καὶ θαρροῦμε πὼς κάθε χρόνον ὁ Ἰησοῦς πορεύεται πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ ἀνεβῇ στὸν Γολγοθᾶ χάριν τῶν ἀνθρώπων.

Σάββατο βράδυ

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, μᾶς ξύπνησαν γλυκῶφωνα οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας πού καλοῦσαν τοὺς Χριστιανούς. Ὁ ἀέρας πῆρε στὰ φτερά του τοὺς γλυκόλαλους ἤχους τῆς καμπάνας καὶ τοὺς σκόρπισε σ' ὅλη τὴν πόλι. Σηκωθήκαμε ἀμέσως, ντυθήκαμε, καὶ πήραμε τὸ δρόμο γιὰ τὴν ἐκκλησία. Ὅταν φθάσαμε, τὰ φῶτα ἦταν σβησμένα. Σὲ λίγο παρουσιάσθηκε στὴν Ὁραία πύλη ὁ παπὰς ντυμένος στὰ χρυσοστόλιστα ἄμφια, κρατώντας στὰ χέρια του «τὸ Ἅγιο φῶς» καὶ ψάλλοντας μὲ γλυκεῖα φωνή: «Δεῦτε λάβετε φῶς...» Ἀνάψαμε ὅλοι τίς λαμπάδες μας καὶ βγήκαμε στὸ προαύλιο, ὅπου εἶχε στηθῇ μιὰ μικρὴ ἐξέδρα. Ἀφοῦ διάβασε τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως ὁ παπὰς, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ δυνατὰ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη...». Ὑστερα τὸ ἴδιο τροπάριο ψάλλθηκε ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο.

Τὶ ὁμορφὸ θέαμα, τὶ ἱερὴ στιγμή! Ἀναστήθηκε ὁ Κύριος καὶ χάρισε στοὺς ἀνθρώπους, ζωντανούς καὶ πεθαμένους, τὴν αἰώνια ζωὴ. Γι' αὐτὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ χαίρεται ὅλος ὁ κόσμος γιὰ τὸ μεγάλο θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως. «Πάσχα ἱερὸν, Πάσχα πανσεβάσμιον...», ἔψαλλε ὁ παπὰς

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ — ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 4) Πάπια — Πρὸς τὰ ἐκεῖ προχωρεῖ ἡ πρόοδος (ἐπίρρ.)
- 5) Συνεχόμενα εἰς τὸ ἀλφάβητον.
- 6) Ὁ σῶζων (αἰτ.)
- 7) Νότα — Ἡ πρώτη συλλαβὴ ὅρου γνωστοῦ ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκην.
- 8) Προστακτικὴ τοῦ ὁρῶ — Ἀγωνίζεται νὰ ἐνωθῇ μὲ τὴν μητέρα τῆς.
- 9) 3.100 — Κρασί (δοτ.)
- 10) Πρῶτη ποιότης — Ἐταιρεία σιδηροδρόμων — Ὑποθέτει.

ΕΛΕΥΘ. ΤΖΗΚΑΣ
Γυμνάσιον Ἀρρέων Κατερίνης

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1) Ἀρχαία θεὰ — Σύμφωνον.
- 2) Ὑποθετικὸς σύνδεσμος (ἀντι-στρ.) — Μία δύναμις παράγει. ... ὅταν μεταφέρῃ τὸ σημεῖον ἐφαρμογῆς τῆς κατὰ τὴν διεύθυνσί τῆς (πληθυντικός).
- 3) Πατρίς τοῦ «Πρώτου μετὰ τὸν Ἐνα» — Συμπεραίνει.
- 4) Εἰδικὸς σύνδεσμος.
- 5) Ὡκεανός.
- 6) Ὑδωρ (χωρὶς τὸ τελ. γράμμα) — Σῶσον ἡμᾶς ... Θεοῦ.
- 7) Αἰγυπτιακὴ θεότης (ἀντιστρ.)
- 8) Πρωτεύουσα κράτους Β. Ἀμερικῆς — Ἡ πρώτη συλλαβὴ πρωτεύουσας Εὐρωπαϊκοῦ κράτους.
- 9) Ὁ ὑπάρχων — ἄρθρον.
- 10) Μία τῶν ἡπείρων — Πρόθεσις.

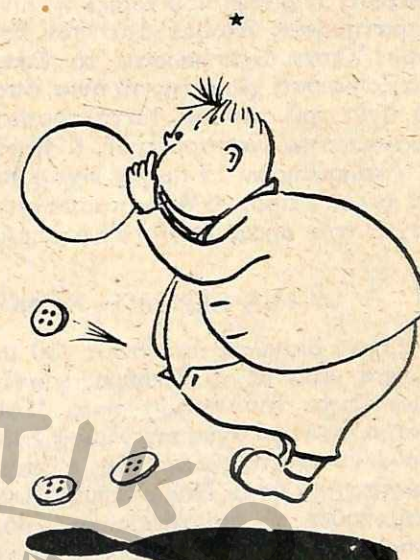
ΚΑΘΕΤΩΣ

- 1) Ἡφαίστειο εἰς τὴν Ἰταλίαν (αἰτ.) — Χρονικὸς σύνδεσμος.
- 2) Κατοικοῦσαν εἰς τὸν Ὀλυμπον (Ἑνικός) — Συμπλεκτικός σύνδεσμος.
- 3) 30.100 — Χρονικὸν ἐπίρρημα (χωρὶς τὸ τελ. γράμμα).

καὶ ὅλοι ἐμεῖς ἐνοιῶθαμε μιὰν ἀνατριχίλα ἀπὸ δέος καὶ χαρὰ. Μετὰ τὴν λειτουργίαν γυρίσαμε στὸ σπίτι, ὅπου φάγαμε τὴν μαγειρίτσα. Στὸ σπάσιμο τῶν αὐγῶν στάθῃκα τυχερὴ, καθὼς καὶ ὅλες τίς ἁγίες ἡμέρες τοῦ Πάσχα.

ΕΥΑΓ. Δ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ
Β' Δημ. Σχολ. Πρεβέζης

ΣΑΚΗΣ ΚΑΛΟΔΗΜΙΔΗΣ
Γυμν. Διδυμοτείχου

«ΜΠΑΛΟΝΙΑ...»
Ἐρυθροσταυρίτης ΑΝΩΝΤΜΟΣ
Κέρκυρα

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ

6

—“Άς τον νά σκούζη, κυρία Ζολίφ, άς τον νά σκούζη! Χτυπώντας με τὸ μαστίγιο ζωηρά τὰ σκυλιά, κέρδισε περισσότερο δρόμο.

— Σοῦ λέω νά προσέχης, έκανε εκείνη αὐστηρά. Σιγώτερα. Νά, τώρα βρίσκομαστε σὲ κατήφορο.

Πρὶν ἀποτελειώσῃ, τὰ σκυλιά ρίχτηκαν στὰ πλάγια, τὸ ἔλκηθρο ἀναποδογυρίστηκε καὶ κυλίστηκαν στὰ χιόνια. Εὐτυχῶς δὲν ἔπαθαν τίποτα, γιατί δὲν εἶχανε παγώσει. Τὶ ντροπὴ ὅμως γιὰ τὸ δεκανέα, τὶ ματιές τοῦ ἔρριξε ἡ γυναίκα του καὶ τὶ παρατηρήσεις ἄκουσε ἀπὸ τὸν ὑπολοχαγὸ Χόμψων! “Ὅταν ἀναστήκωσαν τὸ ἔλκηθρο, πῆρε ἡ κυρία Ζολίφ στὰ χέρια τῆς τὰ ἡνία, ὅπως κρατοῦσε καὶ τὰ ἡνία τοῦ σπιτιοῦ. Καταντροπιασμένος ὁ Ζολίφ ἀναγκάστηκε νά παραιτηθῇ. Κ’ ἡ πορεία ξανάρχισε.

Ἀκολούθησαν 15 ἡμέρες δίχως κανένα ἐπεισόδιο. Μὲ καλὸν καιρὸ, τὸ ἀπόσπασμα ἔφθασε τὴν πρωτομαγιά στὸ φρούριο τῆς «Ἐπιχειρήσεως».

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Εἶχαν διανύσει ἀπόστασι 200 μιλίων τρέχοντας νύχτα μέρα μετὰ τὰ ἔλκηθρα, γιατί τὸ πολικὸ φῶς διευκόλυνε τὴν πορεία τους. Ἐφθασαν κατακουρασμένοι στὴν ὄχθη τῆς λίμνης Σνούρ, ποὺ ἀντίκρου ὀρθώνονταν τὸ φρούριο τῆς «Ἐπιχειρήσεως». Αὐτὸ οὐσιαστικὰ ἦταν ἕνας σταθμὸς ἀνεφοδιασμοῦ. Ἐξυπηρετοῦσε τ’ ἀποσπάσματα ποὺ συνώδευαν τὶς ἀποστολές τῶν γουναρικῶν ὅταν ἔφθαναν ἀπὸ τὴ λίμνη τῆς Μεγάλης Ἀρκτου — κάπου 300 μίλια μακρύτερα ἀπὸ κεῖ. Ὅλη ἡ συντροφιά ξεκουράστηκε καλὰ στὸ φρούριο δυὸ ὁλόκληρες ἡμέρες.

Ἡ Παυλίνα κι ὁ Χόμψων βρῆκαν εὐκαιρία νά ἱκανοποιήσουν τὸ φυσιολατρικὸ τους πάθος. Πῆγαν ὡς τὶς ὄχθες τῆς λίμνης, χάρηκαν τὴ γαλήνη τῶν νερῶν, καὶ τὴν ὁμορφιά τῶν λεπτῶν βρύων, τῆς χλόης ποὺ ξεμύτιζε ἐδῶ — ἐκεῖ, τῶν ἀπαλῶν λουλουδιῶν ποὺ ἔδειχναν τὴ μικρὴ στεφάνη τους ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χαλίκια.

— Τὶ θέαμα, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ κυρία Μπάρνερ. Ἀλλὰ σεῖς, κύριε Χόμψων, θὰ τὸ ἔχετε πιά χορτάσει, ἐνῶ γιὰ μένα εἶναι τόσο νέο!

— Ὅχι, κυρία, ἀπάντησε εὐγενικὰ ὁ ὑπολοχαγός. Ἄν κ’ εἶμαι σχεδὸν ντόπιος, ἂν κι’ ἐδῶ ἔχω περάσει τὰ νεανικά μου χρόνια, ποτὲ δὲ χορταίνω νά θαυμάζω τὶς ὑπέροχες αὐτὲς ὁμορφιές. Ἀλλὰ ἂν τόσο σὰς ἀρέσουν μετὰ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τὶ θὰ λέγατε βλέποντάς τες μέσα στὸ μεγάλο χειμωνιάτικο κρῦο; Πρέπει νά σὰς ὁμολογήσω πῶς ὁ ἥλιος μοῦ χαλάει λιγάκι τὴν ἀρκτική ἡπειρό μου...

— Δηλαδή;

— Νά τί θέλω νά πῶ: ἅμα λυώσῃ ὁ πάγος θὰ παρουσιασθῇ μιὰ ἐπιφάνεια ἀκατάλληλη γιὰ τὰ

ἔλκηθρά μας. Τὸ ἔδαφος νά γίνῃ ἀνώμαλο καὶ σκληρὸ κ’ οἱ σκύλοι μας δὲ θὰ τρέχουν πιά πολύ. Τὰ ποτάμια κ’ οἱ λίμνες θὰ ξαναπάρουν τὴν ὑγρὴ τους μορφή καὶ τότε θ’ ἀναγκασθοῦμε νά τίς περάσουμε γύρω — γύρω...

Πρέπει νά ποῦμε πῶς εἶχε δίκιο ὁ Χόμψων. Φάνηκε καλὰ μετὰ τρεῖς μέρες, ὅταν τὸ ἀπόσπασμα εἶχε ἄρκετὰ προχωρήσει. Ἡ πορεία ἔγινε δύσκολη, τὸ χιόνι ἔλυωνε, τὰ ἔλκηθρα ἀναταράζονταν συχνά. Πότε — πότε οἱ ταξιδιώτες ἀναγκάζονταν νά πεζοποροῦν γιὰ νά ξεκουράζον τὸς σκύλους. Αὐτὸ εὐχαριστοῦσε τοὺς κυνηγοὺς τοῦ ἀποσπάσματος, τοὺς στρατιῶτες Μάρμπρ καὶ Σαμπίν. Ἦταν κ’ οἱ δυὸ τους περίφημοι. Μήτε οἱ Ἰνδοὶ δὲ θὰ μπορούσαν νά τοὺς παραβγοῦν στὸ σημάδι. Ξέρανε ὅλους τοὺς τρόπους ποὺ πιάνονταν τ’ ἀγρίμια, ἀκόμη κ’ οἱ ἀρκούδες κ’ οἱ λύκοι. Δὲν τοὺς ξέφευγε καμμιά πονηριά, μπορούσαν νά στήνουν παγίδες ἀλάθευτες. Μόνο ποὺ ἔπρεπε νά μὴν ξεμακραίνουν ἀπὸ τὴν πορεία τοῦ ἀποσπάσματος, κι αὐτὸ τοὺς ἔδενε τὰ χέρια. Ὡστόσο στάθηκαν τυχεροί, σκότωσαν κ’ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα μηρυκαστικά τῆς Ἀμερικής, ποὺ σπάνια βλέπει κανεὶς στὰ βόρεια ἐκεῖνα πλάτη.

Τὴν αὐγὴ τῆς 15 Μαΐου ὁ Χόμψων, ἡ Παυλίνα κ’ οἱ δυὸ κυνηγοὶ εἶχαν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ δρομολόγιο κάμποσα μίλια. Ἀκολουθοῦσαν τὰ ἴχνη κάποιων ζαρκαδιῶν. Ξαφνικὰ ὁ Σαμπίν φώναξε:

— Οὐαπιτί! Οὐαπιτί!

— Νά τα! Πρόσθεσε ὁ Μάρμπρ, δείχνοντας ἕνα κοπάδι ζώων, ποὺ μόλις φαινότανε σὲ μικρὴ σχετικὰ ἀπόστασι.

— Καὶ τί κάνουν ἐκεῖ; Ρώτησε ἡ κυρία Μπάρνερ.

— Χτυπιοῦνται, κυρία μου, ἀπάντησε ὁ ὑπολοχαγός. Ἀμα ὁ ἥλιος ζεσταίνει τὰ αἱματὰ τους, ἀγριεύουν.

Καθὼς προχωροῦσαν, ἄρχισαν νά διακρίνουν καθαρά τὸ κοπάδι τῶν οὐαπιτί! Ἦταν ἀπὸ τὰ θαυμάσια δείγματα τῶν ζαρκαδιῶν μετὰ στρογγυλὰ κέρατα, τὰ γκριζὰ καὶ τὰ κοκκινωπὰ χρώματα, τὰ βεργόλιγνα ποδάρια.

— Ἐχουν καμμιάν ἀξία ἐμπορικὴ αὐτά; Ρώτησε ἡ κυρία Μπάρνερ.

— Τὸ δέρμα τους εἶναι λεπτότερο ἀπὸ τοῦ ἐλαφιοῦ καὶ γιὰ τοῦτο πολὺ πιὸ περιζήτητο.

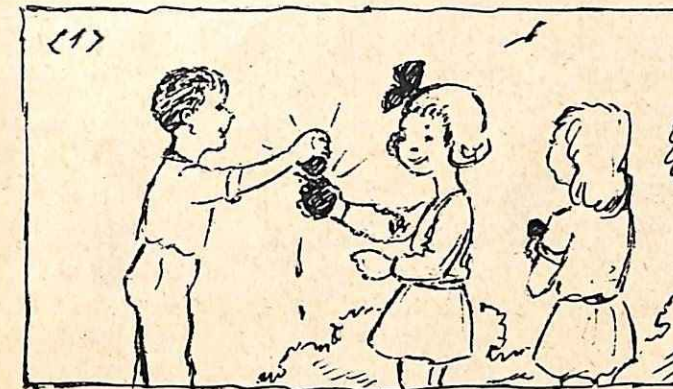
Δυὸ τουφεκιές ἀκούστηκαν κι ἄλλα τόσα ὠραῖα ζαρκαδία πέσανε κάτω. Οἱ κυνηγοί, ἀφοῦ τὰ ἔγδαραν καὶ κράτησαν τὰ δέρματά τους, ἄφησαν ἕνα σωρὸ κρέατα στὴ διάθεσι τῶν σαρκοφάγων πουλιῶν καὶ θηρίων.

Διασκευὴ Β.

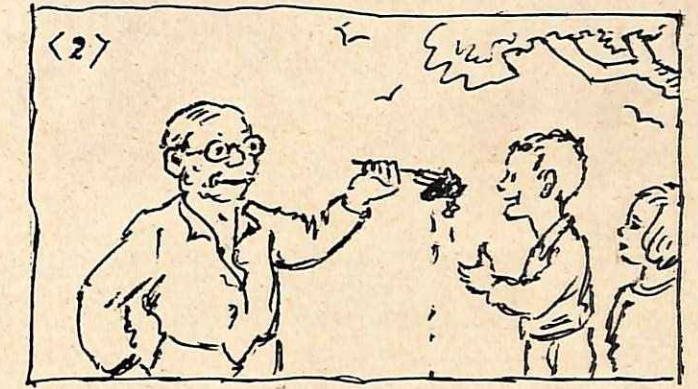
(Συνεχίζεται)

Χριστὸς ἀνέστη!

Στίχοι, σκίτσα Α.Β.

Ἡ ὀλόχαρα φωνάζοντας ἐτσούγκριζαν τ’ αὐγά τους
δέκα παιδιὰ μέσ’ στὴν αὐλή,
ποὺ τὰ προσκάλεσε ἡ Λιλὴ,
ἡ συμμαθήτριά τους.

Ὁ μπάμπας Χρήστος κάθεται μέσ’ στὴ βοή ἐκείνη
καὶ μετὰ μεγάλη ὑπομονή
γυρνᾷ τὴ σούβλα μετ’ ἄρονι
καὶ στὸν πιτσιρικόκοσμο μεζέδες ὅλο δίνει!

Χαρούμενος καὶ ζωηρὸς
ἀρχίζει τώρα κι ὁ χορὸς.
Τὸ ραδιόφωνο χοροὺς ἀράδα τραγουδεῖ,
μὰ δὲν τοῦ φτάνει τοῦ Ντιντὴ ποῦναι σ’ αὐτὰ ξεφτέρια.
καὶ στὴν κονζίνα τρέχει εὐθύς, ἀρπάζει τὸ γονδὶ
κι ἀρχίζει μέσα νά χτυπᾷ ντάπ — ντινπ τὸ γονδοχέρι!

Τὸ σορτό ἡ Λιλὴ τὸν σέρνει,
σκόνη γύρω τῆς σκορπά,
κι ὅλο χῶπ καὶ βόλτες παίρνει
καὶ τὴ φτέρνα τῆς χτυπᾷ!
Ἀπ’ τοὺς τόσους πῆδους ἔχει τόνα τῆς παπούτσι
λιώσει!
Ὅμως μετὰ τὴ φόρα ποῦχει τὸ χορὸ πῶς νά τελειώσῃ;

Ἀλλ’ ἐπιτέλους σταματᾷ.
Στὰ μπράβω τὴν ἀρχίζουν
κι ὅλοι τ’ αὐτὰ τσονγκρίζουνε.
Κι ἀκούς πιά σ’ ὅλη τὴν αὐλὴ
μέσ’ στοῦ Ἀπριλιοῦ τὴ ζέστη:
— Χριστὸς ἀνέστη! Χτύπα το.
— Τσάφ... Ἀληθῶς ἀνέστη!

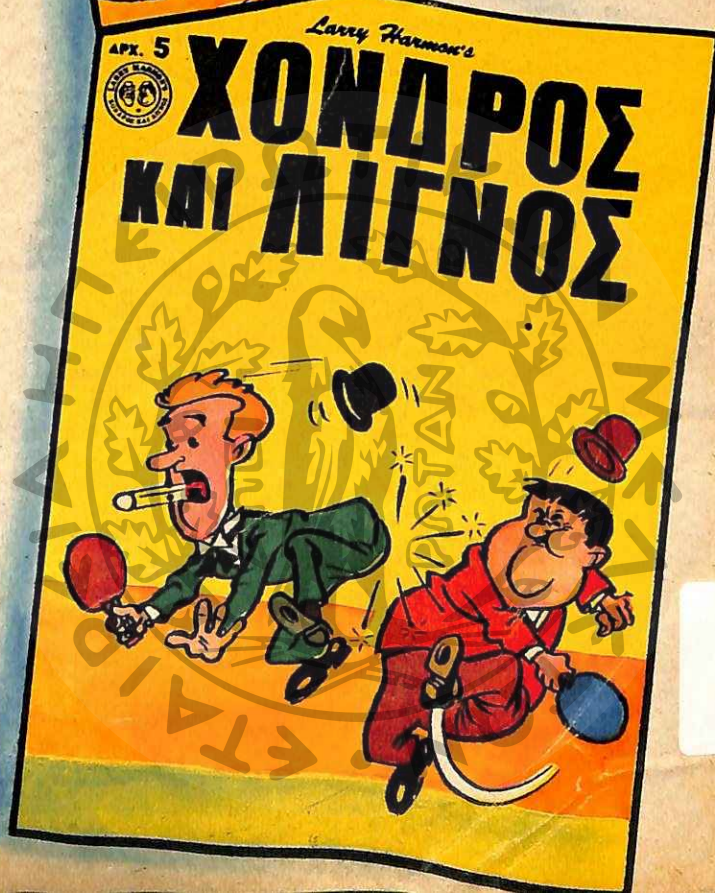
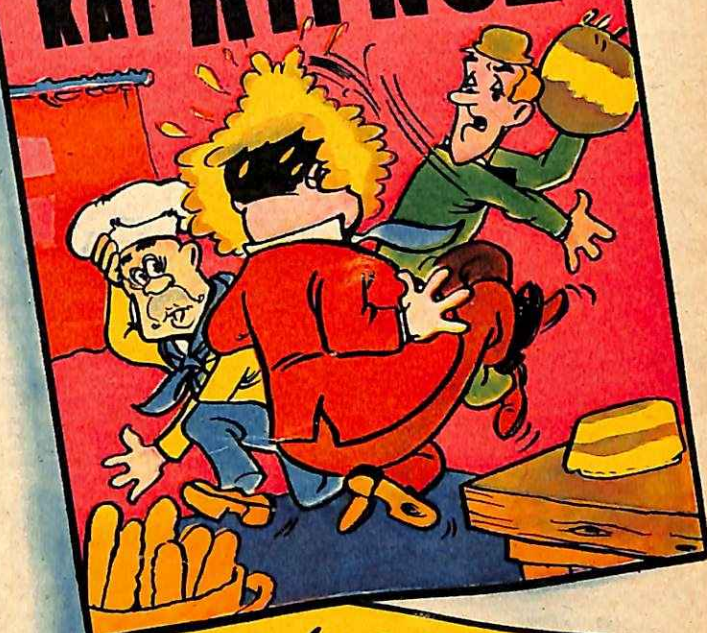
ΓΕΛΙΑ·ΓΕΛΙΑ·ΓΕΛΙΑ!

γιατί
γελάει;

Μά είναι ό

Larry Harmon's
**ΧΟΝΔΡΟΣ
ΚΑΙ ΛΙΓΝΟΣ**

Θά μᾶς βρῆτε κάθε δεύτερο
Σάββατο, στοὺς ἐφημερι-
δοπῶλες καὶ τὰ περίπτερα.
Κεντρικὴ Πώλησις: «Ἀτλαντὶς» Α.Ε.
Κοραῖ 8 - Ἀθῆναι.